

–هەریمی کوردستان - عێراق
پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

پروژۆکۆلەکان

72

سالی / 2011 – بەرگی حەفتاو دوو

چاپی یەكەم / سالی 2012

پیرست

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (2) ی نائاسایی خولی سییهمی ههلبژاردن – سی شهممه 2011/9/20

5 ن

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (3) ی نائاسایی خولی سییهمی ههلبژاردن – دوو شهممه 2011/9/26

19 ن

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (4) ی نائاسایی خولی سییهمی ههلبژاردن – دوو شهممه 2011/10/3 ن

113

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (5) ی نائاسایی خولی سییهمی ههلبژاردن – سی شهممه 2011/10/4 ن

189

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (6) ی نائاسایی خولی سییهمی ههلبژاردن – چوار شهممه 2011/10/5 ن

285

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (7) ی خولی سییهمی ههلبژاردن – دوو شهممه 2011/10/10 ن

291

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

الماده السادسة /

اصح المادة السابعه (ينفذ هذا القانون اعتبارا من تاريخ نشره فى الجريده الرسميه وقائع كوردستان.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كى له گەل دايه تكايه دەست بەرز بکاتهوه؟ كى له گەل دانيه؟ به كۆى دەنگ پەسەند كرا، ئىستا پرۆژەكە هەمووى دەخەينه دەنگدانەوه، كاك شىروان فەرموو.

بەرپىز شىروان ناصح حەيدەرى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

نازانم (على مجلس الوزراء) درا دەنگدانەوه يان نا؟ ماددهى 4.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك عونى فەرموو.

بەرپىز عونى كمال بەزاز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر جەنابت موافقه بکەى به تەنسيق له گەل سكرتاريەتى پەرلەمان دوو ماددهمان ئيزافه كرد ريزبەندى ماددهكان چاك دەكەينهوه دوايى، زۆر سوپاس.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئىمە پيشتر ئەوهمان خستە دەنگدانەوه و گوتمان تەسەلسولى ماددهكان دەگۆردى، ماددهكان كە زيادمان كرد، موافقهتايان لەسەرى كرد، ئىستا كۆى ياساكە هەمووى دەخەينه دەنگدانەوه، كى له گەل دايه دەست بەرزبکاتهوه تكايه؟ كى له گەل دانيه؟ به كۆى دەنگ پەسەند كرا. دەست خۆشيتان لى دەكەين و سەرکەوتوو بن، موافقهشەى باشتان كرد، پىرۆزبایى له وهزارەت و له مونتەسبى وهزارەتى ناوخۆ و ئاسايش دەكەين و ئىستا بزانیان جەنابى وهزیر ناخر قسەى چیه فەرموو؟.

بەرپىز کریم سنجاری (وهزیری ناوخۆ):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من سوپاسى خوشك و برايانى ئەندامانى پەرلەمان دەكەم بۆ موافقهتەت كردن لەسەر نەفاز كردنى ئەم قانونه، بەراستى ئىمە مەشاكلێكى زۆرمان هەبوو، بەلام ئىستا چارەسەرى دەكەين و ئەو برايانهى كە له پۆلیس بوون دەزانن چ موعاناتیکمان هەیه، زۆر زۆر سوپاس.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەخیر بى و سەرچاوان.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سۆزان خان فەرموو.

بەرپز سۆزان شهاب نوری؛

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

تەبەعن بە ھۆی ئەوھى كە بووھتە عورفیک كە كاتى باسى ياسایەك دەكەین وەزیرەكە لیرە نامادە دەبى، ئیستا ئەگەر بە پىی خشتەى بەرنامەى كار بىت، باس لە خستنهروو و گفتوگو كردن لەسەر پىشنيارى پرۆزە ياسای ھەموار كردنى باجى دەرامەت دەكەن، بەلام وەزیرى دارايى لیرە نیە و لەسەر خالى 8 و 9 و 10 بەرپزان وەزیرى دارايى و وەزیرى گەياندن لیرە نین، بەلام خالى 11 خۆشبهختانە بەرپز وەزیرى ناوھدانکردنەو لیرە، بۆیە من داوا لە بەرپزتان دەكەم كە بیخەنە دەنگدانەو، ئەم ماددەى 11 یە بىتە پىشەوھ ئیستا گفتوگو لەسەر ئەو بپرگەيە بكەین و زۆر مەمنون.

بەرپز د.ارسلان پایز اسماعیل / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

لەبارەى وەزیرى دارايیەوھ عوزرى خواستووھ بە رەسمى چونكە تەعزیەى ھەبووھ، ئیمەش عوزرەكەیمان قبول كرددووھ بەرپاستى، لەبەرئەوھ خۆشتان بریار دەدەن كە وەزیرى دارايى لیرە نەبى لەوانەيە نەتوانین موناقلەشەى ئەو ماددەيە بكەین، جا كى لەگەل ئەوھدایە كە ماددەى 7 جارئ تەنجیل بكەین تا وەزیرى دارايى دىت تكایە دەست بەرز بكاتەوھ؟ كى لەگەل دانیه؟ ئیستا كى لەگەل ئەوھيە بپرگەى 11 بىتە شوپنى بپرگەى 7 كە جەنابى وەزیر لیرە نامادەيە بۆ موناقلەشە كردن تكایە دەست بەرزبكاتەوھ، كى لەگەل دانیه؟ فەرموون ئیستا ماددەكان ئاوا جى گۆرکى پى دەكەین، لیژنەى ناوھدانکردنەو و شارەوانى لەگەل دارايى فەرموون، پرۆزە ياسایەكە بخویننەوھ، كاك عونى فەرموو.

بەرپز عونى كمال بەزاز؛

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

رپۆرتیكى ھاوبەش نامادە كراوھ لەلایەن ھەر سى لیژنەوھ، لیژنەى ياسایى و لیژنەى ئیعمار و ئیسكان و لیژنەى بەلەدیات، ئیستا بە زمانى عەرەبى دەبخوینمەوھ.

الى/ رئاسة برلمان كوردستان - العراق

م/ تقرير حول مشروع قانون التعديل الاول لقانون تأمين السكن للمواطنين فى اقليم كوردستان رقم 7

لسنة 2008

اجتمعت لجان الشؤون القانونية و الاعمار والاسكان وعصرنه الريف ولجنة الخدمات البلدية والنقل والاتصالات والسياحة بتاريخ 5 رزبه 2711 كوردى المصادف ليوم 27/9/2011 الميلادى لدراسة قانون التعديل الاول لقانون تأمين السكن للمواطنين فى اقليم كوردستان - العراق رقم 7 لسنة 2008 المقدم من قبل اعضاء البرلمان والمحال الى اللجان المعنية بعد القراءة الاولى له فى البرلمان بجلسته الاعتيادية المرقمة 3

في 2011/9/26 ومشروع قرار تأمين الوحدات السكنية للموظفين والمواطنين من ذوى الدخل المحدود المقدم من قبل العدد القانونى لاعضاء البرلمان والمحالى الى اللجان المعنية بعد القراءة الاولى له فى البرلمان بجلسته 2011/3/29 وبحضور وزير الاسكان والاعمار و وكيل الوزارة ولوجود ترابط وتواصل بين المشروعين قررت اللجان توحيدهما وتقديم تقرير موحد بشأنهما والاستفادة من الافكار الواردة فى المشروعين، وبعد المناقشة والمداولة توصلت اللجان الى الصياغة التالية للقانون.

قانون رقم () لسنة 2011

قانون التعديل الاول لقانون تأمين السكن للمواطنين في إقليم كردستان-العراق رقم (7) لسنة 2008

المادة الاولى:

تضاف فقرة بتسلسل (ثالثاً) الى المادة الثانية من القانون ، وكالاتي:

ثالثاً:- تلتزم الجهات ذات العلاقة بتأمين الخدمات الاساسية للوحدات السكنية.

المادة الثانية:

تعديل المادة الثالثة من القانون وتقرأ كالاتي:

يشترط على طالب التملك:

- 1 - ان يكون من مواطني إقليم كردستان-العراق وساكناً فيه.
- 2 - ان لايملك شقة أو دار سكنية على وجه الاستقلال.
- 3 - ان لا يكون مستفيداً من اي مشروع سكني آخر في الإقليم.
- 4 - ان لا يكون مستفيداً من السلفة العقارية المقدمة من حكومة الاقليم.

المادة الثالثة:

تلغى الفقرة (أولاً) من المادة الرابعة من القانون ، ويحل محلها مايلي:

أولاً: تعلن وزارة الأعمار والاسكان عن بيعها الوحدات السكنية (شقق و دور سكنية) للمواطنين من الموظفين والأهالي من ذوى الدخل المحدود و بدون دفع مقدمة ، ويقدم طلب الشراء الى الوزارة ويسجل لديها حسب اقدمية تقديمها.

ثانياً: تعديل الفقرة (ثانياً) من المادة وتقرأ كالاتي:

يسدد طالب التملك بدل شراء الشقة او الدار السكنية التي ترتب بذمته باقساط شهرية أو سنوية خلال مدة لاتزيد على خمسة وعشرين سنة.

المادة الرابعة: تكون اصل المادة الخامسة من القانون فقرة (أولاً) لها وتضاف اليها ثلاث فقرات بتسلسلات (ثانياً) و (ثالثاً) و (رابعا) وكالاتي:

ثانياً:- تخصص حكومة إقليم كردستان - العراق مبلغاً سنوياً ضمن الميزانية العامة للإقليم لتأمين بناء الوحدات السكنية تنفيذاً لأحكام هذا القانون.

ليژنه كهيە، بەيەكەو راپۆرتەكەيان نووسيوە، ئيمەش خوشحالىن بەو جۆرە گفتوگۆو يەكخستنى بۆچوونەكان، ئىستا ماددە بەماددە موناڧەشەى دەكەين، فەرموو كاك عەونى قسەت ھەيە.

بەرپىز عونى كمال بەزاز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئيمە ئىستفادەمان لەھەردوو پرۆژەكە كر دوو، صياغەكەيمان دارشتوو لە ياساكان، داوا لەبەرپىزتان دەكەم كە ئەو بابەتە بخرىتە دەنگدانەو كە راپۆرتى ھاوبەش بىيەتە ئەساس بۆ موناڧەشەكردنەكە، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان):

ئىستا ئەو راپۆرتە ھاوبەشەى ھەر سى ليژنەكە دەخەينە بەردەستى خۇتان بۆ دەنگدان لەسەرى، ئىستا كىي لەگەلدايە بادەستى بلند بكات تكايە؟، فەرموون كىي لەگەلدا نيە؟ن بەكۆى دەنگ وەرگىرا، فەرموو ماددە بەماددە بىخويىنەو بۆ موناڧەشە كر دن.

بەرپىز خليل عثمان حمە امين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

قانون رقم () لسنة 2011

قانون التعديل الاول لقانون تأمين السكن للمواطنين في إقليم كردستان-العراق رقم (7) لسنة 2008
المادة الاولى:

تضاف فقرة بتسلسل (ثالثاً) الى المادة الثانية من القانون ، وكالاتي:

ثالثاً:- تلتزم الجهات ذات العلاقة بتأمين الخدمات الاساسية للوحدات السكنية.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان):

ئىستا جەنابى وەزىر لەسەر ئەو ماددەيە رەئيت چيە؟، فەرموو.

بەرپىز كامەران احمد (وەزىرى ئاوەدانکردنەو):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من لەگەل ئەو دەڧەدام كە ھا توو لە راپۆرتەكەدا، سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان):

كى دەيەوييت لەسەر ئەو ماددەيە قسە بكات، كاك كاروان، فەرموو.

بەرپىز كاروان صالح احمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پيم وايە كە مادام عەرەبيەكە خويىندرايەو دەبوايە كوردىيەكەش بخويىندرايەتەو، سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان):

ببوره كاك كاروان چونكه كوردىيەكە نىە بۆيە نەخوئندرايەو، ئىستا كى دەيەوئىت قسەى لەسەر بىكات ناوتان دەنووسم ئەم بەرپزانە دەيانەوئىت قسەى لەسەر بىكەن (جلال على، شوان كرىم، سەرھەنگ فرج، سالار محمود، شقان احمد، عومەر نورەدىنى، شەونم محمد، كاك دلپەر، بەفرىن خان)، كاك جەلال فەرموو.

بەرپز جلال على عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من مولاخەزەيەكەم ھەيە لەسەر ناوى ياساكە، ديارە وشەى ھاوولائى زۆر كەس دەگرئىتەو، زۆر بەى ھاوولائىيان دەگرئىتەو، من پىم باشە ئەم ياسايە لەبەرژەوھەندى خەلكى بىدەرامەت يان كەمدەرامەت بىت، ئەو ئىزافەيە بىكرىت، بۆ ھاوولائىيانى بى دەرامەت، چونكە پەرۆژە ياساكە بۆ ئەو ھاوولائىيانەيە كە دەرامەت يان كەمە يان نيانە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۆكى پەرلەمان):

سوپاس، كاك شوان فەرموو.

بەرپز شوان عبدالكرىم جلال:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سىيەم كە دەئىت (ثالثاً- تلتزم الجهات ذات العلاقة بتأمين الخدمات الاساسية للوحدات السكنية). ئەمە لەئەصلى ياساكەدا مادام ئەم يەكە نىشتە جىبوونانە حكومەت خۆى دەيكات، عادەتى وايە حكومەت كە خۆى ھەر شتىك بىكات، مولىزەمە بەوھى كە خەدەماتىش دابىن بىكاتن، ئەم كىشەيە لە كىشەى وەبەرھىناندايە بەرپاستى، ئەمە لە كىشەى كۆمپانیا وەبەرھىنانەكان دروست ئەبىت، كە ئىستا ھەندى كىشە ھەيە لەكوردستاندا، ئەو وەبەرھىنانە يەكەى نىشتە جىبوونىان دروست كردوو، بەلام خەدەماتىان بەجى ھىشتوو، گوايە لەعەقدەكانىان دەبىت حكومەت بىكات، ئەمە كىشەكە لە بنەرەتدا لەوھدايە، كىشەكە لەوھدا نىە كە حكومەت خۆى يەكەى نىشتە جىبوون دروست ئەكات بەپارەى خۆى و لەسەر ئەركى خۆى و بە ئەندازيار و مەكائىنى خۆى، مەلومىشە كە خەدەماتى بۆ دابىن ئەكات، بۆيە بەرەئى من ئەمە زيادەيە، سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۆكى پەرلەمان):

سوپاس، كاك سەرھەنگ، فەرموو.

بەرپز سەرھەنگ فرج محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تېيىنيەكەم لەسەر ئەوھيە كە بە بىرگەيەك ئەو زىاد بىكرىت، ئەمە حەقە لەماددەى يەكەم زۆر بەسەرىچى ئىمە نامازەى پى بدەين، لەسەر ئەو پارەى كە يەكە نىشتە جىبوونەكانى پى دروست دەكرىت، ھەموو خزمەتگوزارىيەكان دابىن بىكرىت، چونكە دوایى ئىشكالىيەت دروست ئەكات بەرپاستى، چەند نموونەيەكى

زەق ھەيە لەبەردەستماندا، ئىستا يەگەي نىشتەجىبوون دروست كراوھ جا لەلايەن ھەرگەسىگەوھ بىت، بەلام موشكىلەي خزمەتگوزارى ھەيە، بۇ ئەوھى ئىمە نەگەوينەوھ بەردەم ئەو موشكىلەيە، مەن پىم باشە زۆر بەسەريحي ئاماژەي پى بدرىت، كە لەسەر ئەو پارەيە ھەموو خزمەتگوزاريەكان بۇ ئەو شوپىنانە دابىن بكرىت، مەسەلەن ئەگەر وانەكەين دوايى لەدائىرەي كارەبا داوا بكەي بۇ ئەوھى كارەبا بۇ ئەو شوپىنانە بىنىت، ئەو گلەيى ئەوھ ئەكات ئەئىت مەن بودجەم نيە، ئەو شتانەي خۇم ھەيە كە ناروومە لەسەر بودجە تەصدىق كراوھ ئەوھى تىدا نيە، بۇيە لەویدا ئىشكالىەت دروست ئەبىت، وەزارەتى شارەوانىش بەھەمان شىوھ، ئەو ئىشكالىەتەي بۇ دروست ئەبىت، رەنگە خزمەتگوزارى نەگەيەنئە ئەو جىگايانە، دوايى تووشى موشكىلە ئەبىت، بۇيە مەن پىشنىياز دەكەم ھەر لەسەر ئەو پارەيە ھەموو خزمەتگوزاريەكان بۇ ئەو جىگايە دابىن بكرىت كە شوڤەكەي لەسەر دروست ئەكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۇكى پەرلەمان):

سوپاس، كاك سالار، فەرموو.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

لەپراستىدا ئەم پىرۇژەيە پىرۇژەيەكى گىرگە، خزمەت بەپىرۇسەي ئاوەدانکردنەوھى كوردستان دەكات، بەلام ئىمە لەبەرامبەر بىرگەكانى ئەم پىرۇژە ياسايەدا كۆمەلئىك مولاھەزەي جدى ھەن كە پەيوەستە بەو رابردووهي كە ئىش لەسەر ئەم پىرۇژانە كراوھ، ئەوھى كە پەيوەندى بە ھاوولائىيان و فەرمانبەران و خەلگى كەم دەرامەتەوھ ھەيە، واتە ھەموو شەرىجەكان دەگرىتەوھ، وە شەرىجەي كەم دەرامەت و ئەو شەرىجانەشى كە دەخلىان ھاي كۆستە نەك لۇكۆست، ئەم لەو ولاتانەي كە ئىعتىمادىان لەسەر وەبەرھىيانە، بۇ نمونە ولاتىكى وەكو توركيا لەناو توركياشدا بۇ نمونە ئەستەمبول و ئەنقەرە، لەولائىكى وەكو ئەردەن، بۇ نمونە عەمان، لەپال دەعم كىردنى پىرۇژەي نىشتەجىبوون بۇ خەلگى كەم دەرامەت لەھەمان كاتدا بۇ خەلگىك كە دەرامەتى باشترە، ئەتوانىت بەدەر لەمەسەلەي شوپىنى نىشتەجىبوون لەسەر بنەماي عەمودى، لەسەر بنەماي ئاسۆيش بۇ جوانكارى لەولائ و پىرۇسەي ئاوەدانکردنەوھ، وە دەرفەتدان بۇ ھەموو توپۇزەكان ئەم پىرسە لەبەرچا و بگىرىت، ئەگەر ناونىشانەكە وەكو بەرپىزان ئاماژەيان پىكرە، ئەوھ لەناوہرۇكدا ئەو پىرنەسپانە تەسەھىل بكات بۇ ھەموو توپۇزەكان، بەلام حكومەت تەركىزى راستەوخۇي بۇ خەلگى كەم دەرامەت ھەبىت، واتە ئەو دەعمانەي كە حكومەتى ھەرىمى كوردستان لەرپىگەي ئەم پىرۇژانەوھ بۇ دابىن كىردنى شوپىنى نىشتەجىبوون دەيكات، تەنھا بۇ خەلگانىك بىت كە دەخلىان مەحدوودە، يان پىيان دەلئىن (لۇكۆست) خالئىكى تر ئەوھى كە پەيوەندى بە پىدانەوھى قىستەكەوھ ھەيە، كە زياتر نەبىت لە (25) سال، ئىمە لەواقىعەكدا دەژىن سال بەسال رىنمايىەكان لەدەرئەنجامى ياساكان دەردەكرىن موزادن لەگەل يەك، يەعنى تەجرۇبەي گىرگە ھەيە لەھەرىمى كوردستاندا سەبارەت بەمە، بۇيە ئىعتىماد كىردن

لەسەر ئەم بېرگە، ئەکریت بوتریت زیاتر و کەمتریش نەبیت لە (25)سالى، چونکە بەپێی رېنمايى کەتۆ دەئییت (25)سالى زیاتر نەبیت،.....

بەرپۆز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی پەرلەمان):

کاک سالار ئەو ئیلتیزاماتە بەنيسبەتى خەدماتی شوپنەگە، ماددەى يەكەم باس لەو مەسەلەيە دەكات، تۆ دەچیتە بابەتەکانى تر، تکایە وەرە سەر بابەتەكەى خۆت، فەرموو.

بەرپۆز سالار محمود مراد:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەى يەكەم، بېرگەى دوووم، من قسە لەسەر ئەو دەكەم، سوپاس.

بەرپۆز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی پەرلەمان):

کاک شقان، فەرموو.

بەرپۆز شقان احمد عبدالقادر:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

مىنىش لەسەر عىنوانى ياساکە دەمەوئ قسە بکەم، بەحەقیقەت لە لیژنە کاک عومەر داکۆکی کرد، مىنىش پشتگیرىم لیکرد، بەس ئەو تەسبیت نەکرا، من پييم باشە بەو موتلهقیەى کە هاوولاتی هاتوو، ئەو بى سنووریه بەهیچ دەولەتیک ناکریت، کە بتوانی تەختیهى سەگەن بکات بۆ هاوولاتیان، دەبیت تەحیدید بکریت ئەو هاوولاتیە کیه، تەحیدیدەکش هەر لە خودی ياساکە دیار بکریت، بۆ ئەو توشى بەربلاوى نەبىن لە ياساکەدا، من پييم باشە ياساکە بەو شیوهیه بىت، (قانون التعديل الاول لقانون تأمين السكن للمواطنين ذوي الدخل المحدود في إقليم كردستان-العراق) ئەو دەخل مەحدوو دەئیم بۆ جەنابى وەزیر بەجى بهیلین، بۆ تەعلیمات بەنيزامیک دەخلى مەحدوو لەوئ تەعریف نەگەین، خۆمان توشى ئەو نەگەین، بۆ ئەو دیار بىت دەخلى مەحدوو لەلای وەزارەت، چونکە ئەگەر وابى سبەینى بەدەیان هاوولاتی خانووى خۆیان دەفرۆشن و خۆیان بى خانوو دەگەن، ئەو وەختە با وەزیر خۆى تەعلیمات دەربکات، خزمەتى ئەو چینه تايبەتە بکات، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی پەرلەمان):

سوپاس، کاک عومەر نورەدینى، فەرموو.

بەرپۆز عمر حمە امین خدر(نورەدینى):

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

لەراستیدا سەرنجى من یەكەمیان لەسەر ناوئىشانى پەرۆزە ياساکە، لەهەرىمى كوردستان كيشەى نيشته جیبوون واقعیكەو هەیه، بەلام زانیارییهكان و داتاكان ئەو نیشان دەدەن، كە زیاتر لەناو چین و توپۆز و خەلكى كەم دەرامەتدا هەیه، هەم لە پەرۆزەى تەعدیلەكە كەئامادەكراوه، جەخت لەسەر ئەو كراوه كە یەكەى نيشته جیبوون بۆ خەلكى كەم دەرامەت دروست بکریت، هەم ئەو مەرج و خالانەى كە لەناو

راپۇرتى ھاوبەشىدا ديارىكراون، ديسان جەخت لەسەر ئەو دەكاتەو كە يەكەى نىشتەجىبوون بۇ خەلكى كەم دەرامەت دروست بكرىت لەلايەن حكومەتى ھەريىمى كوردستانەو، لەكاتى گفتوگۇشدا ئەم پىشنيارەكرا كە ناوى ياساكە بكرىت بە (ياساى دابىن كوردنى يەكەى نىشتەجىبوون بۇ ھاوولاتيانى كەم دەرامەت)نەك تەنھا بۇ ھاوولاتيان بە موتلەقى ئاوا بەيلىدريتەو، لەراستيدا زۆربەى زۆرى بەشداربووان لەناو كۆبوونەو كەشدا تەئىدى ئەو دەيان كورد، بەلام ديسان بە نەزەرى ئىعتىبار وەرنەگراو، بۇيە منىش جەخت لەسەر ئەو دەكەمەو وەكو كاك جلال و كاك شقان، كە ناونىشانى پرۆژە ياساكە بكرىت بە (ياساى دابىن كوردنى يەكەى نىشتەجىبوون بۇ ھاوولاتيانى كەم دەرامەت لەھەريىمى كوردستان)، خالى دووم: ئەو يەكەى نىشتەجىبوون پىم باشە وەكو چۆن لەماددى يەكەمدا ھاتوو، دابىن كوردنى خزمەتگوزارىيەكانى لەگەل بىت، ئەگىنا دواى تەو كوردنى يەكەى نىشتەجىبوون گرفت بۇ ئەو ھاوولاتيانە دپتە پىشەو، جگە لەو نمونانەى كە ئامازەى پىدرابوو، بۇ نمونە دروست كوردنى قوتابخانە، لەوانەيە ئەركى وەزارەتى پەروەردە بىت، ئەوكات وەزارەتى ئاوەدانكردنەو ئەگەر ئاوا بەروونى لەناو ياساكەدا نەيەت، دەئيت دابىن كوردنى قوتابخانە بۇ ئەم شوپنە ئەركى وەزارەتى پەروەردەيە، نەك ئەركى وەزارەتى ئاوەدانكردنەو يە، بەلام ئەگەر بەم شپو يە بەروونى وەكو دەقى پىھاتوو، بلىت بەدابىن كوردنى ھەموو خزمەتگوزارىيەكانەو، ئەو كات وەزارەتى ئاوەدانكردنەو مولزەم دەبىت بەو يە ھەموو پىداويستى و خزمەتگوزارىيەكانى بۇ دابىن بكات، زۆر سوپاس.

بەريز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۆكى پەرلەمان):

سوپاس، شەونم خان، فەرموو.

بەريز شەونم محمد غريب:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ويپراى گرنگى ئەم پرۆژەيەو ھاوكارى كوردنى لەدابىن كوردنى جىگايەكى نىشتەجىبوونى لايەق بۇ ئەو ھاوولاتيانەى كەم دەرامەتن لەھەريىمى كوردستاندا، ھەروەھا لە برگەى 2ى راپۇرتەكەى لىژنەى ياسايدا ھاتوو، چەند نوقتەيەكى داناو بۇ دەست نىشان كوردنى ئەو ھاوولاتيانەى كە سوودمەند دەبن لەم پرۆژانەدا، كە دەبىت ئەو خالانەى تىدا ھەبىت، كاتيك شوقەكانيان بۇ دروست ئەكرىت، بەلام لەگەل ئەو كەشدا لىرەدا دەستنىشانى ئەو نەكراو كە خەلكى كەم دەرامەت كىيە لەم ولاتەدا، چونكە ئەگەر ئىمە دەستنىشانى خەلكى كەم دەرامەت نەكەين ئەم پرۆژەيەش رەنگە وەكو زۆر لە پرۆژەكانى ترى لىبىت لەم ولاتەدا كە خەلكى تر سوودى لىوەرگرتوو، بۇ نمونە ئەو پارەيەى كە بۇ تۆرى كۆمەلايەتى سەرف دەكرىت، ژمارەيەكى زۆر خەلك وەرى دەكرىت كە پىويستى پىي نى، كە بەمە حەقى خەلكى تر ئەخوات، لەبەر ئەو من واى دەبىنم كە خەلكە كەم دەرامەتەكان ديارى بكرىن كە كىن؟، ئايا بە مستەواى مووچەكەيان كە ھەيانە، ئەگەر فەرمانبەربىت مووچەكەى چەندە؟،، يان ئەو ھاوولاتىيە لەدەرەو ي دەوائەرەكانى حكومەتدا بىت، چ وارىداتىكى ھەيە، چەند پەيدا دەكات مانگانە، ياخود سالانە؟، لەسەر

ئەساسى ئەوۋە بىت، بۆيە پىم باشە، چونكە لە ئەصلى پرۆژەكەشدا خەلكى كەم دەرامەت نىيە، بۆيە پىم باشە پىناسەيەك بىرئىت بۆ خەلكى كەم دەرامەت، ھەرودھا پىشتىگىرى لە قسەكەى كاك عومەر نورەدىنى دەكەم، كە پىويستە ئەمە تەخىد بىرئىت بۆ ھاوولائىيانى كەم دەرامەت، نەك بۆ ھاوولائىيان لە ھەرئىمى كوردستاندا، چونكە بەپىي ياساكە ھەموو ھاوولائىيەك خەقى ئەوۋە ھەيە كە بىت و داواى ئەو شوقانە بىكات، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان):

سوپاس، كاك دلپىر، فەرموو.

بەرپىز محمد دلپىر محمود:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

مىنىش پىشتىگىرى لەوۋە دەكەم كە ناوئىشانى ياساكە بگۆردىت بۆ (ھاوولائىيانى كەم دەرامەت) لەبەر ئەوۋە حكومەت ناتاۋئىت بۆ ھەموو ھاوولائىيانى داىبن بىكات ئەمە لەلەيەك، لەلەيەكى تىرشەوۋە كە ئىمە دلپىن خاۋەن داھاتى سنووردار، ئەو داھاتى سنووردارە پىويستە ئىمە دەستىشانى بىكەين، چ بەنىسبەت ھاوولائىيانەوۋە، چ بەنىسبەت فەرمانبەرەنەوۋە، يەئنى بەواقىع ئەم ياسايە، بەم تەخىد كراۋىيەى ئەمىرۆ شتىكى باشە، لەبەر ئەوۋە سالانى پىشوۋ كەسانىك ھەبوو كە پارەيەكىان بەدەستەوۋە بوو دەيانتوانى بەشدارى لە شوقەى نىشتەجىبووندا بىكەن، بەلام ئىستا كەسانىك ھەن كە پارەيان بەدەستەوۋە نىيە پىشەكىان نىيە، حكومەت ئاۋا ھاۋكارىيان دەكات، ئەوۋە شتىكى باشە، ھەر لە پرۆژە ياساى بودجەى سالى 2010 شدا، برى (200) مىليار دىنار داىبن كرابوو بۆ ئەوۋە، بەلام دواى موناقلە كرا بۆ مەسەلەى سولفەى عەقار، لە ئەمسا ئىشدا ئەو بىرە پارەى كە ئىستا تەحويل كراۋە بۆ پالپىشتى پرۆژەى نىشتەجىبوون بەتايبەتى بەپىي ياساى ژمارە (7) سالى 2008، بەم تەخىد كراۋىيەى ئىستا ئەمە لە قازانجى ئەو خەلكانەن كە ھىچ پىشەكەيەكىان نىيە، بەلام لەگەل ئەوۋەشدا مەن بەچاكى دەزانم مەسەلەى خەلكى خاۋەن داھاتى سنووردار تەخىفى بۆ بىرئىت، كە كى دەگرىتەوۋە، تەنھا فەرمانبەر نەگرىتەوۋە، خەلكى دەرەوۋەش بگرىتەوۋە، واتە ئەوانەى كە فەرمانبەر نىن ئەوانىش سوودمەند بن، ئەو تەخىفەش تەنھا ئەوۋە نەبىت كە شوقەى نىشتەجىبوونى نىيە، ياخود ئەوۋە كە تا ئىستا موستەفید نەبوۋە، كەسانىك ھەيە بەو شىۋەيەشەو بارى دارىشان باشە، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان):

سوپاس، كاك برهان نوقتەى نىزامى ھەيە، فەرموو.

بەرپىز برهان رشيد حسن:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

مەن شتىك ئىستا بىرم كەوتەوۋە، لەمادەى (110) دى دەستوورى ھەمىشەيى عىراقدا، لە خالى سىيەم ھاتوۋە، دەلىت (رەسمى سىياسەى دەولى گومرگى ئىصدارى عوملە تەنزىمى سىياسەتى تىجارى لەسەر سنووردەكان

وپاريزگاكان له عيرافدا، وهزعي ميزانيه ي عامه، رپسمي نهقدى و ئينشائى بانكى مهرگهزى) ئه مانه له سه لآحيه تى حكومه تى مهرگهزدايه، كه رپسمي سياسه ي مالى له سه لآحيه تى مهرگهز بي ت، ئه وه ئه م مادديه ته فسير زور هه لده گري ت، به شى يه كه مى مادده كه، ئه كريت زه ريبه ي ده خل و عه قار بكرى ت بؤ ئيمه بي ت داها ته كه ي يان ياسا كه ي، ئه كريت بؤ ئيمه ش نه بي ت، به لام وهزاره تى دارايى حكومه تى هه ري م پيشتر

بهري ز د. ارسلان بايز اسماعيل (جيگرى سه روكى په رله مان):

سوزان خان، فه رموو.

بهري ز سوزان شهاب نورى:

بهري ز سه روكى په رله مان.

نوقته يه كه ي نيزاميم هه يه له سه ر قسه يه كه كه زور دووباره كرايه وه، هه زنا كه م بهري زان ئه ندا مانى په رله مان، خويان بخه نه هه لئى ده ستووريه وه، له مادده ي (30) له ده ستووردا ها تووه، (تكفل الدولة للفرد والاسرة وخصوصا الطفل والمرأة الضمان الاجتماعي والصحي والمقومات الاساسية للعيش في حياة حرة كريمة وتأمين لهم الدخل المناسب والسكن اللائم) سه كه ن بؤ هه موو هاوولآتبه كه، يه عنى كارى حكومه ته، به پي ي ده ستوورى عيراقى له بهر ئه وه جيا كرده وهى ئه وه كه ئه مه بؤ كه م ده رامه ته وه ئه مه ش بؤ خه لكى ده رامه ت باشتر، هه لئى ده ستووريه، بؤيه ئيمه ده كريت بلين ئه م پرؤزه ياسايه هاوولآتيان ده گري ته وه، ئه وانئى كه ده خليان سنوورداره، هه روه ها وهزاره تى ناوه دان كرده وه له ده ركردنى رينمايه كاندا، ئه و رينمايه يانه ده ربكات، يا خود ئه و مه عايرانه ده ربكات كه كين؟، ئه وانئى ئه م ياسايه ده يان گري ته وه، زور سوپاس.

بهري ز د. ارسلان بايز اسماعيل (جيگرى سه روكى په رله مان):

خوى له ئه صلدا ئيمه مونا قه شه كه مان له سه ر ته نها مادده ي يه كه مه، نه ك ناو نيشانه كه ي، جارى با به فرين خان نه خير كه سه نه ويش قسه ي خوى بكات، فه رموو.

بهري ز به فرين حسين خليفه:

بهري ز سه روكى په رله مان.

دياره تي بينيه كه ي منيش ته نها له سه ر ناو نيشانى ياسا كه بوو، بهري زان ئامازهيان پي كرد، سوپاس.

بهري ز د. ارسلان بايز اسماعيل (جيگرى سه روكى په رله مان):

كاك فرسه ت قسه ي هه يه، فه رموو.

بهري ز فرست احمد عبدالله:

بهري ز سه روكى په رله مان.

ئه و به نده ي جي گاي مونا قه شه يه ئه وه فه قه ره ي سي يه مه، برادران له فه قه ره سى ده رچوون ده چن مونا قه شه ي ناو نيشانه كه ي ده كه ن، ته عدى لى ناو نيشانه كه هه تا له پرؤزه ي ئه صللى نه ها تووه، كه س داوا ي

نەکردوو، ئەمە يەكەم، دووم: ئىمە مەبدەئىكمان لەياسا ھەيە، ئەلئىين (العبرة بالمقاصد والمعاني وليس بالالفاظ والمباني) يەنى گرنگ ئەوھيە يەكئىك بزائىت ئەو پڕۆژەيە بۆ سەگەنە، نەك بۆ تەندروستىيە، وەكو تر لە مەزمونەكەى ديارە كە شمولى كى دەكات يان ھى كى ناكات، ئىمە ئەگەر لىرە باسى دەخلى مەحدوود بکەين، كى تەحديدى دەكات، دوور نىە بلئىين جەنابى وەزىر تەحديدى دەكات، باشە جەنابى وەزىر ئەتوانىت حەديكى وا دابنىت سبەى مەزمونى ياساكە ھىچ بۆى نەمىنئىتەو، بەرپەئى من با ئىمە وەكو پەرلەمان خۆمان داخلى ئەو ئىراد و مەسرەفە نەكەين، ھەر ھاوولائىتەك ئەگەر ھاتو مەرجەكانى لەسەر جىبەجى كرا، خانووى نەبىت ئىستىفادەى لە سولفە نەكردبىت، زەوى وەرنەگرتبىت خانوويەكى سەربەخۆى نەبىت ئەو حەقى ھەيە، بەلام دەخلكە مەحدوود بىت، ئەو بەچەند مەحدوود دەبىت، ناتوانىن ئىمە تەحديدى ئەو دەخلكە بکەين، كە چەند سنووردارەو چەند سنووردار نىە، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۆكى پەرلەمان):

كاك خەلىل فەرموو.

بەرپىز خەلىل عثمان حمە امين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەو خالە لە ماددەى يەكەمى ياسا كۆنەكەدا ھاتوو، دەئىت (تقوم وزارة الاعمار والاسكان ببناء شقق ودور سكنية للمواطنين في اقليم كردستان لغرض تأمين السكن لمواطني اقليم كردستان من ذوي الدخل المحدود وتمليكها لهم) يەنى لەماددەى يەكى ئەصلى ياساكەدا ھاتوو، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۆكى پەرلەمان):

ئاخر نوقتەى نىزامى كاك عومەر نورەدىنى، فەرموو.

بەرپىز عمر حمە امين خدر نورەدىنى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەراستىدا، راستە ئىمە دەستمان كرد بە گفتوگو لەسەر خالى يەكەم لەراپۆرتەكە، بەلام ئەى لەكوى قسە لەسەر ناوئىشانى ياساكە بکەين، بىگومان لە سەرەتاي گفتوگو دەبىت قسە لەسەر ناوئىشانى بکەين، لىرەش لەناو ھۆلەكەدا زياتر لە 3 ئەندام پەرلەمان تەئىدى ئەو دەكەن، يان پىشنيارى ئەو دەكەن، كە ھەموارى ناوئىشانى پڕۆژە ياساكە بکرىت بەو شۆھى كە پىشنيارمان كرد، بۆيە لەراستىدا لەبارى پەپرەوى ناوخۆ لەبارى گفتوگوو مەلەسەكە مەسەلەيەكى ئصولى وياسايىيە، ھىچ غموزىكى تىدا نىە، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۆكى پەرلەمان):

وەكو روونکردنەوھىەك، ھەر خەلكىك ئىمكانىيەتى ھەبىت ئەو خانووى ھەيە، ئەو شتە بۆ ئەوانەيە كە كەم دەرامەتن، خەلكەكانى تر خانووى خۆيان ھەيە، زەوى خۆيان ھەيە، دوايش كۆمەلئىك شت لەماددەى دواتر تەحديد كراو، دەئىت شمولى ئەوانە ناكات كە خانوويان ھەيە، كە زەويان ھەيە، كە سولفەيان

وهرگرتووه، ئەو ماددەپە زۆر بەوازحی باسی کردووه، لە ئەصلی ماددەكەش ئەووی كه كاك فرسەت باسی کرد، پێشنیاری ئەو مەسەلانە نەكراوه بەراستی، كاك جەمال فەرموو.

بەرپێز جەمال طاھر ابراهیم:

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

پێشەکی موبەرپەر ئەو بوو كه ئایا یاسایەك هەیە؟، یاسا نەكەوتوووتە جێبەجێ كردن، بۆیە كه پەرۆژی كۆن پێش ئەم تەعدیلاتە هات، حەجەى ئەم پەرلەمانە ئەو بوو كه یاسایەك هەیە، ئیەم ناتوانین یاسایەك بە بریارێك جێبەجێ بكەین، چونكه هێزی یاسا لە بریار بەهێز ترە، بۆیە لەبەر ئەو ئەو بیروبووچوونە هاتە كایەو، كه مەشروع تەعدیل كرا، كەوتە موناقلەشەكردن لەنیوان هەر سێ لیژنەكەدا، ئیەم نەهاتووین ناوێشانەكەى بگۆرین، ئەگەر بێت و سەیری بابەتەكە بكەین، لەماددەى یەكەم لە ئەصلی پەرۆژەكە هاتوو، ئەگەر سەیری ئەسباب موجهبەش بكەین، هەر هەمان كات لیژنە مەبەست چیه؟، ئەم ماددەى دەخلى مەحدوودە چیه؟ چۆنە؟، وایزەم ئەو مەعایری هەیە، ئیەم ناتوانین بێین بەتەفاصیل برۆین هەموو شتیك دابنێین، خەتى فوقر هەیە، ئیستیفئات هەیە، ئیحصائیات هەیە، (U.I) و رێكخراو و ئەوانە لەو ئیشانەدا لە ئیەم شارەزاترین، چۆن ئەزانى ئەمە خەتى فوقرە، موعەدەلى دەخلى فەرد لەسائیکدا چەندە؟، مانگانە چەند دەبێت؟، بۆیە من هیوادارم ئەوئەندە بە تەفاصیل نەرۆنە ناو بابەتەكە، چونكه مەبەستەكە دیارە ئەوانەى كه دەرامەتیا مەحدوودە، ئەوكاتە ئیەم دەسەلات دەدەین بە حكومەت و شوینی پەيوەندیدار، دەتوانن ئەم پەرلەمانە بە هەماهەنگى لەگەڵ حكومەت ئەو چینانە دەستنیشان بكەن كه دەخلیان سنووردارە، سوپاس.

بەرپێز د. ارسلان بايز اسماعیل (جیگری سەرۆکی پەرلەمان):

سوپاس، لیژنەى یاسایی، فەرموو.

بەرپێز عونی كمال بەزاز:

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

بۆ زیاتر روونکردنەوێ بابەتەكە، ئیەم لە لیژنەى هاوبەش كه ئەو فەقەرەیهەمان ئیزافە كرد، لەدوای موناقلەشە لەگەڵ جەنابی وەزیری ئاوەدانکردنەو، بەباشمان زانی كه ئەم بڕگەپە زیاد بكریت(تلتزم الجهات ذات العلاقة بتأمين الخدمات الاساسية للوحدات السكنية). ئەندام پەرلەمانیک پرسیری كرد، ئایا ئەو پارەى دابین كردنى خەدەماتى ئەساسى لەسەر خانووئەكە یان شوقەكە حساب دەكریت، نەخیر حساب ناكړیت، حكومەت مۆلزمە بودجەى بۆ تەئمین بكات، بەتایبەتى لەماددەپەك لەماددەكانى پەرۆژەكە نامازەمان بەوە كردوو، واتە رێگاو بان، كارەبا، مەجاری، ئاو بۆ ئەو مۆلگانە لە ئەستۆى حكومەتدایە، وەزارەتى ئاوەدانکردنەو كه بینای دەكات، بینایەكە بە كۆمپلێت تەسلیمی ئەو كەسە دەكات كه وەرى دەگریت دواى دابەشکردنى، سەبارەت بە ناوێشانى یاساكەش، تەبیبەى زۆر قەسەى لەسەر كرا، ئیەم بە باشمان نەزانى ناوێشانەكەى بگۆرین، چونكه لەماددەى یەكەم وەك كاك جەمال ئیشارەتى پێكرد، بەوازحی دیاری كراوه،

دەرامەتى سنووردار، واتە ئەو كەسانە كۆپ بە تەعلیمات ديارى دەكریت، ھەندىكى تر دەلئىن ئەو كەسانەى كەھىچ خانوويان نى، شوقەيان نى، واتە فەقىرن، ئەو كەسەى كە شوقەى ھەببیت يان خانووى ھەببیت، ئىعتىبار ناكريت بە فەقىر يان كەم دەرامەت، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان):
جەنابى وەزىر، فەرموو.

بەرپىز كامەران احمد(وەزىرى ئاوەدانکردنەووە نىشتە جىگردن):
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سوپاس بۇ ئەو موناڧەشەھىيەو ئەو كاتەى كە ئەندامە بەرپىزەكان پىياندا، بەراستى من بەگورتى لەسەر سى بابەت قسە دەكەم، يەكەم: پشتگىرى دەقى ئەو گۆراناكارىيە دەكەم كە ھاتووە، دوووم: لەسەر مەسەلەى ئەوہى ئەم ياسايە بۆچى لە ناونىشانەكەيدا وا نەھاتووە؟، تەبىعى غەرەزەكەى زۆر بەوازحى ھاتووە، لەماددەى يەكەمدا ھەيە، سىيەم: سەبارەت بە جىبە جىگردنى خزمەتگوزارىيەكان، ئەگەر ئەم ياسايە ئەركى جىبە جىگردنەكەى دپتە ئەستوى وەزىرى ئاوەدانکردنەوہ، ئەو كاتە وەزارەتى ئاوەدانکردنەوہ مولزەم دەببیت بۇ نەجاحتى جىبە جى گردنى ئەم ياسايە، بپت موتابەعەى جىبە جىگردنى پىرۆژە خزمەتگوزارىيەكانىش دەكات، ئەگىنا ئەو پىرۆژەيە ئەگەر ئەوانەى بۇ نەكریت ئەوہ بە پىرۆژەيەكى فاشىل حىساب دەكریت، وە ئىعتىبار دەكریت بەوہى كە وەزارەتى ئاوەدانکردنەوہ سەرکەوتوو نەبووہ لەجىبە جىگردنىدا، بۆيە پىمان باش بوو كاتى كە موناڧەشەمان كرد، خالى سىيەمى بۇ زياد بكەين، كە جىھاتى مەعنى بۇ نموونە ئاو و مەجارى شارەوانى دەيكات، كارەبا، وەزارەتى كارەبا دەيكات، دوايى ئەوان سىيانەى دەكەن، ناكريت وەزارەتى ئاوەدانکردنەوہ ھەلبستىت بەو كارانەى كە لەزمنى چالاكى وەزارەتەكانى تردايە، تەنھا ئەو روونکردنەوانەم ھەبوو، بەلام ئىمە خۆمان موتابەعەى دەكەين، لەگەل وەزارەتەكانى تر بۇ جىبە جىگردنى، بۆيە پشتگىرى لىدەكەم، لەو گۆراناكارىيە وەكو ئەوہى كەھاتووە، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان):

مەسەلەى دەخلى مەحدوود، لە چەندىن بىرگەو ماددەى تر ھاتووە، بەلام چونكە زياد لە سى كەس داوايان كرد، ئەگەر ھەر لەسەر پيشنيارەكەى خۆيان سوورن ئەوہ دەيخەينە دەنگدانەوہ، ئىستا كى دەلئىت ناونىشانە ئەساسىيەكەى.. باشە فەرموو كاك سالار.

بەرپىز سالار محمود مراد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەراستىدا من تەوزىچىكەم لەسەر قسەكانى جەنابى وەزىر ھەيە، راستە لەچەند بىرگەيەكدا باسى دەخلى مەحدوود كراوہ، بەلام باسى ھاوولاتى كراوہ، باسى فەرمانبەرىش كراوہ، غەيرى ئەو دەخلانەش دەگرىتەوہ كەواتە ھەموو كەسك مافى ھەيە لەو پىرۆژەيە سوودمەند بپت، كە وتت ھاوولاتى ھەموو

كەسپكە لە ئىمە مانان و خەلكى تىرىش لەھەر ئاستىكىدا بېت ھاوولاتىيە، لەو روانگەو پېويست دەكات بەدېقەت قسە لەسەر ناوئىشانەكە بىكرىت و بىخىتە دەنگدانەو، سوپاس.

بەريز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان):
ليژنەى ياسايى دواين رەئىتان لەسەر ئەو مەسەلەيە.

بەريز د. رۆزان عبدالقادر دزەبى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

نيەتى موشەريە زۆر روون وئاشكرايە، هەتا لەكاتى ياساكەى ژمارە(7)ى سالى 2008 كە ئەو ياسايە دەرچوو، بەمەبەستى چى دەرچوو، دابىن كردنى يەكەى نىشتەجىبوون بۆ ئەو كەسانەى كەخاوەن داھاتى سنووردان، داھاتەكەيان سنووردارە، ماددەبەگىش بۆ روونکردنەوئەى ئەو مەبەستەو نيەتى موشەريە دانراو كە ماددەى يەكەمى ياساكەيە، ھەر وھا لەماددەى سيش، كە جەخت لەسەر ئەو كراو لەپاڤورتى ھاوبەشيش ھاتوو، دووبارە تەئكىد لەو كراوتەو، فەرمانبەر بە موتلەقى نيە، بەشپۆيەيەكى رەھا نيە، تەنھا ئەوانەى كە داھاتيان سنووردارە، لەھاوولاتيان وفەرمانبەران و ھەموو خەلك، ئەوانەى كە داھاتى سنووردار بېت ئەوانە دەگرىتەو، سوپاس.

بەريز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان):

ئىستا كى لەگەل ئەو دەبايە كە ناوئىشانەكەى بگۆردىت بە (للمواطنين ذو الدخل المحدود) تىكايە بادەستى بلىد بىكات؟ 26 كەسى لەگەلدايە، ئىستا كى لەگەلدا نيە؟، 27 كەسى لەگەلدايە بەزۆرىنەى دەنگ وەرگىرا كە ھەك خوى بىمىنئەو، ئىستا ئاخىر صياغەى ماددەكە بىخوئىنەو تا بىخەينە دەنگدانەو، فەرموون.

بەريز عونى كمال بەزاز:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تضاف فقرة بتسلسل (ثالثاً) الى المادة الثانية من القانون ، وكالاتي:

ثالثاً:- تلتزم الجهات ذات العلاقة بتأمين الخدمات الاساسية للوحدات السكنية.

بەريز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان):

ئىستا كى لەگەلدايە بادەستى بلىد بىكات تىكايە؟، 52 كەسى لەگەلدايە، كىي لەگەلدا نيە؟ تەنھا 1 كەس، بەزۆرىنەى دەنگ وەرگىرا، تىكايە بۆ ماددەى دواتر.

بەريز خليل عثمان حمە امين:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

المادة الثانية:

تعديل المادة الثالثة من القانون وتقرأ كآلاتي:

يشترط على طالب التملك:

- 1 - ان يكون من مواطني إقليم كردستان-العراق وساكناً فيه.
- 2 - ان لا يملك شقة أو دار سكنية على وجه الاستقلال.
- 3 - ان لا يكون مستفيداً من اي مشروع سكني آخر في الإقليم.
- 4 - ان لا يكون مستفيداً من السلفة العقارية المقدمة من حكومة الاقليم.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی پەرلهمان):

جەنابی وەزیر رەئی جەنابتان.

بەرپز کامهران احمد(وەزیری ئاوەدانکردنەووەو نیشتەجێکردن):

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

من لهگهڵ دهقی پيشنيار كراوم كه هاتوو، سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی پەرلهمان):

ئىستا كى دەيهوييت لهسەر ئەم ماددهيه قسه بكات ناوتان دەنووسم له ئەخيرهوه تكيه ناوتان بلين، شهونم خان، فەرموو.

بەرپز شهونم محمد غريب:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

بەنيسبەت ئەم بڕگەيهوه دواى ئەو سى خالەى كه ههيه، پيم باشه خائىكى تر ليرەدا ئيزافه بكرىت، بۆ نموونه من خانوويەكم ههيه، كه بزائەم بەدەرچوونى ئەم قەرارە، دەچم خانوووەكم دەفرۆشم، بۆ ئەوهى سوودمەند بەم لەم پڕۆژەيه، ئينجا هەدەفي ئەم پڕۆژەيهش ئەوهيه كه هاوولاتی كەم دەرامەت ئىستيفادەى لى بكات، ئەگەر بكرىت ليرەدا پيم باشه ليزنەى ياساى صياغەيهك بۆ ئەوه بدۆزنەوه، ئەگەر قسهگانميان بەباش زانى، صيفهيهك بدۆزريتەوه بۆ ئەوهى ئەو كەسه له فەترهيهكى زەمەنى موعهيهندا، پيش دەرچوونى ئەم قەرارە شوقهيهكى نەبووبىت، مولكىكى نەبووبىت فرۆشتبىت، دواى ئەوه بەنيسبەت بڕگەى چوارەميشەوه، كه دەلييت(ان لا يكون مستفيداً من السلفة العقارية) ئەوهش وازح نيه، بۆيه تەوزيحاتىكى لهسەر بدرىت، چونكه وەرگرتنى سولفهى عەقارى بەچەند جۆرىكە، بۆ چەند جۆرىك بەكارهاتوو، سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی پەرلهمان):

كاك عومەر عبدالرحمن، فەرموو.

بەرپز عمر عبدالرحمن على:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان):

سوپاس، كاك محمد شارەزوورى، فەرموو.

بەرپىز محمد احمد على شارەزوورى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من له ماددى دووهم له خالى دووهم تىبينيم ههيه، كه دهئيت ان لايملك شقة او دار سكنية او قطعة ارض سكنية) ئەووى بۆ زياد بكرىت، چونكه ئيمه بۆ دەخلى مەحدوود و بۆ خەلگى هەزار ئەم ياسايە دەردەكەين، من قسەم لەسەر خالى سىيەمە ئەووى كاك عومەر باسى كرد، ئىستاش لەحكومەتى هەرپىم كار بەو ئەكرىت مەسەلەن فەرمانبەرىك، خەلگىكى دەخلى مەحدوود لە سالى 80 كان يان 90 هكان موستەفید بووبىت بە پارچەيەك زەوى يان شتىكى تر، بەلام لە نەبوونىدا فرۆشتوويەتى، ئىستا كە موراجەعەى دەوائىرەكانى دەولەت ئەكات بە موستەفید حساب دەكرىت، بەلام نىەتى موشەرىع، نىەتى ئەم پەرلەمانە، لەگەل وەزارەتى ئاوەدانکردنەو بۆ خزمەتکردنە بەخەلگى هەزار، بەخەلگى كەم دەرامەت، بۆيە من پيشنيارى ئەو دەكەم بۆ لىژنەى ياسايى و ئاوەدانکردنەو لەخالى سىيەمدا تەحديديك يان خەلگى بۆ ئەوانە دابننن كە خەلك ههيه له سالى 90 هكان خانوويەكى هەبوو لەهەزارىدا فرۆشتوويەتى ئىستا لە كرىچىدايە، ئەگەر بەپى ئەم ياسايە بىت شمولى ناكات، بۆيە دەبىت چارەسەرىكى ياسايى بۆ ئەمە بدۆزىنەو، بەپى رىنمايى وەزارەت بىت يان لەياساكەدا هەبىت، سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان):

كاك دلير فەرموو.

بەرپىز محمد دلير محمود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دياره مەبەست لەم ياسايە كە ئيمه دەمانەوئيت بيخهينه بوارى جيبه جيكردنهوو حكومهتيش پىي باشه، ئەوويە كە يارمەتى خەلگى كەم دەرامەت و هەزار بدرىت، لەبەر ئەو من ئەو چوار مەرجەى كەدانراو هەموو پى باشه، لەگەل ئەوئەشدا پىويستە خالىكى ترى بۆ زياد بكرىت، كە برىتى بىت لەووى پيش سالىك كرىن و فرۆشتنى بەهيچ خانوو و زەويەك نەكردبىت، لەهەمان كاتدا بەو پىنج خالەى كەبۆمان زياد كرد، بەو پىنج مەرجە نابىتە ھۆى ئەووى كەبۆ خەلگى كەم دەرامەت بىت، لەهەمان كاتدا پىويست بەو ئەكات، كە لىژنە لەشارەكان دروست ببىت لەلايەن وەزارەتى ئاوەدانکردنەو فەرمانگە پەيوەندىدارەكان وشارەوانىەو، بەتايبەتى لەسەرەتادا بۆ ئەو كەسانە بىت كە ئىستا زۆر كەم دەرامەتن و لەبينا حكومىەكاندا دەژين و وەزعيان خراپە، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىڭرى سەرۋكى پەرلەمان):

سوپاس، نىشتمان خان، فەرموو.

بەرپىز نىشتمان مرشد صالح:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

بەنىسبەت ماددەى دوووم من لەگەل ئەو مەرجانەم كە تىيدا ديارى كراوه، بەلام لەهەمان كاتدا، پشتگىرى لە قسەكانى هاوکارانم دەكەم، كە پىويستە لىژنەى تايبەت دروست بكرىت بۆ دەستنيشان كردنى خەلكى كەم دەرامەت، چونكە هەموو ئەو مەرجانە ئەو خەلكە كەم دەرامەتەنە ناگرىتەوه، ئەم لىژنەيەش لە وەزارەت و فەرمانگە پەيوەندىدارەكان دروست بكرىت، وە خەلكى موستەحەقى تىيدا ديارى بكرىت، وەشتىكى تريس هەيە، ئىمە هەموومان دەزانين لە سالانى 90 و دواى 90ەكانيش خەلكىكى زۆر پارچە زەوى وەرگرتوو، بەلام زۆر پارەيەكى كەمى كرىوو، هەبوو بە 2 هەزار دىنارى سويسرى داوه، بۆيە پىم باشە ئەوانە نەخرىنە ناو ئەو بابەتەنەى كە موستەفید بووين، لەبەر ئەوه خەلكىكى زۆر زۆرمان لەو بابەتەنە هەيە، بۆيە پىم باشە ئەوانەش بە موستەفید حساب نەكرىن، ئەگەر خەلكى كەم دەرامەت و فەقىر بن لەم پەرۋەيەدا سوودمەند ببن، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىڭرى سەرۋكى پەرلەمان):

شىلان خان، فەرموو.

بەرپىز شىلان عبدالجبار عبدالغنى:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئارمانجا هەموار كردنا قى ياسايا ئەو ژی بۆ دابىن كرنا جىهۆ ژيانى بۆ خەلكى كەم دەرامەت، مخابن ئىل پىناسى دانەهات و دەنگى زۆرى نەهينا، مەراما كو ئەو نەفارىكە وىدا هاتى ماددە دوى، بەس ماددە دوى هەر وەسا نە ئەو مەرجەى كە هاتين، نە خەلكى كەم دەرامەت بە تەنى گرىتن، بەلكى هەنە شوقە نينه، يان نە خانى نينه، يان نە موستەفیدە سولفە عەقارى پىشتر، بەس ماناى ئەوه نينه ئەو كەسە كەسەكى كەم دەرامەتە، بەلكى موزەفیکە هەيقانە چەند ملیونیك وەردەگرى، يانیش خودان ئۆتۆمبیلە، ئۆتۆمبیلیت چەند هەزارى، يان ژی زەوى هەيە، يانیش رەصیدەكى بانكى هەيە، ئەرئ بەس ئەفە كو هەندى ماددەى دى ئىزافە بكەن، كو بەستنى تەحدید بىتە كرنى بۆ كەسب كرنى ئەوى كەم دەرامەت، سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىڭرى سەرۋكى پەرلەمان):

سوپاس، بەرپىز شلىر خان، فەرموو.

بەرپىز شلىر محمد نجيب:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەنيسبەت ماددەى دوووم، بەراستى ماددەىەكى زۆر ھەستيارە، وە ئىمە دەمانەوئىت خزمەتى خەلگى كەم درامەت بکەين، لەبەر ئەو ھەر بەرپەئى من ئەو بەرپەئىنەو ەو ەزارەت بە رېنمايىەك دەرى بکات، بەراستى چونکە ئىمە لىرەدا ەتا باسى خىزاندار و ئەو ەى كە خىزانى نىە ئەو ەشمان نەنووسىو، نەمان وتوو ئەو کەسانە ئىمە لەم چەند ساڵەى راپردوودا 80 ەزار يەگەى نىشتەجىبوون لە دەستەى وەبەرھىنان کرا، وە 22 ەزارى صندوقى نىشتەجىبوون بوو ئەو خەلگەى كە كەم دەرامەتە، بەلام كە سەيرت دەکرد باوکیك ئەھات لەبەر ئەو ەى ئىمكانىەتى ھەبوو، بەعزە مەرجىكى تىدا بوو كە خىزاندار نىە، ئەچوو بۆ كورەگانى ئەكړى و ھەمووى داخرا بوو ئەياندا بەكړى، لەبەر ئەو ەو پرۆژەى ئىمە ئەو ھەدەفەى نەپىكا، ئەگىنا وەبەرھىنان ئىشى خۆى بەباشى ئەنجام دەدا، بۆیە بەرپەئى من ئەم مەرجانە چەند دابنئىت ئەو ە خەلگانىك ھەىە ئىستغلالى ئەكات، بەرپەئى من ئەو بەرپەئىنەو ەو ەزارەت و جەنابى وەزىر بەنيزامىك خال ھەىە، رىزبەندى بکړىت، وە خۆشى لىژنەى ھەىە، لەگەل وەزارەتى كاروبارى كۆمەلایەتى، لەگەل وەزارەتەگانى تر كە بەراستى رېژەى خەلگى بىكارو كەم دەرامەتەيان لایە، بەرپەئىنەو ەو ەو كارانە باشترە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۆكى پەرلەمان):

دکتۆر سەرور، فەرموو.

بەرپز د. سەرور عبدالرحمن باوہکر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من بەشىكى زۆر لەقسەگانم کرا، وىپراى پشتگىرى ھاوکارانم كە قسەى ئەو ەيان کرد، لەبەر ەتدا ئەم ياسايە ھەرچەندە سۆزان خان باسى کرد، بۆ دروست کردنى يەگەى نىشتەجىبوونە بۆ دانىشتوان، بەلام تىيدا ئەولەو ەت بەوانە بدريت كە كەم دەرامەتن، بۆیە تا ئەمە ورد تر بکړىتەو ەو كەم دەرامەت كىن پىم وایە ھىشتا كەمە، سەبارەت بەخالى دوووم كە ھاتوو، دەلئىت (شوقە يان خانووى نىشتەجىبوونى نەبئىت) ئىمە نموونەمان زۆرە لەو ھالەتانەى كە خانوو يان شوقەى نىشتەجىبوون دەستنىشان كراو ە بۆ خەلگانىك كە ئەو مەرجانەى تىدا بوو، بەلام پىشتەر چوون خانووەگەيان فرۆشتوو، يان بەناوى كەسىكى ترى، كورپىكى، يان براىەكى يان ھەر كەسىكى ترى كروو، بۆ ئەو ەى رىگا لەو بەگرىن منىش ئەو بىروپرايەم پى باشە، كە بتوانىن ھىچ نەبئىت ئەو ەى بۆ زياد بکەين كە كاتىكى بۆ دابندريت، بۆ نموونە دوو سال پىش ئەمە خانوو يان شوقەى بەناو نەبووبئىت، يان سى سال من ئەو ەم پى باشە كە كاتىك ديارى بکړىت، خالىكى تر كە گرنگە لىرەدا جىگای بکړىتەو ەو بەنيسبەت خالى سىيەم و چوارەم، كە دەلئىت سوودمەند نەبووبئىت، لەھىچ مەشروەىكى سەكەنى لەھەرىمدا، ئەو ەى ترىشيان پىشەى خانووبەرى وەرنەگرتبئىت، ئەمە راستە بەلام خالىك دىننە بەرچاو ئىمە لىرەدا ەقە ئافرەتانى بى ھاوسەر لەبەرچاو بەگرىن، جا نازانم ئەو ە

بەپېنمىيە موعالەجە دەكرىت يان لىرە بەخائىك چارەسەر دەكرىت، چونكە ھەر ژن و پياويك ئەگەر ھاتبىت وپېشىنەى خانووبەرەيان وەرگرتبىت و دوایی لىك جيا بووبنەو، ئەمەش لەسەر ژنەكە بەھەمان شىوہ پەيوەستە بە مندالىكەوہ كەزۆر ھالەتى وامان ھەيە، كە ئىستا شوپىنى نىشتەجىبوونيان نيە، بەلام لەرۆزگارىك سوودمەند بوو، بۆيە ئەمە لىرەدا ناىگرىتەو، بۆيە من پېشنيارى ئەوہ دەكەم لەمەشياندا رىگا چارەيەك بۆ ئەوہش بدۆزرىتەو، زۆر سوپاس.

بەپېز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۆكى پەرلەمان):
سوپاس، كاك سالار فەرموو.

بەپېز سالار محمود مراد:
بەپېز سەرۆكى پەرلەمان.

لەراستىدا لەخویندەنەوہى ئەو چوار مەرچەى كەدانراوہ ئىمە تىدەگەين كە شەرىحەيەكى گرنكى خەلكى كوردستان ناتوان سوودمەند بن لەم ياسايەى كەلەپەرلەمانى كوردستانەوہ دەردەچىت، كە ئەویش خەلكى ناوچە دابرىندراوہگانن، ئەو خەلكانە لەراستىدا ئەتوانين بلين زۆرىنەيان مەحرومن لەو دەستكەوتانەى كە ھەم لەرپىگای حكومەتى ئىتىجادى ھەم لەرپىگای ھەرىمى كوردستانەوہ دەردەچن، بە خویندەنەوہيەكى واقىعیش بىت دەردەكەوېت كە خەلكى ئەو ناوچانە، ئىلتزامى گەورەيان بەسەر ئىمەوہ ھەيە، كە زۆرىنەيان خەلكى كەم دەرامەتن، بۆ بىرھىنانەوہش لەپەرلەمانى كوردستاندا بەتىكرپى دەنگ ھەلوپىستى ئەم پەرلەمانە وە خەلك سەبارەت بە پشتىوانى خەلكى ئەو ناوچانە لەھەموو بواردەكاندا تەسبىت كرا، بۆيە ئومىد دەكەم كە لەم ياسايەوہ ببىتە بنەمايەك بۆ ئەو ياسايانەى تر كە پەيوەندى بە ھاوكارى كردنى خەلكى كوردستانەوہ ھەيە لەبواردە جياجياكاندا كە پەرلەمانى كوردستان ھەلوپىستى لەبارەوہ دەربرىوہ، وە پرۆژەيەك ھەيە بەپېز سەرۆكى كۆمار و سەرۆكى ھەرىم و حكومەتى ھەرىمىش دىراسەتى دەكەن، من تىدەگەم لە بابى دەستوورىوہ موعەوہقات ھەيە بۆ ئەم پرسە، بەلام ناكرىت ئىمە لە 100% دەستمان بە چمكى دەستوورەوہ بىت، لەم مەجالانەدا نەتوانين دەستى ھاوكارى بۆ خەلكى ئەو ناوچانە درىژ بكەين كە رۆژانە بەرامبەر نەبوونى شوپىنى نىشتەجىبوون و گرفتى تەندروستى و پەروەردەيى و زۆر بواردە تردا ئەنالينن، بۆيە پەرلەمانى كوردستان چى تر نابىت لەم مەسەلانە ئەوہى پەيوەندى بە دابىن كردنى شوپىنى نىشتەجىبوونەوہ ھەيە، بۆ خەلكى ئەوئ وە بۆ گەرانەوہى تەوازن لەو ناوچانەدا، ئەم پرۆژەيە بكرىتە بنەمايەك بۆ ھاوكارى كردنى خەلكى ئەو ناوچانە، زۆر سوپاس.

بەپېز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۆكى پەرلەمان):
سوپاس، زيان خان، فەرموو.

بەرپز ژيان عمر شريف:

بەرپز سەرۆكى پەرلهمان.

منيش پشتگيرى كاك سالار دهكهم، كه پيويسته ئيمهش خهلكى ناوچه دابراوهكان له ياد نه كهين، وه خويمان به خاوهنى ئهوان بزانين، سهرهراى خراپى بارى ئهمنيان و ئه و دله راوكييهى كه تييدا دهژين، فهقير و ههژاريشن، كه زياتر ميللهتى كورد دانىشتوانى ئه و ناوچانهيه كه كه م دهرامهت و فهقيرن، بويه منيش پشتگيرى كاك سالار دهكهم، ئهبيت جيگايه كيش بو ئهوان بكرتتهوه له ياسايه دا، وه پشتگيرى گهشه خان و شهونم خانيش دهكهم، كه له دواى دهرچوونى ئه م ياسايه وه ههركهسيك خانووى فرؤشت يان زهوى فرؤشت شمولى ئه م ياسايه نهكات، چونكه تا خهلكى ههژار له ياسايه سوودمه ند بن، سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جيگري سەرۆكى پەرلهمان):

سوپاس، به فرين خان، فهرموو.

بەرپز به فرين حسين خليفه:

بەرپز سەرۆكى پەرلهمان.

دياره له سه رهتا من به پيويستى دهزانم كه پرسياريك ئاراسته ي جه نابى وه زير بكهين، كه ئايا پيداويستى ههريمى كوردستان بو دابين كردنى يه كه ي نيشته جي بوون وشوقه، به پي ئه م مهرج و به ستانه ي له م ياسا هه مواردها هاتوو ه چنده به گويره ي ئه و ئامارانه ي كه له لاي جه نابيان هه يه؟، دياره له بودجه ي سالى 2011 ئيمه برى 49 مليار دينارمان ديارى كرد بو دابين كردنى ياسا ژماره (7) سالى 2008، بو دروست كردنى يه كه ي نيشته جي بوون بو خهلكى كه م دهرامهت، دياره به و پييه ي كه من بيستوو مه، ديزاينى ئه م شتانه ته واو بووه، وهكو قوناغيكى سه رهتايى نزيكه ي 2 ههزار يه كه ي نيشته جي بوون به رپگاو هيه، به پي ئه و پارده ي كه دابين كراوه، به لام سه بارهت به مه رجه كان كه دانراوه، سهرهراى پشتيوانى كردنم له هاوكارانم كاك سالار و ژيان خان، ئيمه نابيت به راستى رپگه له كوردستانى بوونى ناوچه دابراوه كان بگري ن و ئيهماليان بكهين، هه موومان وه زع و بارودوخى ئه وان ده زانين، كه حكومه تى مه ركه زيش ته واو ئيهمالى كر دوون، له وه زع و بارودوخيكى زور خراپدان، بو ئه وه ي ئه وان هه ست به وه نه كه ن كه هه ريمى كوردستانيش ئيهمالى كر دوون يان پشتگو ي خستوون، من پيشنيار دهكهم رپزه يه كى ديارى كراو له و يه كانه ي كه له هه ريمى كوردستان دابين ده كر يت رپزه يه كى ديارى كراوى بو ناوچه دابراوه كان بيت، دياره يه كيك له مه رجه كانى تر ئه وه يه كه نابيت ئه و كه سه سوودمه ند بووبيت له سولفه ي عه قار، به لام دياره له وان هيه زور كه س سولفه ي عه قاره كه ي وه رگرتيبت، له لايه ن حكومه تى هه ريميشه وه

نەبىت لەلایەن رژیمی پېشوو وەری گرتوو، بەلام ناچارى واى لیکردوو، کە ئەو یەكەى نىشتەجیبوونەى کە دروستى کردوو بىفرۆشیتەو، بۆ ژەمیک نان یان بۆ فەردەیهک ئارد یان بەرمیلێک نەوت واى لېهاتوو خانووەکەى بفرۆشیتەو، تاگو ژيانى خۆى دابین بکات، هیچ کەسێک ئامادە نیه کە یەكەى نىشتەجیبوونى هەبیت و ژيانیکى شایستەو شەرەف مەندانەى هەبیت بیت داوا بکات یەكەى نىشتەجیبوونى بۆ دروست بکریت، بۆیه من داواکارم ئەو مەرجه هەلبگیریت، سەرەراى ئەوێ مەرجهى یەكەمیش بەهەمان شیوه کە دەلیت (لەهاوولاتیانى هەریمی کوردستان بیت و لى نىشتەجى بیت) بۆ ئەوێ کوردانى ناوچه دابراوەکانیش سوودمەند بن لى، لیژنەى یاسایى بتوانن بەجۆرێک رێکى بخەن کە ئەوانیش سوودمەند بن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی پەرلەمان):

دیاره جەنابى وەزیر تەوزیحاتى هەیه، فەرموو.

بەرپز کامهران احمد (وەزیری ئاوەدانکردنەو):

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من دەمەوێت یەك تەوزیح بدم لەسەر ئەوێ کە یەكەم: باس لەو دەكەین کە با ئەو توێژە بیگریتەو ئەوێان بیگریتەو، یان ئەو تەعلیماتە واى لى بیت، بەراستى ئەگەر ئیমে پێداویستیهکانى ئیমে لەخەلکى خاوەن دەرامەتى سنووردار تەنها 10 هەزار کەس بیت و ئیমে ئەمسال بریارمان دابیت کە 10 هەزار شوقە بکەین، بیین بلاین با ئەوانە بگریتەو یان نەبگریتەو، ئیমে بەقۆناغ دەکەین، هەر بەپێى ئەو ئامارە سەرەتاییانەى کە دەستمان کەوتوو، ئیमे لە ئیستەو تا 5 تا 6 سالى تر بەردەوامین لەدروست کردنى شوقە، سالى 4 تا 5 هەزار شوقە لە هەریمی کوردستان دروست بکەین، هیشتا ناگەینە ئەوێ کە ئەوانەى زۆر زۆر وەزعیان خراپە و پێویستیان پێیهتى بیانگریتەو، بۆیه لە ئیستادا بەراستى وردکردنەوێ ئەو بابلاین ئەوێ کە سولفەى عەقارى وەرگرتوو، با بیگریتەو یان نەبگریتەو، من پیم وایه خەلکى زۆر هەیه کە ئیमे بەپێى رینمایى تەبعەن رینمایى بۆ دەردەکەین، رینماییهکە هەر حەز دەکەم بنەماکانى جەنابتان بیزانن، ئیमे دانیشتووین رۆژى یەك شەممە، لەسەر بنەماى ئەو دانیشتنەى رۆژى پینج شەممە، 27 ی مانگ کە لەگەل ئەو سى لیژنە بەرپزەى پەرلەمان دانیشتن، هەندیک بنەمامان داناو، وە رای هەر سى پارێزگاکەى تیدا وەرگیرا، ماوێ 15 رۆژمان داناو تا رای ئەوانیشمان دەست دەکەوێت، بۆ بنەماکانى رینماییهکە، دواى دەگەرپینەو بۆ ئەو سى لیژنە بەرپزەو عەزیتیان دەدەینەو، پیکەو دادەنیشین یەعنى بەهەموومان پیکەو بنەماکانى ئەو رینماییه دادەنیین، کە پێوهرەکانە، بۆ نمونە یەكێک لەوانە ئایا چەند

سال كرىچىيە؟، ژمارەى خىزانى چەندە؟، راستە كەم دەرامەتە؟، بەلام چەند سالە كرىچىيە، چونكە ئىمە ئەگەر بىت ئەم 1000 شوقەيە جىبە جىيى دەكەين ئەمسال، ئىستا داواكارىيەكە ئىستا بىكەينەو لەوانەيە 6 تا 7 ھەزار داواكارى دەست پى بكات، ئەى چۆن تەسەلسولى دەدەيتى، بۆيە بەراستى با خۇمان زۆر موقەيەد نەكەين، بە ئەم پىوەرەنەو، ئەم چوار پىوەرەى كەھەيە، بەراى من پىم واىە بتوانىن ئەوانى ترى بە رىنمايى دەرىكەين، وەكو وتم ئەو ژمارەيە نيە كە تۆ ئىستا پىي رەھا بىت، بلىت 10 ھەزار شوقە دروست دەكەم، ئىمە بەقۇناغ دروستى دەكەين، سوپاس.

بەرىز د. ارسلان بايز اسماعيل(جىگرى سەرۆكى بەرلەمان):

سوپاس، دكتور احمد وەرتى، فەرموو.

بەرىز د. احمد ابراهيم على(وەرتى):

بەرىز سەرۆكى بەرلەمان.

ديارە ئامانچ لەو ياسايە ئەوويە كە قەيرانى نىشتە جىبوون نەھىلدەيت، بۆيە لىرەدا ئەو مەرجانەى كە دانراو، ديارە بۆ ئەوويە كە زۆرتىن خەلكى كەم دەرامەت بگريتەو، لىرەدا من لەگەل ئەوودام كە خالى دووم، (ان لايمك شقة أو دار سكنية على وجه الاستقلال) ديارە بۆ خۆى خالەكە خالىكى باشە، كە نابىت شوقە يان خانوويەكى نىشتە جىبوونى سەربەخۆى ھەبىت، بەلام ئايا ھىچ پىوەرەىك ھەيە؟ چونكە ئىمە پىناسەى دەرامەت سنووردارمان نەگرد، ئەو كەسەى كە داھاتى سنووردارە، چونكە داھاتى سنووردار بۆى ھەيە كەسىكى فەرمانبەر و كەسىكى ترىش كە داھاتەكەى لە يەك حالەتدا راوہستاو، ئەويش ھەر خاوەن دەرامەتەىكى سنووردار بىت، من پىم باش بوو كە پىناسە بۆ خاوەن دەرامەتى سنووردار بکەين، وە لە ماددەى يەكەم نوقتەى نيزاميشم گرت، بەلام ديارە بوار نەبوو كە قسە بکەم، من پىم باش بوو كە پىناسە بگريت، لىرەدا ئەگەر كەسىك بۆ نمونە كۆمەلەىك دوكانى ھەيە، كە نە شوقەيە، نە خانووى نىشتە جىبوونە، ئەمە چۆن تەعامول لەگەل ئەو كەسەدا دەگريت؟، بۆ ئەووى كە ئەو سوودمەند بىت لەم خانووى نىشتە جىبوونەدا، تەنھا شوقەو خانوونى نىشتە جىبوون باسكراو لە پرۆژەكەدا، ئەمە ھىچيان ناگريتەو ئەووى كە خاوەن دوكانەكەيە، بۆ خالى چوارەم تەئىدى رەئىيەكەى كاك عومەر دەكەم، كە دەلىت(ان لا يكون مستفيداً من السلفة العقارية المقدمة من حكومة الاقليم) واتە سوودمەند نەبىت لە سولفەى عەقارى كە لەلایەن حكومەتى ھەرىمەو دەدريت، ئەو خالە لابرىت پىويست ناكات، تەنھا سوودمەند نەبىت لەھەر پرۆژەيەكى ترى نىشتە جىبوون لەھەرىمەدا، چونكە ئىمە ھەر كەسىك پىشتر سوودمەند بووبىت، ئىستا نە شوقەى ھەيە، نە خانووى ھەيە، ھەزارىشە، بە ھەموو پىوەرەگان ھەزارە،

تۆش دوتەوئیت فەیرانی نیشته جیبوون نەھیلئیت، بۆچی ئەم کەسە سوودمەند نەبئیت، ئەمە یەگەم، دووم: ئەو کەسانەى كە پېشتر سوودمەند بوون لەسەردەمى حكومەتى بەعس، ئیستا ئەوانە پېیان نادریت، موشكىلە یەكمان ھەيە لەكۆمەلگا زۆرمەلەكاندا، لەكاتى موناڤەشەگردنى بودجەشدا نەمانتوانى چارەسەرى بكەين، ئەوانە كېشەیان ھەيە كاتى خۆى لەگوندەكان بەزۆرمەلئىي راکوئیزراون، لەكۆمەلگا زۆرمەلئىكان نیشته جى كراون، بەئارەزووى خۆیان نەبوو، دواتر دەگەرئیتەووە سەر دېھاتەكەى خۆى، تۆ دەبئیت تەشجىعەى بكەيت بگەرئیتەووە زىدى باو باپىرانى، گوندەكەى خۆى ئاوەدان بکاتەووە، بۆچى سولفەى نەدرئیتى سوودمەند نەبئیت بۆ ئەوئى بتوانين لەو كۆمەلگایانە بىگەرئینینەووە بۆ زىدى باو باپىرانى خۆى، بۆيە من پيم باشە تىبىنى ئەو حالەتەنە بکرىت، ئەگەر لە برگەيەكدا، يان لەماددەيەكەدا جىگایان بكەينەووە، زۆر سوپاس.

بەرئیز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۆكى پەرلەمان):

زۆر سوپاس، دکتۆر سولفە شمولى لادئ و شاريش دەكات، بەس ئەمە مەشروعى سەكەنيە، شوئىنى نیشته جیبوونە بۆ خەلکەكان، ھازە خان، فەرموو.

بەرئیز ھازە سليمان مصطفى:

بەرئیز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەرچەندە بەرئیز جەنابى وەزیر روونکردنەووەيەكى دا لەسەر ئەوئى كە ئەو پېوەرەنە بەرئینماي دەرىچن، بەلام من پيم وايە، ئەگەر بکرىت لەياساکە تەسبیت بکرىت باشترە، بۆ ئەوئى بتوانين بەباشى کارى لەسەر بكەين، يەعنى لەچوارچوئەى ياساکەدا، لەخائى سىيەمدا، من پشتگىرى لەو ھاوکارانەم دەكەم كەباسيان کرد، (ان لاىكون مستفيداً من اى مشروع سکنى او فگعە ارچ سکنیە) چونکە بەپراستى زۆر خەلک ھەيە، زەوى وەرگرتوووە ئەو زەوييە ئیستا لەوانەيە 15 دەفتەر يان 20 دەفتەر بکات، يەعنى سوودمەند بوو بەپراستى لەحكومەت، بۆيە پيوست دەكات كە پارچە زەوييەكەى لەگەلدا بئیت، دەربارەى خائى چوارەم ئەويش ھاوکارانم زۆر باسيان کرد، مەسەلەى سوودمەند بوون لە سولفەى عەقار، يەعنى ھەندئى خەلک ھەيە لە سائى 80کان مۆستەفید بوو، ئیستا لیرە نووسراو، ئەگەر تەوزيچىك بدرىت لەو بارەيەووە باشترە، چونکە نووسراو (من السلفه العقاريه المقدمه من حكومه الاقليم)، ئەگەر لە حكومەتى ھەرئیم بئیت ئەووە دواى سالانى 1991 دەگرئیتەووە، يەعنى ئەوانە ناگرئیتەووە كە لەسالانى 80کان مۆستەفید بوون، ئايا ئەوانە دەگرئیتەووە يان نا؟، بۆيە باتەوزيچىك بدرىت باشترە، سوپاس.

بەرئیز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۆكى پەرلەمان):

سوپاس، بېرىقان خان، فەرموو.

بەرئیز بېرىقان اسماعيل سەرھەنگ:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەماددەى دووم يەكەى نىشتە جىبوون ئەو كەسانە دەگرىتەوۋە كە (ان لايمك شقە او دار سکنیه على وجه الاستقلال) يەنى ئەو كەسانەى كە بى خانوون، بەلام بەشى دووم دەلئىت ئەو كەسانەى كە سوودمەند بوون ئەوانە ناگرىتەوۋە، من چەند ھاوولائىتەك دەناسم كەلەرا بردو سوودمەند بوون. بەلام دەستيان كورت بووۋە بارى ئابوورىيان زۆر خراپ بووۋە، ھەزار بوون ئەو پارچە زەويىيە يان ئەو خانوويان فرۆشتوۋە، ئىستا كەم دەرامەتن و بى خانوون، بۆيە پىويستە ئەوانىش بگرىتەوۋە، ئەم ياسايە بۆ ھەموو كەسىكە كەئىستا خانووى نىيە، چونكە ئەركى حكومەتە كە خانوو دابىن بكات بۆ ھەموو ھاوولائىيان، كە كەم دەرامەتن وبى خانوون، ھەرۋەھا دەستوورىش دەلئىت كە خانوو دابىن بكەين بۆ ئەوانە، ئىستاش پرۆژە ياساكە كە دەنگمان بۇداو دەنگى ھىنا بۆ ئەوۋىيە كە يەكەى نىشتە جىبوون بۆ ھاوولائىيان دروست بكرىت، ماناى ئەوۋە نىيە كە سوودمەند بوويىت يان نەبىت، حالىەن باسى ئەوۋە دەكەين كە ئەوكەسە بى خانوۋو كەم دەرامەتە، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان):

سوپاس، كاك ناسۆ، فەرموو.

بەرپىز بكر كريم (ناسۆ):

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سوپاس قسەكانى من كران.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان):

سوپاس، ئاشتى خان، فەرموو.

بەرپىز ئاشتى عزيز صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى دووم كۆمەئىك تەعلیماتە، جىگرى كەردنى ئەم تەعلیماتانە گرنگى خۆى ھەيە، لەبەر ئەوۋى من لىردە تىبىنى ئەوۋە دەكەم، كە رۆحى ياساكە ئىش لەسەر ئەوۋە دەكات كە ئەوۋى كەم دەرامەتە خانووى بۆ دابىن بكات، زياتر فەلسەفەى ئەم ياسايە لەسەر ئەوۋە ئىش ئەكات كە دابىن كەردنە، بەلام ئەمە تىكەل ئەكات لەگەل ئەو ياسايەى كە برىتتە لە دابىن كەردنى قەرزى درىژخايەن، يەنى رۆحى ھەردوو ياساكە زۆر زۆرى فەرقە، ئەمەيان بەشىۋەى ھىبەيە، شىۋاىك لە ھىبە بەخۆيەوۋە دەبىنىت بۆھاوكارى كەردنى ئەو كەسانەى كە كەم دەرامەتن، لەبەرامبەردا ئەوۋى كە تايبەتە بە ياساى قەرزى درىژخايەن، ۋە ئەو سولقەى عەقارە كە دەدرىت بەخەلك كە لىردە ۋەكو مەرجىكى زۆر سانەوى دانراۋە، بەپرۋاى من

ئەمە دەستکاری کردنی رۆحى ئەم ياسايە، كە ئەو پېۋىستە كە وەك پېشتر ھاوکارانم وتیان، پېۋىستە رۆحى ياسا كە لەسەر بنەماى ھىبە بېت، لەسەر بنەماى بەخشىن بېت، دابىن کردنى ئەو سەقامگىرىيە بېت بۇ ئەو خەلگەى كە خانووى نىە لە ھەرىمى كوردستاندا، بەلام جارىكى تر كە تۆ ھاوشانى دەكەپتەو ھو پەيوەستى دەكەپتەو بە سولفەى عەقارەو، ئەمە جۆرىكە لە قەرز، ئەو ھاوولاتیە زمەى ئازاد نابېت تاكو قەرزەكە دەداتەو، بۇيە من لەگەل ئەو دەدام كە پېۋىستە ئەم بېرگەيە ھەلبىگىرېت، وەكو ھاوکارانىشەم بەشىۋەيەكى جوان پوونيان كردهو، زۆرجار ئەو حالەتە ھەيە كە لەدۆخىكدا ئەو كەسە لەبەر كەم دەرامەتى خانووەكەى فرۆشتو، نەيتوانيوە سوودمەند بېت تا ئىستا، بۇيە با ببېتەو بەرپىگر بۇ ئەو ھى ژمارەيەك خەلك لە خەلكى بى خانو كەم دەرامەت ھەيە ئىمە بەم ياسايە بەرپەستىكىان بۇ دادەنېين كە نەتوانېت سوودمەند بېت، تەئىدى ئەو ھەش دەكەم كە پېۋىستە پېۋەرىك ھەبېت بۇ مەسەلەى ديارىكردنى كەم دەرامەتى، چونكە بەتەنھا مەرجى نەبوونى خانو و يان ئەو ھى خانووى بەناو ھە نەبېت، ماناى ئەو ھى نىە كە ئەو كەسە كەم دەرامەتە، دەكرېت كرىن و فرۆشتنى پېۋە بكات، دەكرېت كەسېك بېت بەردەوام لەسەفەردا بېت، بەلام دەخلىكى زۆر باشى ھەبېت، بواری ئەو ھى نەبېت كە بىكات بەناوى خۇيەو، بۇيە پېۋىستە مەسەلەى دەخل ديارى بكرېت، وە پشترى ئەو دەكەم دەخلەكە لېرە وەكو پېۋەند لەم تەعلیماتەدا دابندرىت، چونكە بەراستى من وەكو ئەندام پەرلەمان موعانام ھەيە، لەگەل ئەو تەعلیماتانەى كە لەو ھەزارەتە مەعنىەكانەو زۆرجار دەردەچېت، وە كۆمەلېك نمونەمان ھەيە، وەكو پرۆژەى سولفەى ھاوسەرگىرى، كە دەمېك دەيان وت ھاوولاتی شمولى دەكات، دەمېك دەيان وت شمولى ناكات، چۆن ئەم پرۆژەيە لېرە بەكۆى دەنگ دەروات، تەواوى تەعلیماتەكان لېرەدا جۆرىك لە سنووردارى بۇ بكرېت بۇ ئەو ھى زۆر بەئاسانى يارى پېۋە نەكرېت، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۆكى پەرلەمان):

زۆر سوپاس، كوېستان خان، فەرموو.

بەرپىز كوېستان محمد عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

منىش پشترى لەو رايە دەكەم كە ئەم ماددەيە پېۋىستە بمىنېتەو، چونكە ئەم ماددەيە زۆر جىاوازى ھەيە لەگەل ئەو تەعلیماتانەى كە وەزارەت دەرى دەكات، وەزارەت كۆمەلېك تەعلیمات دەردەكات بۇ ئەو ھى كە بېسەلمىنېت كېن ئەوانەى كە دەخلىان مەحدودەو ياسا كە شموليان دەكات، بەلام ئەم خالانەى كە لېرە ھەن، گرنگە كە بمىننەو، بەلام بە دەستکاریيەو، منىش پشترى ئەو رايە دەكەم كە بوونى زەوى يان

وەرگرتنى زەوى نەبىتتە رېگىر لەبەردەمى ئەۋەدى كە خانوۋى بۇ دروست نەكرىت، چونكە كەسپك ھەيە
 زەوى وەرگرتوۋە، لەيەككەك لە قۇناغەكانى ژيانىدا زۆر بەھەرزان فرۇشتوۋىيەتى بۇ دابىن كىردنى ژيانى،
 داۋىيەتى بە فەردەيەك ئارد، خۇمان ئەۋە دەزانىن كەكاتى خۇي چۆن بوۋە ۋەزەكە، ئەۋەشى كە رەنگە
 پارچەيەك زەوى ھەبىت ئىستا بەلام رەنگە لەشۋىنكى دوۋرە دەست بىت ۋەھتا ماۋە بۇي ناكىرت
 بەخانۋو، با بەھىچ شېۋەيەك ئەمە مەرچىك نەبىت لەمەرچەكان، بەلام دەكرىت ئەۋە دواتر بىدىرىتتە لە
 تەسەلسولەكەدا، ئەۋانەي كە زەۋىيان ھەيە با تەسەلسولەكەي دواتر بىت، ھەرۋەھا پىشتىگىرى ئەۋەش دەكەم
 كە خالى چۈرەم لاپىرىت، بەداخەۋە ئىستا سولفەي عەقارى بوۋە بەمەرچىك بۇ شتىك، كە سولفەي
 عەقارى وەرگرتىتتە ھىچ شتىك لەم ھەرىمە شمولى ناكات، سولفەي عەقار خۇي لە ئەساسدا قەرزە، يەئنى
 ئەمە نىە كە سوۋدەمەند بىت، قەرزە دەيداتەۋە، ئەمە يەك: دوۋەم: زۆر ھەيە كە سولفەي عەقارىيان
 وەرگرتوۋە، بەس ئەبى بېرسىن بۇ يەكەي نىشتەجىبوۋنى نىە؟ كەۋاتە سوۋدى لە عەقارەكە وەرئەگرتوۋە
 لەبەر ھەژارى، بۇيە نەيتۋانىۋە خانوۋەكەي دروست بكات، بىجگە لەۋەي كە ئىمە ئەگەر بگەرپىنەۋە بۇ
 دواترىش، ئەۋانەي كە لە كۆمەلگا زۆرە ملىكاندا ھەن، كاتى خۇي موستەفید بوۋن لە وەرگرتنى خانوۋ يان
 زەوى، بەلام ئىستا شموليان ناكات، بەلام ئەمانە بەزۆرەملى براۋنەتە ئەۋى، يەئنى بەخواستى خۇي
 نەبوۋە، براۋتە ئەۋى ۋەۋەدى سەكەنى شمولى ناكات، لەبەر ئەۋەي ئەۋترىت لەقۇناغەكان
 سوۋدەمەند بوۋە، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان):

سوپاس، دىكتور بەشىر، فەرموو.

بەرپىز د. بەشىر خلیل تۇفيق:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەۋە ماددەيە بەراستى گىرنگى خۇي ھەيە، ۋەكو ھاۋكارانەم ئامازەيان پىدا، رۇحى ياساكە لىرەدايە، لەخالى
 دوۋەم، باس لەۋە دەكات، لە راپۇرتەكەي لىژنەي ياسايى دەئىت(ان لايملك شقة او دار سكنية على وجه
 الاستقلال) ئىمە دەئىن جارى ۋا ھەيە، مەرۇقى كەم دەرامەت خانوۋى ھەيە، بەلام خانوۋەكە مولائىم نىە
 بۇ سەكەنى، خانوۋەكى قورە، مەرۇقى ۋا ھەيە كە 8 سەر خىزانن، لەخانۋىيەك دەئىن كە 50 مەترە،
 يەك ژوۋرى تىدايە، ئايا ئەم يەك ژوۋرە بۇ 8 سەر خىزانەكە دەشىت، بۇيە من ئىقتراح دەكەم كە بلىين
 (ان لايملك شقة او دار سكنية ملائمة) يەئنى مولائىم بىت لەگەل واقىيەكەي خۇي، خالى سىيەم ۋچۈرەم،
 بەلاي مەۋە زۆر لەيەكترى نىزىكن، بۇيە دەكرىت لىك بىدىن، بىكرىت بەيەك خال، ئەۋە (ان لاىكون

مستفيداً) ئەو لە ھەردوو ھالەتدا نەمىنىت، واى لى بکرىت، (ان لا يكون مستفيداً من اي مشروع اخر او من السلفة العقارية المقدمة من حكومة اقليم كردستان) بەمە ھەردوو ھالەتەكە لىك دەدرين و دەبىت بەيەك خال، خالىكى ترى بۇ ئىزافە بکرىت، بۇ ئەو ھى كەوا خەلگانىك ئىستىفادە لەو ھەنەكەن بچىت يەكسەر خانوو ھەكەى خوى بفرۆشيت بۇ ئەو ھى بى خانوو بىت و بچىت داوا بکات، تا سالىك يان دوو سال پيشتر موعامەلەى كرىن و فرۆشتنى نەكردبىت، جەنابى وەزىر ئامازەى بەو ھەكە ئەم پرۆژانە بەردەوام دەبن، ھەروەھا ديارە نەخشەتان ھەيە بۇ سالانى داھاتووش، لەماددەگانى ياساگەشدا وا ديارە كە ئەم پرۆژەيە بەردەوام دەبىت، كە بەپشتىوانى خوى گەورە بۇ ماو ھى چەند سالىكى داھاتوو وا دەكرىت كە لەكوردستان كرىچى نەمىنىت، كەواتە مادام بەردەوامە با ئىمە دەست پىكەين بەوانەى كە زۆر زۆر موحتاجن، بەلى راستە ئەوانەى كەچەند سال لەمەو پيش سولفەى عەقارى وەرگرتوو، يان پارچە زەويەكى ھەيە با شمولى ئەوانيش بکات، منيش رام وايە كە ئىستا شمولى ئەوانە نەكات، ئىستا شمولى ئەوانە بکات كە زۆر موحتاجن، كە نەسولفەى وەرگرتوو، نە زەويشى ھەيە، بەلام دەكرىت پاش دوو، سى سالى تر كە ريزەى ئەوانە كەم بوويەو ھەمە تەعدىل بکرىتەو، جا بۇ ئەو ھى ياساگە تەعدىل نەكرىتەو، من پىم وايە ئەوانە ببىت بە تەعلیمات و رىنمايى وەزارەت، لەبەر ئەو ھى وەزارەت پاش دوو، سى سالى تر ئەوانى رىنمايەگانى خوى دەستكارى بکات، بەلام ئىمە دوو سال جارىك بىين ئەم ياسايە ھەموار بکەينەو ھەمە زەحمەتە، بۆيە من پىم باشە كە ببىت بە تەعلیمات، ماددەكە واى لى بکرىت، بلىين لەسەرەتاي ماددەكە، (تحدد شروط طالب التملك بتعليمات تصدر من الوزارة) ئەمە ھەمووى بەتەعلیمات دەكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جىگرى سەرۆكى پەرلەمان):

سوپاس، سۆزان خان، فەرموو.

بەرپز سۆزان شەھاب نورى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

يەعنى ئىمە ئىستا لە موناغەشەى ماددەيەكداين كە لە ئەصلى مەشروعى ياساگەدا ھاتوو، بەس تەنھا فەرق ئەو ھەيە لەياسا ئەصلیەكەدا پيشەكەى ھاتوو، لەگەل دوو خالدا يەكەم و دوو ھەم، لە ئەصلى مەشروەكەدا دەللىت (يشترط على مقدم طلب التملك ان لايمك شقة او دار سكني على وجه الاستقلال او ان لا يكون استفاد من: اولاً: اي مشروع سكني اخر في الاقليم، ثانياً: السلفة العقارية المقدمة من قبل حكومة الاقليم) لیرەدا خۆمان خستوو ھەتە ھالەتیکى عاتقى زۆر سەیرەو، لەھەندى ھالەت بۇ ھەندى كەس (ارحم

الراحمين) بۇ ھەندىكى تىرىش(شديد العقاب)ئەمە ياسا بەو شېۋەيە داناندرىت، ئەبىت ئىمە را گشتىەكە دروست بکەين، ياخود بلىين بەرژەوھەندىيە گشتىەكە دروست بکەين، بەرژەوھەندىيە گشتىەكە لەکوئدايە؟، كۆمەلە ھەيە كەناوى كۆمەلەى كرىنشىنەكانە، كۆمەلەى كرىنشىنەكانى ھەرىمى كوردستان، ئامارى لايە كە چەند كەس كرىنشىنە، سەبەبەكەشى نەنوسىوھ كە ئەمە لەپىشدا خانووى ھەبوو، زەوى وەرگرتوو، عەقارى وەرگرتوو، وەرى نەگرتوو، موستەفید بووھ يان موستەفید نەبوو، بەلكو لەحالى حازردا ئەو كەسانە كرىچىن، ئەوھى كە من لىي تىگەيشتووم نىكەى 70 ھەزار كەسىان لا ناوونوس كراو، وەزارەتى ئاوەدانكردنەو دەبىت لەدوای دەرچوونى ئەم ياسايە، دەست كراوھ بىت، بۇ دەرگردنى كۆمەلەىك رىنمايى، لەو رىنمايىدە تەحدىدى ئەوھ بکات، جارى دەست پىبكات خەلكى كرىچىمان ھەيە، راستە ھەيە خانوويەكى ھەيە، بچووكە، قورە، تاقە ژوورىكە 8 سەر خىزانى تىدا دەژى، بەلام ھى خۆپەتى، بەلام خەلكمان ھەيە كرىچىە ھەموو رۆژىك خاوەن خانووەكە دەچىتە سەر سەرى و سەرى مانگانەى بۇ زىاد دەكات، كرىكەى بۇ زىاد دەكات، كابرە فەرمانبەرە پارەكەى بەشى ئەو ھەموو زىاد بوونى كرىيە ناكات، يەئنى نا مەعقولە زىاد بوونى كرى لەھەرىمى كوردستاندا، شوقةى وا ھەيە گەيشتووتە 2800 دۆلار، ئاخىر كە ئەوھ زىادى كرد خانووى ئاسايش زىاد دەكات، بۆيە من رەئىم وايە تەعلیمات بەجىبەلین بۇ وەزارەتى ئاوەدانكردنەو بەرەچاۋ كردن يان بەھەماھەنگى كردن لەگەل سەرۇكى يەكە ئىدارىيەكان و پارىزگارەكان و كۆمەلەى كرىنشىنان بۇ ئەوھى ئەوانىش بەپىي ئەو ئامار و فۆرمانەى كە خەلك لەلای ئەوان خۆى ناوونوس كرىووە بەو پىيە بتوانىت دەستكراوھ بىت لە تەحدىدى مەعارى پىشكەش كردنى خانوو، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل(جىگرى سەرۇكى پەرلەمان):

سوپاس، پەروين خان، فەرموو.

بەرپىز پەروين عبدالرحمن عبدالله:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

بىگومان ديارە ئەم پرۇژەيە بۇ خزمەتکردنى كەسانى كەم دەرامەت و ھەژارە، ئىمە كەباس لەھاوولاتيان دەكەين ديارە ھاوولاتيان سەرچەم دەگرىتەوھ، جا ئەوھى موستەفید بووھ يان نەبووھ، ئىمە جاران خەلكمان ھەبووھ، ديارە پارچە زەوييەكى وەرگرتووھ، بەلام بەھۆى كەم دەرامەتى و نەبوونى ژيان ناچار بووھ ئەو پارچە زەوييە بفرۆشیتەوھ تا بتوانىت ژيانى خۆى دابىن بکات، دووھ شت بەنيسبەت خالى جوارەم كە دەئىت(ان لاىكون مستفيداً من السلفه العقاريه المقدمه من قبل حكومه) ئىمە خەلكمان ھەبووھ

بەرپز سەرۆکی بەرلەمان.

سەبارەت بەو ماددەییەکی کەتایبەتە بە مەرجهکانی ئەو کەسانەکی کە مافیان ھەبە داواوی ئەو جوۆرە یەکە نیشتەجیبوونانە بکەن، کە حکومەت دابینی دەکات بۆ کەم دەرامەتەکان، مەرجی سەرەکیمان ھەبوو کە لەماددەکی یەکەم، کە ماددەییەکی تایبەتەمان بۆ تەرخان کرد کە کەم دەرامەت بییت، پێشنیاری ئەوێش کرا کە یە یاسا یان رپسا، یان رپنمایا مەرجهکان دیاری بکریت، ئیمە پیمان باشە مەرجه ئەساسیەکان بە یاسا دیاری بکریت، بەلام وردەکاریەکان ھەرۆک جەنابی وەزیر روونی کردووە، با وردەکاریەکان لئ بگەرپین بۆ رپنمایاەکان لەوی رپک بخرین، پرسیارو پێشنیاری زۆر کرا، سەبارەت بە سولفەکی عەقار، کە ئایا کی دەگریتەووە، سولفەکی عەقار ئەوێ لەو مەرجه لەم ماددەیدا ھاتووە، تەنھا ئەوانەکی کە سولفەکی عەقاریان لە حکومەتی ھەریم وەرگرتووە، ئەوان ناتوانن داواوی یەکەکی نیشتەجیبوون بکەن، واتە ئەو نمونەکی کە ھازە خان، باسی کرد، لەسالی 80 کان یەکی سولفەکی عەقاری وەرگرتووە، ئیستا دەتوانییت داواوی یەکەکی نیشتەجیبوون بکات، چونکە لە حکومەتی ھەریم داواوی سولفەکی عەقاری نەکردووە، مەرجهکانی سولفەکی عەقاریش دیارە، ئەوێ داواوی ئەو جوۆرە قەرزە دەکات زەوی ھەبە، داواوی سولفەکی دەکات، داواوی قەرزەکی دەکات بۆ ئەوێ خانوو دروست بکات، مەبەستەکی زۆر واژە، پێشنیاری ئەوێ کرا ئایا پارچە زەوی زیاد بکریت لە خالی سییەم یان نا؟ کاتی گەتوگۆکردن لە لیژنەکانیش ئەو پێشنیارە کرا، بەلام ئیمە لەگەڵ ئەویدا نەبووین، ئەوێ کە زەوی ھەبە یان زەوی وەرگرتووە، موستەفید بوو لە وەرگرتنی زەوی مافی ئەوێ نەبییت داواوی یەکەکی نیشتەجیبوون بکات، نمونەکی نیشتمانی خان، زۆر بەتیرۆتەسەلی باسی کرد، کە خەلک ھەبە زەوی وەرگرتووە و فرۆشتوو یەتەو بەنرخیکی دیاری کرا، ئیستا خاوەنی یەکەکی نیشتەجیبوون نیە، بۆیە ئیمە بەباشمان نەزانی کەوا پارچە زەوی زیاد بکەین، واتە ئەوێ کە زەوی وەرگرتووە پێشتر دەتوانییت سوودمەند بییت لە داواکردنی یەکەکی نیشتەجیبوون، دیاری کردنی ماوەیەکی یان فەترەییەکی زەمەنی سەبارەت بە برگی دوو، ئەوێش ئەگەر دیاری بکریت ئیمە لاریمان نیە، داوا دەکەین جەنابی وەزیر رپنی خۆی لەسەر ئەو پێشنیارە بدات، کە ئایا کات دیاری بکریت یان نا؟ بۆ نمونە دوو سال پێش جیبەجی کردنی ئەو یاسایە خاوەن یەکەکی نیشتەجیبوون نەبییت، ماوەکی دیاری بکریت، وە بۆ دەنگدانی ئەندامانی بەجی دەھیلین، وە مەرجی یەکەم کە ھاوولاتی ھەریمی کوردستان و نیشتەجیبی ھەریم بییت کە باسی ئەوێش کرا، مەرجهکی زۆر روون و ئاشکرایە، کە ئیمە تەنھا بۆ خەلکی ھەریمی کوردستان حکومەت ئەو ئاسانکاریە دەکات، ئەو ھاوکاریە دەکات، کەوا خانوو یان یەکەکی نیشتەجیبوون یان بۆ دروست بکریت، نەکی یەکی لە کوردستان نەبییت لەدەرەوێ ھەریم بییت، بۆ نمونە لە پارێزگاکانی تری عێراق بییت و بییت سوودمەند بییت لەم پرۆژەیی، کێرکی ئەو کەسانە بکات کەوا کەم دەرامەتن لە ھەریمی کوردستان، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی بەرلەمان):

کاک عەوونی فەرموو.

بەرپز عونی کمال بەزاز:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

پیشنیار کرا ئەو ماددەیه ئیلفا بکریت، بەتەعلیمات موعالەجە بکریت، بەو شیوهی که خویندرایهوه، (تحدد شروط طالب التملك بتعليمات تصدرها وزارة الاعمار والاسكان) ئەو پیشنیاره پیشکش کرا، پیشنیاری تریش ههبوو، سهبارەت به دهمج کردنی برگیه 1 و 3 له ماددهی یهکهه، پیشنیاریکی تریش دکتوره رۆزان ناماژهی پیکرد، کهجهنابی وهزیر رهئی خوئی بدات، که عهجهبا ئەو کهسانهی کهمولگیان ههبووه له سالیکی یان دوو سال پیش نیستا سوودمهند بن و خاوهن مولک بوون ئەوانیش بگریتهوه، یان نهگریتهوه؟، پیم باشه جهنابی وهزیر رهئی خوئی بدات، تا نیمهش بتوانین لهسهر ئەو پیشنیاره رهئی ئەندامانی پەرلەمان وهربگیرین وبیخهینه دهنگهوه، سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی پەرلەمان):

جهنابی وهزیری فەرموو رهئیتان.

بەرپز کامهران احمد(وهزیری ئاوهدانکردنهوه):

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من پشتگیری لهوه دهکهه که 3 سال دابندریت بۆ ئەوهی که مامهلهی کرین و فرۆشتن نهبوویت بۆ ئەوهی سوودمهند بییت له پرۆژهکه، سهبارەت بهوانهی تر، من پیم وایه ئەمانهی تر وهکو بنهمایهک بمینیتهوه، نهک ههمووی ئیلفا بکریت ئەمانه له بنهما سهرهکیهکه بن ودواي ئەوهش رینمایی دهربکریت بهو شیوهی که وتم لهگهڵ یهکه ئیدارییهکان تهنسیق دهکهین، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی پەرلەمان):

سوپاس، گهشه خان، نوقتهی نیزامیت ههیه، فەرموو.

بەرپز گهشه دارا جلال:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

نیمه سی کهس پیشنیاری ئەوهمان کرد که لهپرۆژی دەرچوونی یاساکهوه ههچ مامهلهیهکی کرین و فرۆشتنی به مولکهکهیهوه نهکردبییت، چونکه خهئیک ههیه لهوانهیه پیش دەرچوونی ئەم یاسایه عیلمی بهم یاسایه نهبووه تووشی فەقیری و ههژاری بووه، بهلام نیستا شوینی نیشتهجیبوونی نیه، بۆ ئەم یاسایه نهیگریتهوه؟، لهبهرنهوه با لهپرۆژی دەرچوونی یاساکه بییت، سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی پەرلەمان):

کاک عبدالرحمن، فەرموو.

بەرپز عبدالرحمن حسین ابابکر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەراي من سى سال زۆره لەرۆزى دەرچوونى ئەم ياسايەوه، بۆيه با دوو سال بىت باشترە، سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل(جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان):

كاك خەليل، فەرموو.

بەرپىز خليل عثمان حمە امين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنيارىك هەبوو لەلايهن چەند ئەندامىكى بەرپىزەوه، بۆ برگەى دوو يان سى پارچە زەوى زياد بكرىت،

يان عەقار زياد بكرىت، چونكە عەقار دوكانيش دەگرىتەوه، زەويش دەگرىتەوه، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل(جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان):

كاك جەمال، فەرموو.

بەرپىز جمال طاهر ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئيمە خۆمان خەرىكى هەندى شت دەكەين كە ئىختصاصى ئەم پەرلەمانە نيه، بەتايبەتى دانانى تەعليمات، ئەگەر بىت و سەيرى ماددەى تاسعا بكەين لە ئەصلى ياساكە، دەلىت(على مجلس الوزراء والجهات ذات العلاقة كل حسب اختصاصه اصدار الانظمة والتعليمات اللازمة لتسهيل تنفيذ هذا القانون) بۆيه پيش ئىستا ئەم كارە موعالەجە كراوه، ئەوه حكومەت با خۆى ئەو ئىشە بكات، ئيمە ئەگەر وەكو پەرلەمان بمانەويت بەدواداچوونى بۆ دەكەين، ئايا فيعلەن ئەو پرۆژەيه كەوتە بوارى جيبەجىكردنەوه، فيعلەن خاوەن دەرامەتى سنووردار سوودى لى بينى يان نا؟، ئەو كاتە ئيمە دەتوانين موحاسەبەى حكومەت بكەين، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ارسلان بايز اسماعيل(جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان):

سۆزان خان، فەرموو.

بەرپىز سۆزان شهاب نورى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپىز كاك عونى باسى لەوه كرد، كە هەندى لە ئەندامانى پەرلەمان باسى ئەوهيان كرددوه كە مودەى سى

سال يان دوو سال بىت، سەققە زەمەنيەكە، بەرپىزان لەسالى 2003 تا ئەمپرۆ بازاى عەقارات لەهەريمى

كوردستاندا گورەترين بەرزبونەوہى بەخۆيەوہى بىنيوہ، پارچە زەوى وا ھەيە، لە نەتەوہيەگگرتوہوکانى ئەمريکاش بەو نرخە نافرۆشرۆت، بۆيە گەتۆ نەصۆك دەخەيتە ناو ياساکەوہ، دەبۆت تۆ لەوہو پيش دىراسەت کردبۆت، كە بازارى عەقارات لەولاتەكەى تۆدا چۆن بووہ بەرزبونەوہى چۆنە؟، بەئۆ خەلک ھەبووہ موستەفید بووہ زەوى وەرگرتوہ، لەباشترين شوپنى شارەكەدا، فرۆشتوويەتى بەزۆرترين مەبلەغ، ئىستا چۆن دەكرۆت يەكۆ بۆت دوو سال يەكۆكى تر بۆت سۆ سال، لەسالى 2003 وە بازارى عەقارات لەھەريۆمى كوردستاندا ئىنفجارى کردوہ، بۆيە من داواكارم ئەوہ بەجۆ بەئۆ بۆ رۆنمايەكان، تكيە رۆنمايەكان بەپۆ ياساکە دەرەكرۆت و حساب دەكرۆت، موعدەلى بەرزبونەوہى رادەى مووچەى خەلک كەچەند بەرزبونەوہ لەھەريۆمى كوردستاندا؟، ئەوانە دەبۆت ھەمووى بەنەزەرى ئىعتىبار وەرگيرۆت، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. ارسلان بايز اسماعيل (جۆگري سەرۆكى پەرلەمان):

ليژنەى ھاوبەش تكيە رەئىتان.

بەرپۆز د. رۆزان عبدالقادر دزەيى:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنارىك كرا سەبارەت بەو كەسانەى كەم دەرمانەتن ولەدەرەوہى ھەريۆمى كوردستانن لەو ناوچانەن كەوا كيشەى لەسەرە، ئايا ئەوانە مەشمول دەبن بەم ياسايە يان دەتوانن داواى يەكەى نيشتەجۆبوون بکەن؟، يان نا؟، ئۆمە ئەوانە خەلکى كوردستانن كيشەكە سياسىيە ئەو ناوچانە تا ئىستا نەگەر اوانەتەوہ سەر ھەريۆمى كوردستان، بۆيە پۆويستە سوودمەند بن لەو يەكە نيشتەجۆبوونانەو داواى بکەن وبەپۆ ئەو مەرجانەى كە لەياساکەدا ھاتوہ، ئەگەر ئەو پرسە جەنابى وەزىر بۆمان رۆون بکاتەوہ، بزائين تاجەند تواناى ھەيە؟، زۆر بەى زۆرى خەلکى كەم دەرمانەت بتوانن سوودمەند بن لەم ياسايە، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. ارسلان بايز اسماعيل (جۆگري سەرۆكى پەرلەمان):

وہللا ئۆمە وەكو سەرۆكايەتى تۆبىنيەكمان ھەيە لەسەر ناوچە كيشە لەسەرەكان، ئەگەر ئۆمکان ھەبوو لەو شوپنانە خانوو دروست بکەين ئەوہ خۆر لەسەر خۆر، بەلام ئۆمە تەشجىعى كەس ناکەين بۆت جۆگاو شوپنى خۆى بەجۆ بەئۆت و بۆتە يەكۆك لەشارو شارۆچكە گەرەكان، ئەمە كاريكى زۆر زۆر خراپە، ناحەزەكانى ميللەتەكەشمان ھەر ئەوہيان دەوۆت، بەلام ئەگەر حكومەت ئۆمکانى ھەبوو لەشوپنە كيشە لەسەرەكان خانوويان بۆ دروست بکات يان شوپەيان بۆ دروست بکات، ئەوہ باشتر، ئاخىر رەئىتان ليژنەى ھاوبەش، فەرموون.

بەرپز عونی کمال بەزاز:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ئېمەش پشتگیری لەو پێشنياره دهکەين، سهبارەت بەماددەکەش، ئەگەر دەلێن دووبارە دەپخوینێنەو بە
ئەوێ بیخەینە دەنگەو، ئەوانی تریش بمینیتەو بە تەعلیمات کە وەزارەت دەری دەکات:

المادة الثانية:

تعديل المادة الثالثة من القانون وتقرأ كآتي:

يشترط على طالب التملك:

- 5 - ان يكون من مواطني إقليم كردستان العراق وساكناً فيه.
- 6 - ان لايمك شقة أو دار سكنية ملائمة على وجه الاستقلال.
- 7 - ان لا يكون مستفيداً من اي مشروع سكني آخر او قطعة ارض سكنية في الإقليم.
- 8 - ان لا يكون مستفيداً من السلفة العقارية المقدمة من حكومة الاقليم.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی پەرلەمان):

پیشنیاریک هەبوو ئەوێ زەوی وەرگرتوو، مومکینە زەویەکە یان زۆر هەرزان فرۆشتبیت کاتی خۆی،
لە فەترەیک لە فەترەکان، یان نیستا زەوی هەبێ و ناتوانیت خانووی لەسەر دروست بکات، ئەو پەنێش
هەبوو، فەرموو کۆیستان خان.

بەرپز کۆیستان محمد عبدالله:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

کۆمەلێک ئەندامی پەرلەمان کە تەسەور دەکەم زیاد لە 10 کەس، لەگەڵ ئەوێ بوو کە خالی چوارەم
لابریت، دوو ئەوێ سێیەم خۆی زەوی نیشته جیبوونی تیدا نەبوو، لیژنە یاسایی بۆیان زیاد کرد، ئێمە
وتمان هەر نەمینیت، ئاخر خۆ نەخراپە دەنگەو، سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی پەرلەمان):

كك عونی فەرموو.

بەرپز عونی کمال بەزاز:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من ئەو پەنێ بوو خویندمەو خۆ نەمان خستۆتە دەنگەو، من بەجیم هێشتوو بە ئەندامانی بەرپز
کە ئەوان قەسە لەسەر بکەن و دەنگی لەسەر بدەن، سوپاس.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل (جیگری سەرۆکی پەرلەمان):

ئەوۈ لە ئەصلى راپۇرتە ھاوبەشەكەدا نىيە، سۆزان خان، فەرموو.

بەرپىز سۆزان شەھاب نورى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەلابردنى خالى چوارەم، حكومەتى ھەريىمى كوردستان لەسالى 1991 دەستى نەكردووہ بەپيدانى سولفەى عەقار، بەھەمووى لە دواى سالى 2003 وە، بگرە لە سالى 2000 موە تەقريبەن تۇزىك دەستى كردووہ بەدانى سولفەى عەقار، يەعنى بەم شىۋەيە، ئەگەر ئىمە بلىين (ان لايكون مستفيداً من السلفه العقاريه المقدمه من قبل حكومه الاقليم) ئەوۈ لابەرين، خەلكەكە زەوى وەرگرتووہ، خانووى دروست كردووہ، سوودمەند بووہ لە سولفەى عەقارى حكومەتى ھەريىمى كوردستان ئەيفرۇشيتەوہ، ئەچىت ناوى لە كۆمەلەى كرىنشيان تەسجىل ئەكات، ئەلئيت من كرىچىم و سوودى لى وەرئەگرىتەوہ، تىكايە با بەجىي بەيلىن بۆ تەعلیماتى وەزارەت، خۇيان دايپرېژن، دەست كراوہبن، بەلام ئەم چوار مەرجه سەرەكەيە كە لەناو ئەم پرۇژەيەدا ھاتووہ با ئەوۈ تىدا بمىنيتەوہ، مەوزوعى زەوييەكەش راستە باس كرا، منيش وتم بۆ بەعزىك ارحم الرحمين و بۆ بەعزىكيش شديد العقابين) تىكايە بىرى لى بىكەنەوہ، سالىكانى ھەساردا خەلك ھەبوو پارچە ئەرزەكەى وەرگرت چوو فرۇشتى، بۆ ئەوۈ فەردە ئاردىكى پى بىرپىت، بەلام لە سالى 2003 ھوۈ خەلك بۆ ئەوۈ نەيفرۇشتووہ، تىكايە ھىساباتى خۇمان بىكەين لەسەر ئەوۈ لە چەندەوہ دەستى نەكرد بىت، لە چەندەوہ ئەرزى وەرگرتبىت و نەيفرۇشت بىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل/ چىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك شىروان.

بەرپىز شىروان ناصح ھەيدەرى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەراستى دوو خال ئيسارە كرا، ھەر خالىكىش دوو، سى ئەندامى پەرلەمان پشتگىريان لى كردووہ، يەك لەوانە خالى دووومە، كە دەلئتن (ان لايملك شقة او دار سكنية على وجه الاستقلال) پىويستە (عند نفاذ هذا القانون) ئيزافە بىرپىت، ئەوۈ پىشنيار كرا لەلايەن گەشە خان و چەند ئەندامىكى پەرلەمان پشتگىرى لى كردووہ، منيش پشتگىرى لى دەكەم، زەروربىيە لە كاتى نەفازى ئەم قانونە ھىچى نەبىت، نەك سەققىكى زەمەنى دابندرىت دوو سال، يان سى سال پىشى قانونەكە، ئەمەيان خالىكىان.

خالى دوووم/ ئەوۈ سۆزان خان گوتى دەقاوودەق منيش پشتگىرى خالى دوووم دەكەم كە سۆزان خان ئىستا ئىشارەتى پىدا، بۆيە من پىموايە دەبىت ئەم دوو خالە بدرىتە دەنگدانەوہ، بۆ ئەوۈ بزاني ئەندامانى پەرلەمان رەئىيان چىەو زۆر سوپاس.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل/ چىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك عەونى.

بەرپىز عونى كمال سعید بەزاز:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

من مولا حەزەم ھەيە لەسەر قسەکانی کاک شیروان، تەبعەن قانونەکە کەى نەفاز دەکریت؟ پاش دەرچوونی، پاش بلاو کردنەووی لە رۆژنامەى فەرمیدا، واتا پئویست ناکات ئیمە لیرە ئەم جوملەیه ئیزافە بکەین، کە ئیشارەتی پێدەدا دەئیت گەشە خانیش وا داوا دەکات بەو شیوێهە بێتن (عند نفاذ هذا القانون)، واتا خوێ قانونەکە، کۆی قانونەکە کەى نەفاز دەکریت؟ (ینفذ من تاریخ نشره في الجريدة الرسمية)، زیاد کردنی ئەو برگەیه زیادە، سوپاس.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

کاک جەمال قسەت ھەبوو؟

بەرپز جەمال طاهر ابراهيم:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

من فەقەرەیهک ئیسارە بکەم، لەوانەیه لەسەر ھەموومان تیپەری بێت، ئەگەر بێتو خالی چوارەم بخوینینەو، (ان لا يكون مستفيداً من السلفة العقارية المقدمة من قبل حكومة الاقليم)، زۆر کەس ھەبوو داواى کرد ئەو نەمینی، بمینی، ئەرز ئیزافە بکری، ئیمە ئەرز ئیزافە بکەین و نەکەین، خالی چوارەم ئەگەر بێتو بێن بلین (ان لا يكون مستفيداً من السلفة العقارية) مانای ئەوێهە کابرا پێش ئیستا ئەرزى ھەبوو سولفەى وەرگرتوو، ئەگەر سولفەى وەرگرتبیت، مانای وایە ئەرز نییە، ئی ئەو ئیشەکە یەک تەواوکەری یەکتەر، سوپاس.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

مومکینە خەلکی وا ھەبیت سولفەى عەقاریشی وەرگرتبیت ئەرزیشی وەرگرتبیت مەسەلەن، حالەتی وا ھەیه، ئیستا ھەندیک لە پەرلەمانتارە بەرپزەکان گلەبیان لە خالی چوارەم ھەبوو، جەنابی وەزیر فەرموو.

بەرپز کامەران احمد / وەزیری ئاوەدانکردنەو:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

وەلاھی زۆر باس کراو رەئی جیاواز ھەبوو، بەلام من بەراستی لەگەڵ ئەو دەدام کە ئەو چوار خالە بمینیتەو ھەبەر یەک سەبەب، وەکو عەرزم کردن ئیمە ئیستا ناتوانین دە ھەزار، بیست ھەزار شوقە پیکەو ڤیکەو ڤیکەو بکەین، وەحەدی سەکەنی، ئیمە بە قوناغ دەرپۆین، لە کاتیکی تردا، یەعنی خەلکێک ھەیه راستە سولفەى عەقاری وەرگرتوو، ئیستا کەم دەرامەتە، بەلام ھەشە موستەفید نەبوو بە ھیچ شیوێهەک لەمە، ئەگەر بیخەینە تايەکی تەرازووو دەم نالیم ئەویمان کەم دەرامەت نییە، بەلام کامیان ئەولەویەتی ھەیه؟ ئەو ئەولەویەتی ھەیه کە ھیچ موستەفید نەبوو، لەوانەیه موستەفید بوو بێت لە سولفەى عەقار، بەلام لە ئیستادا کەم دەرامەت بێت، بەلام خو ئەو ھەر لە فورسەتیک موستەفید بوو، ئەى ئەو کەسەى کە ھەر ھیچ موستەفید نەبوو، کەواتە ئەولەویەت بۆ ئەو، بۆیە ئیستا من دەلیم ژمارەکە ئەگەر ئیستا ئەمسال بریارمان دا بێت دە ھەزار یەگەى نیشتەجی، یان بیست ھەزار یەگەى نیشتەجی دروست بکەین، ئەو باشە

پروتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (5)

سى شەممە رېكەوتى 2011/10/4

كاتزمير (11) ى پيش نيوهرۆى رۆزى سى شەممە رېكەوتى 2011/10/4 پەرلەمانى كوردستان - عىراق بە سەرۆكايەتى بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل جيگري سەرۆك و، بەرپز فرست أحمد عبدالله سكرتيرى پەرلەمان، دانیشتنی ژماره (5) ى خولى سيپهه، سالى (2011) ى خوى بەست.

بەرنامەى كار:

بەپى حوكمهكانى برگه (1) ى مادده (20) له پەپرەوى ناوخوى ژماره (1) ى هەموار كراوى سالى 1992 ى پەرلەمانى كوردستان - عىراق، دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان بپيارى درا دانیشتنی ژماره (5) ى خولى سيپهه هەلبژاردن له كات (11) ى پيش نيوهرۆى رۆزى سى شەممە رېكەوتى 2011/10/4 دا بەم شيوهيه بپت:

- 1- وتارى جيگري سەرۆكى پەرلەمان بەبۆنهى ساليادى بەياننامەى راگەياندى يهكىتى فيدرالى.
- 2- بەردەوام بوون لەسەر خستنهروو و گفتوگوو كردن لەسەر پرۆژه ياساى هەموار كردنى يهكەمى ياساى ژماره (7) ى سالى 2008. ياساى دابين كردنى يهكەمى نيشتهجى بوون بوو هاوولاتیان له هەريمى كوردستان.
- 3- خستنهروو و گفتوگوو كردن لەسەر پرۆژه ياساى جى بەجى كردنى ياساى ئوسولى دادگايبه سزاييهكانى سەربازى (قانون انفاذ قانون اصول المحاكمات الجزائية العسكرية) ژماره (30) ى سالى 2007 ى عىراقى فيدرالى له هەريمى كوردستان، كه لهلايهن ئەنجومهنى وهزيرانهوه پيشكەش كراوه.
- 4- خستنهروو و گفتوگوو كردن لەسەر پرۆژه ياساى جى بەجى كردنى ياساى سزايى سەربازى (قانون عقوبات العسكري العراقي) ژماره (19) ى سالى 2007 ى عىراقى فيدرالى له هەريمى كوردستان، كه لهلايهن ئەنجومهنى وهزيرانهوه پيشكەش كراوه.
- 5- خستنهروو و گفتوگوو كردن لەسەر پرۆژه ياساى گواستنهوهو گەياندن له هەريمى كوردستان، كه لهلايهن ئەنجومهنى وهزيرانهوه پيشكەش كراوه.
- 6- خستنهروو و گفتوگوو كردن لەسەر پرۆژه ياساى هەموار كردنى يهكەمى ياساى ژماره (26) ى سالى 2007 ياساى باجى دەرامەت.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

بەناوى خوى گەورهو ميهههپان.

بەناوى گەلى كوردستان، دانیشتنی ئەمپرومان دەست پى دەكەين، خولى سيپهه هەلبژاردن، سالى سيپهه، خولى گریدانى يهكەم، ژماره (5) ى رۆزى دانیشتن 2011/10/4، بەرنامەى كار:

ئەم بېرىلەن پەرلەمان ھەلۆیستىكى نازايانەى نوپنەرانى گەلى كوردستان بوو، چونكە لە دۇخىكى ھەستيارو ناسك وەرگىرا، كە ھەرەشەو مەترسىيەكانى رژیى دىكتاتورى سەددام بۆ سەر كوردستان لەلايەك و بوونى دوو ئابلۆقەى نەتەو ەكگرتووەكان بەسەر تەواوى عىراق و ئابلۆقەى رژیى لە ناوچوى بەس لەسەر كوردستان لەلايەكى ترەو بەردەوام بوو. ئەمەش دۇخىكى قورسى ئابوورى و سياسىيان لەسەر ئەزموونى ھەرىم دروستكرد بوو، بەلام ئەم بېرىلەن پەرلەمان دەروازەبەكى نوپى لەبەردەم خەباتى گەلى كوردستان كردهو بۆ ھەنگاونان بەرەو ئايندەبەكى رۆشن و دامەزراندنى بنەماكانى ئەزموونى ديموكراسى و فیدرالیتەت، كە دواتر بوو نمونەبەكى نوپى حوكمرانى لە عىراق و ناوچەكەدا.

ئەم بېرىلەن جگە لەوەى دەربېرىكى راستگۆيانەى نوپنەرانى گەلى كوردستان بوو، ھاوكات ھەنگاوىكى گرنگىش بوو بۆ پاراستنى بەكىتى نىشتەمانى عىراق و پتەو كردن و پارىزگارى كردن لەبەيوەندى برايانەى مېژووى نيوان ھەردوو گەلى كوردو ەرب لە عىراقدا.

لە دواى رووخانى رژیى دىكتاتورى لە نىسانى 2003 سەركرديەتى سياسى ھەرىمى كوردستان كە چالاكانە بەشدارى لە پرۆسەى نازاد كردنى عىراق و رووخاندنى رژیى دىكتاتورىدا كرد، ھاوكات رۆلى بەرچاوىشى ھەبوو لە چەسپاندنى سىستىمى فیدرالیتەت لە قانونى ئىدارەى دەولەت لەسالى 2004 و دواترىش لە دەستوورى ھەمیشەى عىراقدا، كە پابەند بوون بەو دەستوورە زامنى سەرەكى پاراستنى بەكىتى عىراق و گشت پىكھاتەكانىەتى.

تەجرۆبەى فیدرالیزم لە ولاتانى پىشكەوتوو و ديموكرات ئەوەى سەلماندوو كە دابەشكردنى دەسلەتەكان و رىزگرتن لە ئىرادەى سەربەستانەى مىللەتان فاكترەى بەھىز بوونى ولاتان و پىكەوە ژيانى مىللەتانە، بەتايبەتى بۆ ئەو ولاتانەى كە لە چەندىن نەتەوەى جياواز پىكھاتوون.

ئەمپرۆ ماىەى خۆشحالىە كە لە عىراقى نوپدا رۆژ بەرۆژ تىگەيشتن لە چەمكى فیدرالیتەت و سوودەكانى ئەم سىستەمە نوپىەى حوكمرانى لە عىراقدا لەلای ھاوولاتیان و لاىەنە سياسىيەكان زياتر جىبى خۆى كردۆتەووە دەنگى دامەزراندنى ھەرىمى فیدرال لە ناوەرەست و باشوورى عىراق زياتر بەرز دەبیتەووە، چونكە چاودىران و دۆستەكانمان و عىراقىيەكانىش ھەست بەو پىشكەوتنە بەرچاوە دەكەن، كە ھەرىمى كوردستان لە ساىەى فیدرالیتەدا لەرووى سياسى و پاراستنى نازادىيەكان وگەشەى ئابوورى و پەروەردەى و كۆمەلاىەتى و ئاوەدانكردنەو بەخۆوەى بىنيو.

ئىمە لە كاتىكدا كە يادى ئەو رۆژە مېژووىيە دەكەينەو، ھاوكات نابى ئەو راستىەمان لە ياد بچىت، كە ھىشتا ئاستەنگى زۆرو رىگايەكى درىژمان لە پىش ماو، بۆئەوەى بەتەواوى خواست و مافە نەتەوەبىيەكانمان بگەين، ئەمەش بەپاراستى بەك ھەلوپىستى گەلەكەمان و لاىەنە سياسىيەكان دەبیت بۆ درىژەدان بەخەباتى نەپساو، بۆ گىرپانەوەى ناوچە دابىرپنراوەكانى كوردستان و جىبەجى كردنى ماددەى 140 و چارەسەر كردنى كىشە ھەلپەسىردراوەكانى نيوان حكومەتى ھەرىمى كوردستان و حكومەتى فیدرال و پاراستنى دەسكەوتەكانى گەلەكەمان كە لە دەستوورى ھەمیشەى عىراق جىگىر كراون.

جاریکی تر پیرۆزبایی له ئەندامانی خولی یهكهمی په‌رله‌مان و گه‌له‌كه‌مان ده‌كه‌ین، كه ئەم بې‌پاره بۆ‌په‌ریاندا، سه‌ری رێزو نه‌وازشیش بۆ شه‌هیده سه‌ربه‌رزه‌كان داده‌نه‌وینین، كه به‌ خوینی ئالیان خه‌باتی گه‌له‌كه‌مانیان به‌م قۆناغه گه‌ياندا، زۆر سوپاستان ده‌كه‌ین.

ئێستاش به‌رده‌وام ده‌بین له‌سه‌ر گفتوگۆی ئەو بې‌رگانه‌ی كه‌ ماون، فه‌رموون لیژنه‌ی یاسایی و لیژنه‌ی ئاوه‌دانكردنه‌وه‌و لیژنه‌ی شه‌ره‌وانی بۆ سه‌ر مه‌نصه، فه‌رموون لیژنه‌ی یاسایی، ئێمه گه‌یشتینه مادده‌ی سییه‌م، فه‌رموون.

به‌رپۆز عونی كمال سعید به‌زاز:

به‌رپۆز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

له‌ دانیشتنی ژماره (4)ی په‌رله‌مان، دوینی دوو مادده له‌ یاسای یه‌كه‌م هه‌موار كردنی یاسای نیشه‌جی بۆون په‌سند كرا، گه‌یشتینه مادده‌ی سییه‌م، ئێستا مادده‌ی سییه‌م به‌ زمانی عه‌ره‌بی ده‌خوینمه‌وه:

المادة الثالثة:

تلغى الفقرة (أولاً) من المادة الرابعة من القانون، ويحل محلها مايلي:

أولاً: تعلن وزارة الأعمار والاسكان عن بيعها الوحدات السكنية (شقق ودور سكنية) للمواطنين من الموظفين والأهالي من ذوي الدخل المحدود وبدون دفع مقدمة، ويقدم طلب الشراء الى الوزارة ويسجل لديها حسب اقدمية تقديمها.

ثانياً: تعدل الفقرة (ثانياً) من المادة وتقرأ كالاتي:

يسدد طالب التملك بدل شراء الشقة او الدار السكنية التي ترتب بذمته باقساط شهرية أو سنوية خلال مدة لاتزيد على خمسة وعشرين سنة.

به‌رپۆز د. ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

فه‌رموون به‌كوردیه‌كه‌ی بخویننه‌وه.

به‌رپۆز خلیل عثمان حمدامین:

به‌رپۆز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

مادده‌ی سییه‌م:

بې‌رگه‌ی (یه‌كه‌م)ی مادده‌ی چواره‌می یاساكه‌ لاده‌بێت و، ئەمه‌ی خواره‌وه جیگای ده‌گرێته‌وه:

یه‌كه‌م: وه‌زاره‌تی ئاوه‌دانكردنه‌وه‌و نیشه‌جی كردن، فرۆشتنی یه‌كه‌كانی نیشه‌جی كردن (شوقه‌و خانووی نیشه‌جی) بۆ هاوولاتیان له‌ فه‌رمانبه‌ران و خه‌لكانی كه‌م ده‌رامه‌ت راده‌گه‌یه‌نیته‌ به‌بێ پێشه‌گی، داوای كړینه‌كه‌ش پێشه‌كه‌ش به‌ وه‌زاره‌ت ده‌كریت و، به‌پێی پێشه‌كه‌ش كردنی له‌به‌رتر (أقدمية) تۆمار ده‌كرین.

دووهم: بې‌رگه‌ی (دووهم) له‌ مادده‌كه‌ هه‌موار ده‌كریت و، به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه ده‌خویندێته‌وه:

(داواکاری به‌ مولككردنه‌كه‌ نرخ‌ی كړینی شوقه‌كه‌، یان نرخ‌ی كړینی خانووه‌كه‌ كه‌ ده‌كه‌وێته‌ سه‌ری به‌ قیستی مانگانه، یان سالانه، له‌ ماوه‌یه‌كدا ده‌داته‌وه‌ كه‌ له‌ بیست و پینج سال زیاتر نه‌بیت).

بەرپۇز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىڭرى سەرۋكى پەرلەمان:
جەنابى وەزىر .

بەرپۇز كامەران احمد / وەزىرى ئاۋەدانكردنەۋە:
بەرپۇز سەرۋكى پەرلەمان.

سوپاس، من تەنھا لەسەر بېرگەى يەكەمىيان تىببىنىيەكەم ھەيە، ئەگەر جەنابتان بىفەر موون لىم وەربىگرن، ئەۋىش ئەۋەيە كە دەلىين (ويسجل لىديها حسب اقدمية تقديمها)، ئەمە لەۋانەيە ئىجتىھادات دروست بىكات بۇ ئەۋ كەسانەى كە لە پىشەۋە تەقدىمى دەكەن، خەلكىك ھەبىت، لىجانىك ھەبىت بتوانىت ئەۋلەۋىيەت بىدات بەۋ كەسانەى كە يەكەم جار تەسجىلىيان كىردوۋە، بۇيە پىم باشە ئەگەر جەنابتان قەبولتان بىت، ئەۋ عىبارەيە بىگۇرپىت بە (وينظر في الطلبات وفق ضوابط تحددها الوزارة بالتنسيق مع المحافظات)، زۇر سوپاس.

بەرپۇز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىڭرى سەرۋكى پەرلەمان:

ئىستا ماددەى سىيەم خويىندرايەۋە، پەرلەمانتاران دەتوانن راو و تىببىنى خۇيان بلىين، با ناۋەكانىيان بىنووسىن، لەدواۋە دەست پى دەكەين، ئەم خوشك و برايانە ناۋى خۇيان نووسىۋە، رىزداران (عبدالرحمن حسين، قادر حسن، فاضل بەشارەتى، عمر عبدالرحمن، عماد محمد، شىرزاد حافز، عدنان عثمان، نەسرىن جەمال، ھاۋراز خۇشناۋ، سالار محمود، شقان احمد، سىۋەيل عثمان، كاروان صالح، پەيام احمد، بىرىشان سەرھەنگ، شىلان عبدالجبار، خورشيد احمد، گوليزار قادر، حمە سەعەيد، كاردۇ محمد، دلشاد شەھاب، ئەفەين عمر)، فەرموۋ كاك عبدالرحمن.

بەرپۇز عبدالرحمن حسين ابابكر:

بەرپۇز سەرۋكى پەرلەمان.

بەرپۇزى ئەمە پىرۇۋەيەكى زۇر باشە بۇ خەلكى كوردستان كەۋا دەرمان كىردوۋە، وابزانە ئىستا لەناۋ خەلكەكە دەنگى داۋە، كە خەلكەكە زۇر پىي خۇشە، بەلام من دوو تىببىنىيە ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە لە بېرگەى دوۋەم كە باسى كىردوۋە داۋاكارى بە مولك كىردنەكە نىرخى كىرپىنى شوقەيەك، يان نىرخى كىرپىنى خاۋەنەكەى كە دەكەۋىتە سەرى بە قىستى مانگانە، يان سالانە) ئىمە ئەم قىستە دىار بىكەين، يەئنى لە 10% بىت، يان لە 5% بىت، چۈنكە لەۋانەيە ئەۋەى پى دەدەين پىي نەكرىت، يان كىرپى بىت داھاتەكەى كەم بىت، وەزارەت زۇرى لەسەر دابنىت ئەۋ كاتە پىي نەكرىت ئەۋ قىستە بىداتەۋە، ئەگەر ئىمە كەمىكى دىارى بىكەين، يەئنى بەشىۋەيەك بەنىسبەيەكى كەم نەتوانىت بىرپىت پىموايە باشترە.

بېرگەيەكى تىرىش زىاد بىكرىت بىكەينە بېرگەى سىيەم، ئەگەر خاۋەن يەكەى نىشتەجى بوون پىش دانەۋەى ئەۋ گوزمانەى لەسەر ئەستۋى ماۋتەۋەۋە كۆچى دۋايى كىرد، مىراتگرەكان لەۋ گوزمانە دەبوردرپىن، يەئنى لىي عەفو بىكرپىن، يەئنى لىي بىبەخىرپىن، چۈنكە مانەۋەى ئەۋ گوزمەى كە دەمىنىتەۋە لەسەر ئەۋەى كە

بكات، من پيشنيارم نه وهيه نه گهر ته حديد بکريټ دواي پينج سال له نيسته جي بوون، نينجا نه وهه زري مانگانه يه بدات زور شتيكي باشه، زور سوپاس.

بهريز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سهروكي په رله مان:

زور سوپاس، كاك عمر عبدالرحمن فهرموو.

بهريز عمر عبدالرحمن علي:

بهريز سهروكي په رله مان.

به نيسبه ته فه قهره يه كي نه م مادده يه وه له ناخبره كي باس له وه دهكات ته قديم كړدني ته له بات بو ته سجيل كړدن به وه بيټ كي زووتر نه ته له بهي ته قديم كړدوه، من پيموايه نه مه جوړه غوبنيكي تيدا دروست ده بيټ له نيوان نه وه كه سانيه كه ته له بات ته قديم ده كهن، حق و عدالته وا باشتره، نه وهي كه جه نابي وه زير نيستا پيشكه شي كړد، من پيموايه نه وه عادلتره و حه قانيتره، به گويره ي نه وه زه وابتانه، بوچي؟ چونكه ني مه نه و ياسايه مان دهر كړدوه و دهر يده كه ين ياساي ته خصيص كړدني شوقه و خانووي سه كه نييه بو خه لكي كه م دهرامته، شهرت نييه هر پيشكه شي كړدني عه ريزه كه بو داوا كړدني نه مه ببېته سه به ب، نوقاتي تري شي له گهل دايه كه نيسپاتي كه م دهرامته كه دهكات، بو ميسال، له دواييدا كه ته علمياتي پي دهر ده چيټ، نه وه كه سه ده بيټ خانووي نه بيټ، ره صيدي بانقي نه بيټ، مولكي تري به ناو نه بيټ، ثلات و نه داوات و مه كائيني له دائيره ي مرور به ناوي ته سجيل نه كرا بيټ، حه تمه ن نه مه وه زارته ي موخته س به يارمه تي دان به هاوكاري كړدن له گهل پاريزگاري شاره كاني كوردستاندا نه م ري و شوينه ريكاره ياسايانه داده نين، بو نه وهي نه مانه هه مووي كو ببېته وه و ببېته نوقته زائيدن نه وهي كه دهخلي مه حدوده و راتي كه مي هه يه له دائيره كان، ببېته سه به بي وه رگرتني نه م شوقه يه، نه مه عدالته زياتر ته حقيقي دهكات له وهي كه كي زووتر را دهكات، عه ريزه كه ته قديم بكات؟ نه مه ليړه رنكه ده ستكاري نه وه كرا بيټ نه سه به قيه ته مړو كيي راي كړدوه، له وانه يه به ده سلاټ بيټ، له وانه يه يه كيكي به ده سلاټه ناوه كي بخريته پيشه وه ناوي نه و ديته دهر ي، حق و عدالته ليړه و ده خوازيټ، بو نه وهي نيته ي موشه ريع و هه ده في موشه ريع باشتر بيته دي، نه و موقته ره حه ي كه جه نابي وه زير كاك كامه ران پيشكه شي كړد نه م فه قهره يه لاجريټ نه وهي بخريته شوين و پيموايه عدالته زياتر ده بيټ، زور سوپاس.

بهريز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سهروكي په رله مان:

زور سوپاس، كاك عماد فهرموو.

بهريز عماد محمد حسين:

بهريز سهروكي په رله مان.

منيش هه مان ره نيم هه بوو سه بارته به برگه ي يه كه مي راپورته كه پشتگيري ره ني جه نابي وه زير ده كه م، به لام به م شيويه صياغه بکريټه وه (اولاً؛ تعلن وزارة الأعمار والاسكان عن بيعها الوحدات السكنية (شقق و

دور سكنية) للمواطنين من الموظفين والأهالي من ذوي الدخل المحدود وبدون دفع مقدمة وفق ضوابط تحددها الوزارة مع مراعاة اعطاء الأولوية من المواطنين الأكثر احتياجاً)، زۆر سوپاس.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلهمان:

زۆر سوپاس، كاك شيرزاد فەرموو.

بەرپز شيرزاد عبدالحافظ شريف:

بەرپز سەرۆكى پەرلهمان.

له ماددهى دووهدا، بركهى يهكهميان كه باس دهكات دهئيت (ويقدم طلب الشراء الى الوزارة ويسجل لديها حسب اقدمية تقديمها)، تهبعن لهو كاتهدا نهو كهسهى كه پيشتر فورمهكهى تهقديم كردوو، يهعنى واى لى ديت كه دهئيت نهوى پايه دار وهريدهگرئيت و بى پايه داريش هيجى دهست ناكه وئيت، نهوه كومهئيك خهلك ههيه رهنكه بتوانيت زووتر نهو فورمانه پر بكتهوه، بهلام خهلكى فهقير و ههزارهكه لهوانهيه نهويان كه متر دهست بكه وئيت، بۇ حهلى نهمه يهكئيتى كرى نيشينانى كوردستانمان ههيه، نهوانه هه موويان ناوى نهو كرىچيانه يان لهلا ههيه، دهزانن دهخليان چونه، له كهيهوه كرىچين و چيان ههيه؟ دهتوانين ئيستيفاده لهوه بكهين باشتره لهوى كه ئيعلانى بۇ بكهين و كى زوو تهقديمى بكات، نهوه شتئيكى باش نيه بهلاى منهوه.

دووهم/ نهوى كاك عبدالرحمن باسى كرد، بهراستى ئيمه حيسابى نهوه بكهين كه نهو (25) سائه، رهنكه زۆر بيت، حيسابى دهخلى نهو كهسه، يان مووجهكه، يان نهو دهخهلى كه ههيه ته چهنده؟ بهگوپرهى نهو نيسبهتئيكى بۇ دابئنين، سالى نهوهنده له دهخهكهى كه م بكهينهوه، نهو كاته زهرهريكى واش ناكات، چونكه نهوگر له ماوهى (25) سالدا نهوگر خانوويهك به ده دهفتهر بيت، رهنكه مانگانه (300) ههزار كرى خانووهكهى بدات، كه بهراستى پارهيهكى زۆره بۇ كارمهنديك كه نيو مليون وهريگرئيت، زۆر سوپاس.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلهمان:

زۆر سوپاس، كاك عدنان فەرموو.

بەرپز عدنان عثمان محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلهمان.

لهراستيدا لهسهر فهقهرهى يهكهم هه مان بيروپاى كاك عومهرم ههيه، جهنابى زۆر جوان تهوزيچى نهو مهوزوعهيدا، بهراستى حهسب (تقديمها) زۆر نا عاديلانهيهو ئيشكاليه ته گهوره دروست دهكات.

لهسهر فهقهرهى دووهم، دهمه وئيت قسهيهك بكه م، بهرپز سەرۆكى پەرلهمان، لهراستيدا حيكمهت له م پرۆژهيه هاوكارى كردنى نهو كهسانهى كه خاوهنى دهخلىكى كه من، يهعنى ئيمكانيه تيان كه م ههيه، من دوئنى به حيسابئيكى كورت تهقريبه ن تيگه يه شتم مانگانه دهبيت نهو كهسه به لايهنى كه م (200) ههزار بدات به حكومهت بۇ گهراندنه وهى نهوانه، ئيمه ليره قسه لهسهر حكومهت دهكهين، قسه لهسهر

كۆمپانىيەك ناگەين، جياوازى لەننۆوان كۆمپانىيەكى ئەھلى كە خانوو دروست دەكات دەبىت ھەموو پارەكە وەر بگىرىت بە ھەندىك تەسھىلاتەو ھەگەل ھۆكۈمەتدا، كە ئەو ئىمكانات و دارايىيە بەشىكە لە ئىستىحقاقاتى خەلكەكە، بەشىكە لە داھاتى خەلكەكە، جياوازييەكى زۆرى ھەيە، بۆيە لەراستىدا دەبىت ئەمە بە تەواوتى دەستكارى بگىرىت، من يەكەم/ لە ماوى (25) سالدو بەو شىوھە مانگانە بىدات، دەبىت تەقريبەن نىك 50%، يان 60% پىدا داھاتەكەى ئەو كەسە بىرىت بە ھۆكۈمەت ھەموو مانگى و، ھەموو پارەى ئەو خانوو، پارەى ئەو شوھەيە دەبىت بىداتەو بە ھۆكۈمەت، من پىموايە زۆر لەو بەرپزانە كە لە ئەوروپا ژىيا بن، يان ئەوروپا يان بىنى بىت، ھۆكۈمەت بەشىكە لە تەسھىلاتەكانى ئەوھەيە كە قىستەكانى بەلايەنى كەم نىوھى عەفو دەكات بۇ ئەو كەسانە، تەنانەت لە زۆر ولاتى جىھاندا ئەسلەن ھۆكۈمەت لە 30%، لە 40%، لە 50% بەگۆپرەى داھاتى كەسەكە بەشدار دەبىت لە كرېى خانووھەكە، ئىمە قسەمان لەسەر كرېى خانوو نىيە، من پىموايە ھۆكۈمەتتىش دەبىت بەشدار بىت لە كرېى خانوو، ئەوانەى كە دەخلەكەيان مەحدودە، ئەوھى كە (500) ھەزارى ھەيە، (400) ھەزار دىنار بىدات بە كرېى خانوو، بەلام لەسەر ئەم مەوزوعە من پىموايە دەبىت تەعدىلىكى بگەين بەو شىوھە:

(يسدد طالب التملك بدل شراء الشقة او الدار السكنية التي ترتب بدمته باقسط شهرية أو سنوية لاتزيد عن (10%) من دخله شهري)، مەبەستم ئەوھ نىيە 10% بىت، دەكرىت لە 5% يىش بىت بەگۆپرەى دەخلەكەى، 8% يىش بىت، بەلام (لاتزيد عن (10%) من دخله الشهري ولمدة فقط عشر سنوات)، يەئنى (25) سان بگەين بە (10) سان، (15) سالدەكەى تر لەوانەيە مەبلەغىك بىمىنەتەو ھەسەر كەسەكە ھۆكۈمەت عەفوى بكات، لەبەر ئەوھى ئەمە پارەى مىللەتە، بەشىكە لە بودجەى گشتى، ناكرىت ئەو كەسە دەخلى مەحدودە ھەموو پارەكە بە كاملى بىداتەو، دەكرىت 30% پارەى خانووھەكە، شوھەكە بىداتەو، 40%، 50%، بەگۆپرەى ئىمكاناتى خۇى، بەلام دەبىت تى بگەين لەوھى كە ئەم پرۆژەيە بۇ خەلكى خاوەن دەخلى مەحدود نووسراو، سوپاس.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، نەسرین خان فەرموو.

بەرپز نەسرین جمال مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دىارە من لەسەر ماددەى سىيەم بىرگەى يەكەم، لەو بىرگەيە كە دەلېت داواى كىرپنەكەش پىشكەش بە وەزارەت دەكرىت، لىرە وەكو ھاوکارانم باسيان كرد، ئەو كەم دەرامەتە لە ھەر ناحىەك و لە ھەر چ قەزايەكەوھ بىت بۇ وەزارەت، ديارە زياتر دەكەوېت لەسەرى، نازانىت ئايا ئەو داواكارىيە دەگاتە دەست ئەو لىژنەى وەزارەتە، يان نا؟ بۆيە وا باشترە يەكە ئىدارىيەكان، ياخود ئەو دەزگايانەى كە سەر بە وەزارەتى ئاوەدانكردنەوھەيە بەرەو رووى ئەوھ بگىرەتەو، ئەو ياداشت و ئەو داواكارىيە ئەوان كۆى بگەنەوھو بىن بە ھاوکارىك بۇ وەزارەتى ئاوەدانكردنەوھە، چونكە زۆر دەكەوېت لەسەر ئەو كەسانەى فەرمانبەرى كەم

دەرامەت و ھاوولاتیانی کەم دەرامەت، لەبەر ئەوە ئەگەر ئەو تەقدیم کردنی داواکارییانە بدریژتە دەست دامو دەزگاگانى سەر بە وەزارەتى ئاوەدانکردنەووە کار ئاسانییەکی ترە بۆ فەرمانبەران و ھاوولاتیانی کەم دەرامەت.

بەنەیسبەت بڕگەى دوو دەمەو، مەن پشتیوانى رەئىهەگەى كاك عەدنان دەكەم، بەپراستی كە دەلێت لە 10% زیاتر نەبێت، واتا بۆى هەیه لە 5%، لە 6% ییش بێت ئەمە كەمتر تەئسیر دەكاتە سەر داھاتی ئەم فەرمانبەرە، یاخود ئەو ھاوولاتیە كەم دەرامەتە، زۆر سوپاس.

بەرپێز د. ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ھاوپاز خان فەرموو.

بەرپێز ھاوپاز شیخ احمد:

بەرپێز سەرۆكى پەرلەمان.

دیارە ئەم پڕۆژە یاسایە یەكێكە لە هەرە پڕۆژە یاسا باشەكان بەپراستی، لە هەرە پڕۆژە یاسا باشەكان و گرنەكان كە راستەوخۆ پەيوەندى بە خەلكى هەزارو كەم دەرامەت هەیه، ئەمەش جیگای دلخۆشى خەلكە، جیگای دلخۆشى ئێمەشە، چونكە ئەمە پڕۆژەیهكى گرنە بۆ خەلكى كەم دەرامەت، مەن دوو تێبینیم هەیه لەسەر بڕگەى دوو، لەوێ كە دەلێت داواكارى بە مۆلك كەردنەكە نرخی كڕینی شوقەكە، یان نرخی كڕینی خانوو كە كە دەكەوێتە سەرى بە قیستی مانگانە، لەوێ لەدوای ئەو بەپراستی ئەوێ بۆ زیاد بکریت بەبێ زیادە خستنه سەر، ئەو دەزانین كاتێك كە قەرزى عەقارى بۆ ھاوولاتیان پەسند كرا، كێشەیهكى زۆرى لێكەوتەووە كە زیادەى لەسەر بوو، لەبەر ئەوێ خەلكى ئێمە زۆر جورئەتى نەدەكردو بوو كێشە ئەم قەرزە وەربگریت، لە دوایدا زیادەكەى لەسەر لاچوو، ئینجا خەلك وەریگرت، لەبەر ئەو ئەمە بۆ خەلكێكى كەم دەرامەتە، بەپراستی ئەم زیادەیهى لەسەر نەبێت، ئەمەى بۆ زیاد بکەین بەبێ زیادە خستنه سەر، چونكە دواى ديسان كێشەیهكمان بۆ دروست دەكەن، ناتوانین وەكو پيوست خزمەتى خەلكى كەم دەرامەت بکەین، كە دەلێت یان سالانە لە ماوێهەكدا دەداتەووە كە لە (25) سال زیاتر نەبێت، مەن پێموايه لەوێشدا ئەو بکەین، چونكە ئەمە یاسایە، یاسا دەبێت دەقاودەق تەحیدید بێت، مەجالى ئەوێ تیدا نەبێت، چونكە ئەگەر بلیت بە دیوێهەكی تریش خۆیندەوێ بۆ دەگریت كە لە (25) سال كەمتر بێت، مادام ئێمە (25) سالمان بۆ داناو وای بنووسین لە ماوێ (25) سال دەدریژتەووە، واتا قەرزەكە لە ماوێ (25) سال بدریژتەووە، سوپاس.

بەرپێز د. ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك سالار فەرموو.

بەرپێز سالار محمود مراد:

بەرپێز سەرۆكى پەرلەمان.

لەپراستیدا ئەوەی پەيوەندى بە برڭەى يەكەمى ماددەكەو هەيه، ئاماژە كردن بەبى پيشەكى ئەمە مەسەلەيهكە زۆر گرنگەو هاندەرىكى زياترە، بۆ ئەوەى خەلكى كەم دەرامەت بەرەو رووى ئەم ياسايە ببنەو پيشواى لى بكن، بەلام لە هەر هەمان برڭەدا ئەو پيوەردى كە دەست نيشان كراو بە حوكمى ئەوەى ئىستاكە تەكنەلۇجىيائى پەيوەندى كردن و تۆمار كردن گەشە كر دوو نىيەو خودى ياساكەو ماددەكەش هاندەرىكى زياترە بۆ بە پىرەو چوونى خەلك بۆ ئەو مەكسەبەى كە حكومەتى هەرىم لە رىگەى پەرلەمانەو تەسبىتى دەكات، تەسەورم وايە وەكو دەگوتىت سەرە گرتن و قەرەباغىەكى زۆرى لەسەر دروست دەبىت، لەمەدا پرنسىبى عەدالەت دەكووئە ژىر پرسىارەو، لەو روانگەيهو بۆ وەزارەتى بەرپىز، هەرەها لىژنە پەيوەندىدارەكان كە دواچار لە دارشتەوئە تەعلیماتەكاندا كۆمەلەك پيوەردى دەقيق تر تۆمار بكن كارىكى باشە.

ئەوەى پەيوەندى بە برڭەى دوو مەو هەيه، من رەئىم وايە لەناو ياساكەدا مەسەلەى قىست هەر زىكر نەكرىت، لە تەعلیماتدا ئەمە پر بكرىتەو، لەسەر مەسەلەى پىدانى قىست بە مانگانە، يان بە سالانە، من رەئىم وايە مەسەلەى سالانە لەبەرچاوتر بگرىت، نەك مەسەلەى مانگانە، چونكە دەخلى ئەوانەى سوودمەند دەبن لەم پرۆژەيه زۆر مەحدودە، هەرەها ئەوەى پەيوەندى بە ماوەكەو هەيه (25) سال، من تەسەورم وايە كە دەللىت لە (25) سال زياتر نەبىت، دەرفەتى داو، دەكرىت بەپى تەعلیمات فشار بخرىتە سەر ئەوانەى كە تەلەب دەكن كەمتر بىت، لەم روانگەيهو تا سەقفەكە دوور مەودا تر بىت، بە پىچەوانەو نابىت كەمتر بىت، دەرفەتى زياتر بۆ هاوولائى دەرخسىنىت، كە بتوانىت باشتر موشارەكە بكات بەبى ئەوەى فشارى بخرىتە سەر، ئەو ماوە زەمنىە زۆرەش لەبەردەست دايە، حكومەتى هەرىمى كوردستان، ئەگەر لە رووى دەخەوە مىزانىە باشتر بى ئەوكاتە ئەتوانى لەو مىزانىەى كە دواچار مولكى خەلكە بەخشىنى لى بىتە كايەو، سوپاس.

بەرپىز د. نەرسەلان بايز اسماعيل/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك شقان فەرموو.

بەرپىز شقان احمد عبدالقادر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من برڭەيهك بە پيوست دەزانم، پيشنار دەكەم برڭەى يەكەم، ببىتە برڭەى دوو، دوو مە ببىتە سىيەم ئەگەر پەسەند كرا، من گومانم هەيه بە پى ئەو حەجمە و ئەو قەبارەى كە پىداويستى يەكەى نىشتەجىبوان پيوست بوو هاوولائىانى كەم دەرامەت و بۆ فەرمانبەران، لەگەل تواناى وەزارەتەك كە توانايەكى مەحدودى هەيه، بۆيه من پيشنار دەكەم برڭەيهك ئىزافە بكرىت، تەنيا وەزارەت ئەم كارە نەكات، وەزارەتى ئاوەدانكرنەو راسەوخو يان بە هوى كەرتى تايبەتەو، بە ئىشراف كردنى وەزارەت شوقەو خانوو دروست دەكات، برڭەيهك ئەوها ئىزافە بكرىت، بۆ ئەوەى تەنيا وەزارەت پى هەلنەستىت، بۆ ئەوەى ئەو قەبارە گەورەيهى كە هەمانە، وەزارەت من شوپەم هەيه ئەو ببىت بە چەند سالىكىش،

ئەگەر پەسەند كرا تەبىئىي بېرگەكان دەگۆردىت، من لە بېرگەي يەكەم وەكو خۆي كە ھاتوو، لە پاش خانووي نىشتەجىبوو، كەوانە داخراوہ بۆ ھاوولائىيان و فەرمانبەرەن، من بە پەسەندى دەزانم و زۆر پىويست دەبينم، ئەفزەلئەتەكە بە كەم دەرامەت بىردىت، چونكە دائىمەن مودەف وشيار ترە، ئەگەر ياساكە دەرچوو، بەھەزاران فەرمانبەر دەتوانن ناوي خۆيان بنووسن، بەلام ناتوانن پىرەژنىك و بىوہژنىك و كەم دەرامەتئىكى تر ھىچ ئەوہى نىيە، ناتوانىت و ناگاتە ئەوہ، بۆيە من بە پىويست دەزانم بەو شىوہىيەي ئى بىردىت، بۆ ھاوولائىيان لە خەلكى كەمدەرامەت و فەرمانبەرەن، ئەوھاي ئى بىردىت، بۆ ئەوہى ئەفزەلئەت بە كەم دەرامەت بىردىت، من تەئىدى قسەكانى جەنابى وەزىر دەكەم بە پىي زەوابت بىت، نەوہك بە پىي ئەفدەمىيەت بى، زۆر سوپاس.

بەريز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگري سەرۆكى پەرلەمان:

سىوہىل خان فەرموو.

بەريز سىوہىل عثمان احمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لەماددەي سىيەم بە نىسبەت ئەوہلەن ھاتوو، لە كۆتاييەكەي (ويقدم طلب شراء الى الوزارة) تەبەعن ئەگەر وەزارەت بىي خەلكى كەم دەرامەت ھەيە، جارى وا ھەيە پارەي كرىي سەيارەكەي نىيە بىداتن، چ جا لەوہى كە لە ئامىدئەوہ دىتە وەزارەت، كە لە سىد صادق و ئەو شوئىنانە دىت، جگە لەوہى كە لەناو ھەموو دام و دەزگاكاني حكومەتى ھەريئى كوردستان، بە پەرلەمانئىشەوہ، كىشەي رۆتىنى گەلەك زۆرە، واتە ئەگەر بىردىت لە قەزاو ناحىيەكانئىش لىجان ھەبى، بە تەنسىق لەگەل وەزارەت يان لەگەل پارىزگاكان، واتە ئەو كەسەي كە تەلەب دەكات، داواكارى ھەيە لەبۆ كرىنى خانوو يان شوقة، لەو شوئىنانە ناوي خۆي تەسجىل بىكات، كەسەب ئەفدەمىيەكە، ئەگەر بەپىي كاك شقان باسى كرد يان كاك عمر و ئەوان، بەپىي ئەفدەمىيەي ئەوہى كە زۆر زۆر پىويستى پىيەتى، بەنىسبەت ئانىا ھەمانە ئەگەر ئەقساتەكە لۆخۆي دائىمەن ئەگەر ھەرگەسىك ئەگەر فەرمانبەر بوو، قىستى ئى وەردەگرن مانگانە، بەلام ئەگەر ھاوولائى بوو، سالانە قستەكەي دەدات، لە سولفەي عەقار و ئەوانەش دىارى كراوہ زۆرجار، ھاوولائى سالانە دەيدات، ئەگەر ھاوولائى لۆي دىارى نەكرىت، واتە قستەكى وابىي بتوانى سالانە بىدات، بەنىسبەتى فەرمانبەرەنئىش، كاك عدنان و ھەندئى لە ھاوكارانم باسيان كرد، ئەگەر لە 10% نەبى باشترە، بەنىسبەت عەفوو كردنى ھاوولائى، لەكاتى بودجە كە موناقتەشەمان كرد، لەسەر سولفەي عەقار، ئەو كەسەي كە سولفەي عەقار وەردەگريت، وابزانم لە ياسادا ھەيە، ئەو كەسەي كە كۆچى دوايى دەكات لە بىرئىن عەفوو دەكرىت لەوہ، بەياسا ھەيە، ئەگەر لىرەش تەتبىقى دەكەن بە ھەمان شىوہ زۆر باشترە، سوپاس.

بەريز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگري سەرۆكى پەرلەمان:

كاك كاروان فەرموو.

بەريز كاروان صالح احمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

دەربارەى ماددەى سىيەم، بىرگەى يەكەم، من پىموايە جۆرىك لە تىكەلاۋ بوون ھەيە لە بىرگەكە، بۇ ئەم مەسەلەيە من پىموايە دەبى وەزارەتى ئاۋەدانكردنەۋە بە ھاۋكارى لەگەل سەرجم وەزارەتەكانى حكومەتى ھەرىمى كوردستان، كە داۋا بكات بەپىي ئەو پىۋەردى مۈتەبەعە لە دائىرەكان، كە پىشى ئىستاش، وەختى زەمانى كۆنیش حكومەت كاتىك كە خانوۋ يان عەرزى داۋە بە يەككە خال بەندى كردوۋە، كى خالى زياترى ھەيە لەۋەى كە چەند سال خزمەتى ھەيە؟، تەمەنى چەندە؟، ھەروەھا چەند مندالى ھەيە؟، ئەۋە پىۋەردىكى زۆر راستەقىنەيە، وابزانم پىۋەردىكى گشتيە كە لە زۆر شوپن ئەو خالە جىبەجى دەكرىت، لەگەل وەزارەتەكان ئەۋە لەكۆل خۆى بكاتەۋە، كە ھەموو فەرمانبەران بۇ نەۋنە، وەزارەتى پىشمەرگە سالانە لىستى خۆى بداتە وەزارەتى ئاۋەدانكردنەۋە، بۇ ئەۋەى بلى ئەۋەندە كەسەم لەو خالەندىە، بۇ نەۋنە بىست و سى خالى ھەيە، بۇ ئەۋەى وەزارەتى ئاۋەدانكردنەۋە ھسەى وەزارەتى پىشمەرگە بۇ دابىن كردنى يەكەى نىستەجىبوون بۇ پىشمەرگە لە وەزارەتى پىشمەرگە وەربىگرىت، وەزارەتى ناخۇ بە ھەمان شىۋە، وەزارەتەكانى تر بە ھەمان شىۋە، بۇ ھاۋولاتيان من پىموايە ئەگەر عەدالەت بچەسىپى لەو ولاتە، لە رۆتىن دەربچىن وەكو بەرپىزان باسيان كرد، خۇتان دەزانن واستەۋ واستەكارى تاۋەكو ئىستا، خزم خزمىنە تاۋەكو ئىستا لەناۋ ولاتى ئىمە باۋە، بۇ ئەۋە مەسەلەيە ھاۋولاتيان پىۋەردەكانيان لە دادگا دادنۋوسەۋە، پىشت راست بىكرىتەۋە لای كاتىبى عەدل، ئەۋە پىۋەرانەى بۇ ئەۋە بىكرىت كە زەۋى وەرنەگرتوۋە ، بىسەلىنى كە موستەقىد نەبوۋە لە سولفەى عەقار، بىسەلىنى كە خاۋەنى مال و منالە، بۇ ئەۋەى ناۋى بىكەۋىتە لىستى ئەۋە كەسانەى كە لە وەزارەتى ئاۋەدانكردنەۋە چەند يەكەى نىشتەجىبوونى بۇ دروست دەكرى، خالى دوۋەم، بىرگەى دوۋەم، لە ماددەى سى، پىشتىۋانى لە كاك عدنان و كاك عمر دەكەم، بەراستى ھەق وايە بۇ ئەم مەسەلەيە ھەندى چاۋ بىشىنەۋە كە ئەۋە قورسايىە لەسەر ھاۋولاتى بەشىۋەيەكى وا بارسوۋكەيەتى وەھا بىكەين، كە حكومەت بە ئىلتىزاماتى خۆى ھەلبىستى، بەشىك لەو ئەرك و قورسايى و گرانيە حكومەت تەحەمولى بكات، ئىنجا ئەگەر لە 10% بىت ھەر شتىكى باشە، ھەر وەكو ھاۋكارىەك، زۆر سوپاس.

بەرپىز پەيام احمد محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە ماددەى سى فقەرەى يەك لەم ماددەيە، باسى ئەۋە دەكات (يقدم طلب الشراء للوزارة ويسجل لديه حسب الاقدمية)، ئەم (حسب الاقدمية) وەكو برادەران باسيان كرد، زۆر لەسەرى ئەۋە ناكەم، بەلام (حسب الاقدمية) كە ديارە توۋشى كىشەيەكەمان ئەكات، لەۋانەيە ھەندى كەس زووتر دەستى بىرات و زووتر بگاتە ئەۋە شوپنەۋە تەلەبەكەى تەقدىم بكات، كە ئەمە وا ئەكات تۆزىك نەۋەك كەم، بەلكو زۆر فەرق ھەبى لەناۋ خەلكەكاندا، ھەزار نەتوانى بە ئاسانى بگاتە ئەۋە شوپنەۋە تەلەبەكەى تەقدىم بكات، بۇيە پىۋىستە بەپىي زەۋابت، ھەروەھا پىۋەردىكى ھەبى بۇ ئەۋەى تەۋزىع بىكرىت، چونكە راستە لەماددەى دوۋەم ئەۋە پىۋەرانە دانراۋە، ئەۋانەش ھەموۋى ئىجرائاتى خۆى ھەيە، قانونى خۆى ھەيە، لای كاتب عدل و ئەۋە شتانەيە، تۇ

ئەتوانى بلىي ئەمە عەرزەي نىيە، يان ئەمە سولفەي وەرنەگرتوۋە، يان ئەۋەي نەكردوۋە، بەلام تۆ زەۋابىتىك دابنىي تەنسىق لەگەل موحافز و ئەنجومەنى موحافەزە تەنسىقىك بىكرىت لەگەل ئەۋانە، ۋەكو بەرپىز ۋەزىر نامازەي پىيى كىرد، ئەمە بۆخۇي باشترىكە ئەگەر ئەۋە لابرىت و ئەۋ تەنسىقە لەگەل موحافەزە بىخرىتە سەرى، لە دوۋەم فەقەرە من پىشتىۋانى لە ھاۋكارانم دەكەم كاك عدنان، بۆ ئەۋەي كە لە 10% بى، چونكە ئىمە ھەموو ئەۋانەي كە باسما كىردوۋە بۆ ئەم خانوۋانە تەقدىم ئەكەن كەم دەرامەتن، لەۋانەيە فەرمانبەرىش نەبن، بۆيە لە 10% دەخلەكەي كەمتر بى، بەلام زىاتر نەبى لە 10% لىي بېرى، ھەرۋەھا بە قىستى مانگانە يان سالانە ئەمە لىرە تەخۋىلى كىردوۋە، يەئنى ئەمە زۆر باشە لە خالەكە ھاتوۋە، مانگانەبى يان سالانە بى، ئەۋەي ئىمكانىيەتى ھەيە، مانگانە ئەتوانى پارەكەي بدات، ئەۋەي ئىمكانىيەتى نىيە كە موزەف نىيە ئىشىكى دەروە ئەكات، ئەتوانى بە سالانە پارەكە تەسلىم بىكات، ئەمە ۋەكو خۇي بىمىنىتەۋە، پىم باشە، بەلام لە 10% زىاتر نەبى لەۋ بېرە دەخلەي كە دەستى دەكەۋى، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

بىرىقان خان فەرموو.

بەرپىز بىرىقان اسماعيل سەرھەنگ:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

لەماددەي سىيەمدا لە بىرگەي يەكەم، دەلى ۋەزارەتى ئاۋەدانكردنەۋەو نىشتەجى، كىردن و فرۇشتىنى يەكەكانى نىشتەجى بوون و شوقەو خانوۋى نىشتەجى بوونى بۆ ھاۋولاتيان و فەرمانبەران و خەلكانى كەم دەرامەت، بەرەئى من وشەي ھاۋولاتيان زىادە، چونكە فەرمانبەرىش ھەر ھاۋولاتىيە، چونكە لىرە زۆر لام سەيرە كە دەلىن ھاۋولاتى و فەرمانبەر ھەردوكيان يەك شەخسن، ھەرۋەھا رىستەيەكەش لاي من زىادە، ھەز دەكەم بىسپىتەۋە نەبى، بەپىي پىشكەش كىردنى ئەقەدمىيە تۆمار دەكرىن، ئەۋە بەمن غەلەتە، ئىمە موسابەقەمان نىيە، كى زو تەسجىل دەكات زو جئىزەي بدەيتى، زو خانوۋى بدەيى، چونكە ھەيە مالى دوورە، ھەيە ھەۋالەكە درەنگ دەزانى، ھەيە ھەتا تەسجىل دەكات، ھەتا ئەۋراقى كۆ دەكاتەۋە، چونكە ھەردوۋ كەس ئەۋەي درەنگ گەشىت و ئەۋەي زو گەشىت، عەينى سىقاتى تىدايە، بۆ ۋەرگرتنى خانوۋ، عەينى پىۋىستى پىيەتى، ھەرۋەھا يەك رەئىم ھەيە، ئەۋە زىاد بىكرىت فەقەرەك ئەگەر ھاتو تەنھا ۋەزارەت ھەئەستىت بەۋ ئىشە، تەنسىق بىكات لەگەل ۋەحدەي ئىدارى شارەكان، بۆ نمونە، موحافز قايمەقام، يان مەدىر ناحىيە، چونكە ئەۋانە شارى خۇيان و جىگى خۇيان باشتر دەزانن، خەلكەكە دەزانن كى كەم دەرامەتە، لەلای وان ئىجسائىيە ھەيە، ھەرۋەھا تەجروبەيەكى سەرگەوتوۋ ھەبوۋ لە ھەۋلىر، ھەزار شوقە دابەش كرا، زۆر بەرپىك و پىكى گەيى ئەۋتۆ نەبوۋ، بۆيە پىۋىستە ئەۋانىش بەشدار بن، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

شىلان خان فەرموو.

بەرپۇز شىلان عبدالجبار عبدالغنى:

بەرپۇز سەرۋكى پەرلەمان.

ب راستى من بتنى تېيىنيەك ھەيە ل سەر ماددا سېيى برگا ئىكى، ئەوۋى ل سەر فەرمانبەرەن موەزەفەين، ئەو زىدەيە ئەگەر ھاتو شارىچە فەرمانبەرەن ھاتە تەھدەيد كرنى، ل قېرە دبەيت يى دى ژ بېتە تەھدەيد كرنى، ھەكى مامۇستايان و پېشمەرگە و ئاسايش ، يا ژمە ھەر باشترە ۋەلاتىيىن كېم دەرامەت شموليە ھەموو چىنيىن كۆمەلگەھى دگرەيتن، سوپاس.

بەرپۇز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جېگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

كاك خورشيد فەرموو.

بەرپۇز خورشيد احمد سليم:

بەرپۇز سەرۋكى پەرلەمان.

بەرپۇز ئەوخالە خالەكى گرنگە، تۆزىك تىكەلاۋى تېدا ھەيە، چونكە ھەندەك ئەرك و واجبات تېدا ھەنە، بەتتە لاۋى ھاتىنە، لەسەر رۇشنايى ئەو نىقاشەي لە پەرلەمان كرا، من پېشنىارى ئەو دەكەم ئەم خالە، خالى ماددەى ثالثا، اولاً ببیت به سى فەقەرە، يەك، فەقەرە (أ) (تتولى وزارة الاعمار والاسكان بيع الوحدات السكنية الشقق والدور لمواطني الاقليم من ذوى الدخل المحدود بدون دفع المبالغ النقدية مقدماً و وفق الطوابط التى تحددها الوزارة) ئىمە دەئىين مواتنين، پىويست ناكات بچين بلّين موەزەف و غەيرى موەزەف، كە گوتمان مواتنين خەلاس، بەو شكە(تتولى وزارة الاعمار والاسكان بيع الوحدات السكنية الشقق والدور لمواطني الاقليم من ذوى الدخل المحدود و بدون دفع المبالغ النقدية مقدماً و وفق الطوابط التى تحددها الوزارة) ، (ب) (تقدم طلبات الشراء الى الوزارة او الدوائر والجهات التى تحددها الوزارة وحسب التعليمات) (ج) (اذا تجاوز عدد الراغبين عدد الوحدات السكنية المعلن لها للبيع تلتزم الوزارة بايجاد المعايير الدقيقة والعادلة لتحديد المستحقين)، ۋە ئەم خالە (ثالثاً) اولاً ببیت بهو تەرتىبە سى فەقەرە، بەنىسبەت ثانياً(يسد طالب التملك بدل شراء الوحدة السكنية المترتبة بذمته من الاقساد) پىويست ناكات بلّين شەھرىەو سەنەويە، ئەمە با بۇ رېنمايەكان بىئىيت، ئىجتىمالە لە ناحيە بە شكەك ببیت، لە قەزا بە شكلىك ببیت، موخافەزە بە شكلىك ببیت، ئىمە نەچىنە ناو ئەو وردەكارىە بە ئەقسات شەھرىە ئەو سەنەويە بى ئەقسات، (خلال المدة لاتقل عن خمسة وعشرين سنة) نەۋەك (خلالها تجاوز) بۇ ئەۋەى حكومەت پابەند ببیت بە بىست و پىنج سالىكە، (اعتباراً من التاريخ استلام الوحدة السكنية) چونكە دوو تاريخمان ھەيە، تاريخى تەسجىل و تاريخى ئىستىلام، لەبەر ئەۋە دەست نىشان بكەين، (من تاريخ استلام الوحدة السكنية) بەرپۇزى من بەو شكە يەئىنى زۆر رېك و پىك دەبى و شتەكان وازح دەبن، زۆر سوپاس.

بەرپۇز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جېگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

گوئىزار خان فەرموو.

بەرپۇز گوئىزار قادر اسماعيل:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددى سىيەم، پىشتىگىرى ئەم ماددىيە دەكەم، بەتايىبەت لابردنى پىشەكى، كە زۆر بە باشى يارمەتى فەقىرو ھەزاران دەدات، من لەگەل ئەو دەم ئەگەر ھاتو خاوەن قەرزەكە وەفاتی كرد، لە باقى قەرزەكەى كە لەسەرى ماو بەخىشى، لەبەر ئەو دەبىتە يارمەتەكى باش بۇ مال و منداڵەكانى، بۇ منالە ھەتتو ھەكەنى كە جى ماون، لە بىرگەى دوو دەمدا كە ھاتوو سوودمەندەكە بە قىستى مانگانە، قەرزەكە دەداتەو، ديارە ئەو قەرزە سوودى لەسەر نىيە، بەلام من پىم باشە لىرە ئىشارەتى پى بدىت، بۇ ئەو ھاوولائىيان بەرچاويان روون بى، ئەو قەرزە سوودى ناكەوئىتە سەرو ھەرام نابى، سوپاس.

بەرپىز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

كاك ھەمە سعید فەرموو.

بەرپىز ھەمە سعید ھەمە على:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لەسەر بىرگەى يەكەم منىش پىم باشە بى پىشەكى و بى ھىچ زىادەيەك بى، ئىتر زىادەكە سوو بى يان قازانچ بى يان ھەر شتىك بى، بى پىشەكى و زىادە باسى بىكەين، ئەو خالىك، خالىكى تر بەنىسبەت تەسجىل كىرەنەو ھەسەبى ئەقەم، (تەقەمما) نەمىنى، ھەموو كەس تەسجىلى بىكات، بەلام تەوزىعەكەى گىرنگە، تەوزىعەكەشى پىشتىوانى راي برادەران و راي جەنابى وەزىر دەكەم، كە بەپى زەوابت و مەعارىكى دەقىق و عادل بى كە وەزارەت بە تەعلىمات دىارى ئەكات، دواى ئەو كە لەلايەن ھاوولائىيانەو ئەو شتانە تەقەم دەكرىت كە مۇسەدەق بى لەلايەن جەھاتى مەعنىەو، مەسەلەن مەزبەتەى گەپرەك، قەزا، ناحىيە ئەو شوپىنانەى كە ئايا ئەمە خانووى نىيە، سەيارەى نىيە، دواى ئەو شىروتانەى كە ھاوولائى تەقەمى كرد، ھەرۋەھا تەئىدى راي گوليزار خان دەكەم، ئەگەر قەرزەكە مرد، لەباتى قەرزەكە عەفو بكرىت، بەنىسبەت فەقەرەى دوو دەمەو من پىموايە مودەكە دىارى نەكرىت، چونكە ئەگەر ئىمە مودەكەمان دىارى كرد، ئىتر مەلزەمە ھاوولائى چۆن بىداتەو، چونكە مەبلەغى تىچونەكە تەقسىمى مودەكە دەكەين، ئىتر ئەوكاتە مەسەلەن ئەگەر بىلەين 25 سائە، 40مىلئون، 50 مىلئون تى بچىت خانووەكە، 50كە تەقسىمى 25 سائەكەى دەكەين، ئەبى مولزەم بى سالى 2مىلئون بدات، كەواتە سال دىارى نەكرىت، بەنىسبەت ھاوولائى و موزەفەو، ھاوولائى تۆ جوزانى دەخلەكەى چەندە؟، يەنى ئايا دەخلى مانگانەى سالانەى چەندە؟ سالانە ھەدىكى مەعقول دابندىت بۇ ھاوولائى، بەنىسبەت موزەفەو، نىسبەتى لە 10% بى، ئەوكاتە بۇ موزەف لە 10%، بۇ ھاوولائىش بە پى داھاتەكەى نىسبەتەى سالى نىو مىلئون، مىلئونىكە چونكە ئەگەر بەو شىوئەى بى ھاوولائى و موزەف فەرقى ھەيە، مودە دىارى نەكرىت، سوپاس.

بەرپىز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

كاك كاردۇ فەرموو.

بەرپىز كاردۇ محمد پىرداود:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من سەرەراي پشٲىوانىم له پىشنىيازەكەي بەرپىز وەزىر، بەلام پىموايه پىويستە حەسەب ئەقەدميه بمىنىت، يەنى بۇ تەسجىل كەردن، ئىنجا دوايى قسە لەسەر خالەكان دەكرىت، يان خال بەندى دەكرىت، يان ھەماھەنگى لەگەل ەزارەتەكان دەكات بۇ تەعلىمات دەكرىت بەشپوھىەك، بەلام بۇ تەسجىل كەردنەكە حەسەب ئەقەدميهكە زەرورىە بمىنىت، سەرەراي جىكرەنەوہى ئەو پىشنىارەي بەرپىز وەزىر باسى كەرد، خالىكى تر، من زور لەگەل ئەو رەئىەي كاك عدنانم، ئىمە لە دابىن كەردن يان لە جىبەجى كەردنى بەرنامەي ئىستىسمارى بەتايبەتى لە رووى عەقارىەوہ، حكومەت نىوہى پارەكە ھاوكارى دەكات، لەكاتىك كە خانووەكە بۇ خەلكى كەم دەرامەت نىە، بۇ دەبى بۇ خەلكى كەم دەرامەت حكومەت تەنھا زەمەن بەداتە خەلكى كەم دەرامەت، بلئى بە بىست و پىنج سال ھەموو پارەكەت ئى وەردەگرمەوہ، بۇ حكومەت لە نىوہى خۇش نابى، يەنى ھاوكارى كەردن ئەوھىە نەوہك من بە دە سال ئىت وەرنەگرمەوہ، يان ناتوانى يەكسەر بىكرى بە بىست و پىنج سال، من ئەو رەئىەم زور پى گونجاوہ، كە دەتوانى حكومەت، خۇي ھاوكارىەكەي وايە، لەنىوہى خۇش دەبى ئىنجا زەمەنىشى دەداتى، بۇ ئەوہى خەلكى كەم دەرامەت بتوانى ئىستىفادەي ئى بكات، لەو خانووانە نەبىتە بارىكى فورس بەسەريان كە ناتوانن دەفەي پارەكە بكەن، سوپاس.

بەرپىز د.ئەرسەلان بايز اسماعىل/جىگرى سەرۋىكى پەرلەمان:

كاك دلشاد فەرموو.

بەرپىز دلشاد شەباب حاجى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من پىموايه منىش لەگەل ئەو رەئىەدام كە مەوزوعى ئەسبەقىەتى تەقدىمى تەلەب بە ئىعتبار وەرنەگىرىت، ھىچ پىوھرىك نىە بە دىتنى من، يەككىك دووربى، يەككىك نزىك، يەكك زوو گەشىتى، يەككىك درەنگ گەشىت، يەككىكىشە لەو شتانەي كە بەرپاستى مومكەنە تەلاعوبى تىدا بكرى، مومكىنە حجزى رەقەم بكرىت، مومكەنە گەل شتى تر ئەگەرى دەخاتە بەردەم، بۇيە بەپىي ئەو زەوابت و تەعلىماتانەبى، كەوا وەزارەت لەگەل موحافەزات ئەوہى كە پىشنىار كراوہ، جەنابى وەزىر لەگەل موحافەزات، يان لەگەل وەحەداتى ئىدارى بابلىين، لەگەل موحافەزات كە تەعلىماتى پى دەردەچىت، بەلام تەقدىمى تەلەب بۇ وەزارەت نەبى، بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان، وەزارەتى ئاوەدانكەردنەوہ وەزارەتتىكى فەنى ھەندەسىە پتر لەوہى كەوا وەزارەتتىك بى پتر خەرىكى كاروبارى كۆمەلاتى و ھەئسەنگاندنى بارى بژىوى خەلكى، ياخود خەرىكى ئىداريات و كۆ كەردنەوہى فۆرم و ئەو مەسائىلانەبى، پەئى دروست بەرپەئى من ئەوھىە، پەئى مىسالى، وەزارەت بەپىي ئەو پارەيەي كەوا سالانە بۇ تەرخان دەكرىت، وەحەداتى سەكەنى دروست بكات، دەورى وەزارەتى ئاوەدانكەردنەوہ لەوئى ئەسلەن كۆتايى دى، بەپىي رىژەرى دانىشتوان ئەم وەحەداتى سەكەنىە دابەشى سەر پارىزگايەكان بكرىت، لەناستى پارىزگا دەوائىرى مەئنى ھەيە، دەوائىرى سەر بە وەزارەتى كاروبارى كۆمەلايەتى ھەيە، مودىرىەتى مەئنى ھەيە كەوا مومكىنە فۆرمىان لە لابی، مومكىنە زانىارى

پیشتریان له لابی، باحسی ئیجتیماعیان ههیه، تهئکیدى سهحەتى ئەم زا نیاریانە دەگەنەوه، له داهاى خەلک، له بارى بژویان، له سهحەت و عەدەم سهحەتى ئەو مەرجانە بە دیتنى من، وەزارەتى ئاوەدانکردنەوه نە ئیشى ئەوه، نە ستافیشى ئەون بچیت بە دوایدا بگەرپت، بزانییت ئەو کەسە دەخلى مەحدودە یان مەحدود نیە، رهنی دروست ئەوهیه دیسان دووپات دەگەمەوه، بریک پارە تەرخان دەکریت، وەزارەت بە جانبە فەنیەکەى هەلبستیت، له تەئمین کردنى زهوى لهگەل وەزارەتى بەلهدیە، له دروست کردنى وەحەداتى سهکەنى بەشیوهیهکی ریک و پیک، باقى ئیتر شروت و تەوزیع و ئەم مەسائیلانە، هەم بۆ کەم کردنەوهى رۆتین، هەم بۆ دابەزینی دەسلاتەکان، بەرپز سەرۆکی پەرلەمان، ئیمە وەلهو مەوزوعەکە رەنگە چەند رەبى پيوهیه یان نا، ئیستا مەجموعەیهک ئیداراتى مۆستەقیلمان دروست کرد، جەگە له موحافەزات کۆمەلێک ئیداراتى تر کە ئیداراتى سەرەخۆن، ئینجا ئیمە شتەکان هەمووى بینینەوه ناو وەزارەتەکان، ئەى هەدەف له دروست کردنى وەحەدات و لەو سیاسەتەى کەوا حکومەت خووشى له بەرنامەى خویدا باسى ليوه دەکات، دابەزینی دەسلاتەکان چیه؟، بۆچى مەسەلەن یەکیک له ناحیهیهک مەجبور ببى بێتە وەزارەت تەقدیمی تەلەب بکات، ئینجا وەزارەت چ ئالیەتیکی ههیه له ناحیه تەدقیقى سهحەتى ئەم حالەتە بکات، بۆیه ئەگەر تەقدیم وابى، من پیموایه دەبى له رینگەى وەحەداتى ئیداریهوه بێت، ئەرکی وەزارەت بە شیوهیهکی گشتى له مەسئەله فەنیەکان، له مەسەلهى کوالیتی، له مەسەلهى تەئمین کردنى ئەم مەسائیلانەى خەدەمات و ئەوانەوه بێت، نەوهک خەریکی ئیداریاتەکانەوه بێت، ئەوهى مەوزوعى ئەسبەقیەش، باس کرد کەوا من لەگە ئیدانیم، ئەوى تر مەوزوعى ئیمکانیات، ئەمە مەسەلهیهکە بەرپاستى له غیابى وەزارەتى مالیه مومکین نەبى باس بکریت، یاخود قەرارى لەسەر بدریت، ئەمە وەجهت نەزەرى تیدایه، بەرپز سەرۆکی پەرلەمان، ئەگەر 25 سال حەدى ئەقسای دانەوهى قەرەزەکان بیت، وەحدهیهکی سهکەنى به 35 هەزار دۆلار دروست بکریت، به سعری ئیستای دۆلارو پارە ئەو وەزەعەى کە دەبى خاوهنى تەلەبەکە مانگی 150 هەزار دینار بداتە حکومەت بۆ ئەوهى به مودەتى 25 سال کە دەکاتە 300 مانگ، 35 هەزار دۆلار بەسەر 300 مانگ دابەش بکریت، تەقریبەت 117 دۆلارە، دەکاتە نزیکەى 150 هەزار دینار، منیش پیموایه ئەو پیناسەى کە ئیمە بۆ زهوى دەخلى مەحدودمان داناوه، مانگانە دانەوهى 150 هەزار دینار زەحمەتە، یەعنى ئەوه وادەکات، کە خەلکیک فیعلەن زهوى دەخلى مەحدودە، ناشتوانییت ئەسلەن موشارەکەى مەسەلهکە بکات، یان له مەسەلهکە بێتە پیشهوه، بەلام تەقدیر کردنى ئەو نیسبەتەى کەوا حکومەت له چ ئیرادیک، له چ وەزعیزیک دەتوانییت، یان نیسبەى چەند دەتوانی مۆساحەمەى تیدا بکات؟، ئەمە جیگای باسە، بەلام من پیموایه بەبى وەزارەتى مالیه رەنگە مومکین نەبى تەحدیدی ئەو نەسبەیه بکریت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. نەرسەلان بابز اسماعیل/جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئەفین خان فەرموو.

بەرپز ئەفین عمر احمد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

هەلبەتە رەئیسەکانی من لەسەر خالی یەکەم ئەوە لەن، هەمان ئەو بۆچوونانە بوون کە کاک دلشاد تەرحی کرد، بۆیە پشتگیری لە بەرپزبان دەکەم، تەنھا ئەوە ئەمەینیتەوه کە باسی بکەم، ئەلێرەدا کە باسی ئەوە دەکەین، ئەلێ ئەو شوقەق و دور سەکەنیە، (للمواطنين والموظفين والاهالي)، ئەگەر بێتو ئیمە لێرە لە رینماییهکان، کاتی وەزارەت دەری دەکات، یاخود لێرە بتوانین شتی ئیزافە بکەین، جیاوازی نیوان فەرمانبەر و ئەهالی بکەین، چونکە بۆ فەرمانبەران ئەتواندریت ئەو نەسبەتە ی کە دیاری ئەکریت، کە بەرپز کاک دلشادیش باسی کرد، ئەرگەر بێت و لێکی بەدەینهوه تەقسیم و جەمەکە بکەین، دەکاتە 150 هەزار دینار، بۆ موزەف ئەتواندریت دیاری بکریت لەبەر مووچەکە ی، بەلام بۆ ئەهالی بەتایبەتی ئەو ئەهالیە کە نەسبە ی دەخلی زۆر زۆر کەمە، بەراستی ئەو ئەبیتە عەبئێکی زۆر گەورە لەسەر شانی ئەو هاوولاتیە کەم دەرامەت و کەم دەخە، بۆیە ناتوانی ئەو نەسبە یە بەو شیۆه یە دابین بکات، بۆیە ئەگەر بکریت لە تەعلیماتیش بێ وەزارەت خۆی بتوانیت جیاوازی تەرح بکات لە بەینی موزەف و ئەهالی کەم دەرامەت، زۆر سوپاس.

بەرپز د.ئەرسەلان بابز اسماعیل/چپگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئاخیر کەس، د.احمد فەرموو.

بەرپز د.احمد ابراهیم علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە برگی یەکەم کە دەلێ (للمواطنين من الموظفين والاهالي من ذوی الدخل المحدود) من پیموایە هەر خۆی یاساکە لە ماددە ی یەکەم کە ئیمە دەستکاریمان نەکردوو، باس لەو بکات (تقوم وزارة الاعمار والاسکان ببناء الشقق والدور السكنية للمواطنين في اقليم كوردستان لغرض تأمين السكن لمواطني الاقليم من ذوی الدخل المحدود وتمليکها لهم) یەعنی لەوی باسی موزەف نەگراوه، باسی مواتین گراوه بەشیۆه یەکی مواتلەق، (من ذوی الدخل المحدود) ئەوانە ی کە داهااتیان سنووردارە، بۆیە بەرپه ئی منیش پێویست ناکات لێرە (الموظفين والاهالي) تیدابی، تەنھا (شقق و دور السكنية للمواطنين من ذوی الدخل المحدود) وەکو چۆن لە ماددە ی یەکەمدا هاتوو، مواتبە له گەل ماددە ی یەکەم ی قانونە کە، ئەمە تەواوه بەراستی، دواتر کە باسی ئەوه، (ويقدم طلب الشراء الى الوزارة ويسجل لديها حسب اقدمية تقديمها) پشتگیری رایە کە ی بەرپز جەنابی وەزیر دەکەم، بەلام پیم باشە لە بری ئەقەدمیەت، ئەوله ویەت بێ، بنووسری (حسب اولوية تقديمها وفق الضوابط التي تحددها الوزارة بالتنسيق مع الجهات المعنية ومجالس المحافظات)، یەعنی بە تەنسیق لە گەل لایەنە یه یوه ندیدارەکان و لە گەل ئەنجومەنی پارێزگاگان بەیە کە وه، کە ئەوان باشتر ئاگاداری هاوولاتیان لە سنووری پارێزگاگان ی، سەبارەت بە برگی دووهم، (يسدد طالب التملك بدل شراء الشقة ا و الدار السكنية والتي تترتب بذمتها باقساط شهرية أو سنوية خلال مدة لاتزيد على خمسة وعشرين سنة) من پیموایە لێرە (على مدار خمس وعشرين سنة) بێ باشترە لە بری ئەوه ی کە لا تزیید،

يەنى لە ماوەى 25 سال، نەوەك لە ماوەیەكدا كە لە 25 سال زیاتر نەبى، ئەوەشى بۆ زیاد بکریت، پشتگیری لە هاوکارانم دەكەم كە دەبى بنووسرى (دون فوائد) بەبى هیچ سوودىك كە بپتە سەرى، چونكە ئەسڵ وایە لەو قانونە كە سوودی تپدا نیه، بەلام بۆ ئەوەى كە وازح بى و زۆر رۆشن بى لە قانونەكە، بپگەیهك لیره بە وازحى بنووسرى دون فەوائید، یەنى بەبى هیچ سوودىك كە دپتە سەرى، وابزانم ئەو سندوقى ئیسكانیش حكومەتى ئیتیحادى هەیه، كە شوقەو خانوو بۆ هاوولاتیان دروست ئەكات، فەوائیدیان لەسەر لابردوو بە هەمان شپۆ، زۆر سوپاس.

بەریز د. ئەرسەلان بايز اسماعیل/چپگری سەرۆكى پەرلەمان:

جەنابى وەزیر ویستی روون کردنەو بەدات، فەرموو.

بەریز کامەران احمد/ وەزیری ئاوەدانکردنەو:

بەریز سەرۆكى پەرلەمان.

سوپاس جەنابى سەرۆكى پەرلەمان، من بەراستى چەند روون کردنەو دەم لەسەر ئەو تپپینیانەى كە باس كرا، كە لە لایەن ئەندام پەرلەمانە بەریزەكان بەهەند وەرگیریت ئەو روون کردنەوانە، لەووە دەست پى دەكەم، ئیمە بپگەى یەكەى بابلیین لەمادەى دووم، لە یاسا بنەرەتیەكەیان نووسراو، ئەلى تەحیدى كولفەكە، لەسەر چ بنەمایەكە، كەواتە ئیمە كە باس لەو گۆرانکاریانە دەكەین، تەنها ئەو نیه ئەمە پپشنیاری یاسایەك بى، ئەمە هەموار کردنى ئەم یاسا بنەرەتیەیه، بۆیه یاسا بنەرەتیەكە ئەگەر سەیری بكەین، تپیدا نووسراو، ئەلى تەحیدى كولفەى بیناكە، لەسەر ئەساسى مەساریفى فعلیە، زائیدەن لە 1% كولفەى ئیدارى، كەواتە بۆ هیچ كەسێك نیه دوای ئەو فائیدەى بختە سەر، یان زیادەیهكى بختە سەر، بەهیچ شپۆیهك ئەمە لە ماددەى دووم دیارى كراو، روون کردنەو دەیهكى تر درا لەسەر ئەوەى لە حالەتى وەفات چى لى دپت، ئەگەر سەیری یاسا بنەرەتیەكە بكەین، (المادة الرابعة) رابعەن نووسراو و ئیشارەتى پپدراو، ئەلى لە حالەتى وەفات ئەو كەسەى كە شوقەكەى وەرگرتوو، یان یەكە نیشتهجپیهكەى وەرگرتوو، ئیعضا دەكریت لە هەموو قیستەكان، كەواتە هەندىك لەو پپسیارانەى لای بەریزان دروست بوو، خوێ لە خویدا یاسا بنەرەتیەكە معالەجەى كردوو، ئەمەى ئیستا باسى دەكەین هەموار کردنەكەیه، ئینجا دیمە سەر ئەو خالانەى تر، بەراستى لەووە دەست پى بكەین كە ئایا ئەم یەكە نیشتهجپیانە بە دەعم بى یان بەخۆپایى بى، بە 25 سال بى یان بە 50 سال بى، من وەكو رەئیهكى شەخسى خوّم بپلیم، من حەز دەكەم هەر بە خۆپایى بى، پارەى كارەباش نەبى، پارەى هیچ شتێك نەبى، بەلام ئایا میزانیەى كوردستان، سالى پار وەزارەتى ئاوەدانکردنەو بەبى یەك ملیار و دووسەد ملیۆن پپرۆژەمان تەقدیم كردوو، كە زۆربەى رپگاو بانەكانە، ئەگەر لەمن بپرسن بپلین رپگاکان لە چ ئاستیكدا، بپبوورن ئەوئەندە هەر بۆ روون کردنەو، ئاستى دەرهجە 30ى دەدمى، بەلام ئیمە پار 89 ملیارمان بەركەوتوو، 89 ملیار دینار، كەواتە خو ئەگەر بتوانین ئەمانە بە خۆپایى بۆ خەلك بكەین و پارەكەى لى وەرئەگرینەو، بەراستیهكەى زۆر زۆر باشە هەر هیچى لى وەرئەگرینەو، نەوەك قیستەكانى زیاد بكەین،

يان له نيوهې خوش بېين، يان ئهوهى بېهين، له بهر ئهوه ئهگهر قسه له سهر يه كهى نيشته جيكان بېهين، ئيمه تا ئيستا ئيچسائيه كمان نيه، راسته كومه لى كرى نشينانمان ههيه، يه كيك لهو ته علماتانهى كه دهري دهكهين، لهوانه وه زانياريه كان ودردهگرين، ئه ليين به ته نسيق له گهل پاريزگاك، بېگومان سالى كرىچيه تيه كه شى ههر به نه زهري ئيعتبار ودردهگرين له ته علماته كه كه دهري دهكهين، ئه گهر باس له وه بېهين ئايا سهر ژميريه كه ههيه بو يه كهى نيشته جيپووه كان، كه ئيچسائيه كه نيه، سهر ژميرى نه كراوه، له سهر ئه ساسى حهسر و ته رقيم و ئه و داتا يانهيه كه ئيمه و وزارتهى پلان دانان و ههروه ها له كرى نشينه كانيشه وه ودرگراوه، ئيمه دواى ئه وهى كه ئيعلانى ئه وه دهكهين، جا كه ده ليين وزارته، وزارته نيه هه مووى له ناو مهر كه زى وزارته، كه ئيمه ده ليين به ته نسيق له گهل پاريزگاك، بېگومان وزارته وه كو ئاماژه يان پيدا وزارته تيكى فه نيه، جيپه جي ئيش دهكات، بهس خو ده بى ئه م ياسايه لايه نيك جيپه جي بكات، لايه نيك بى به رائى جيپه جي بكات، ئه گينا ته نسيقه كه هه مووى له گهل كييه، نه وه كه ته نها له گهل پاريزگاك، سه رو كى يه كه ئيداريه كانه، بو نمونه، ئه گهر ئه مه جيپه جي كرا، ئه گهر چو وه قه زايه كه وه ئه بى ئيمه ته نسيق له گهل قايمقامى قه زاكه بېهين، فؤرمه كان كه ئه ليين پيشكش بكرين به وزارته، ئه توانين ئه وه دهستكاريه كى بېهين، بلين (لرؤساء الوحدات الادارية) به لام زهوابته كه ده بى شوينيك هه بى جيپه جي كردنى ئه وه زهوابته بى، به ته نسيق له گهل موخافه زه كان و سه رو كى يه كه ئيداريه كان، كاتيك كه ئيعلانى ئه مه ده كرين، بېگومان خه لك ته له بيه كى زور ته قديم دهكات، ئيمه بو يه ده ليين با ئه سبه قيهت، وازانم زوربه ي زورى ئه ندام په رله مانه به ريزه كان ته ئيدى ئه وه يان كرد، به پيى ئه سبه قيهت نه بى، به پيى زهوابت بى، ئه وه زهوابته له گهل سه رو كى يه كه ئيداريه كان داده ندرين، ئه وكاته ژماره ي ئه و كه سانه ي كه پيوستيان به دروست كردنى يه كهى نيشته جي ههيه، كه م دهرامه تن ههر خو ي ئه بى به ئيچسائيه كه، ههر له سالى يه كه م كه ئيمه ئيعلانى بو دهكهين، خه لك ديت له ماوه ي ساليك فؤرم ته قديم دهكات، بېگومان ئه مه كارىكى ئاسان نيه، داتا به يسيكى بو داده نيين، ئيستا ئيشى له سهر دهكهين له سهر ئه و داتا به يسه، يه عنى شتيك نيه بلين به دهست بكرين، رينمايه كان ئيستا كارى له سهر دهكهين، ههر ئه مپو نووسراويكمان ئيمزا كرده وه بو هه موو پاريزگاك، پيان ده ليين له ماوه ي 15 رؤژ ئه و رينمايه كانه و ئه و زهوابت و پيوهرانه مان پى بلين، كه ده بى ره چاو بكرين له گهل جيپه جي كردنى ئه م ياسايه، ئيمه له گهل يان داده نيشينه وه و ته وحيديان دهكهين، پيوستى به دائيره ي ئيچسا ههيه، پيوستى به دائيره ي عه قارى ههيه، پيوستى به كومه ليك دائيره و فه رمانگه ي تر ههيه، له ناو يه كه ئيداريه كان، كه له مه يان ته نسيقمان له گهل دا بېهين، بو يه كاتيك كه باس له ئه قساته كان دهكهين، له ماوه ي 25 سال، ئه وه ش كه رينمايه كانى بو داده نيين، ئه و كه سانه ي كه ده خله كانيان مه حدوده، خو ده بى ئه وه ش ته سنيف بكرين، كه ئه لتيى ده خلى مه حدود، ههيه مه سه له ن دوو كه س موه زهفن، ده توانن مانگى سى سه د هه زار بدن، وه كو وتم ههر پيم باشه ههر هيچى لى ودرنه گرينه وه، به لام ده توانين ئه گهر 100 هه زار يه كهى نيشته جي حسيب بېهين، به خزمه تگوزاريه كانيه وه كه پيوست دهكات، به 50 هه زار دؤلار داينيين، ئيمه باس بهس

له نرخى يەكە نىشتە جىيەكە ناكەين، باس له كولفەى خزمەتگوزارىەكان و تەواوكارىەكان دەكەين، ئەگەر بە 50 ھەزار دايىنىين، 100 ھەزار يەكەى نىشتەجى ئەكاتە چەند، 5 مىليار دۆلار، وەكو عەرزم كردن ئىمە پار بابى مىليارىك و دووسەد مىليۇنمان پىرۆژە پىشكەش كىردوو، نەووت مىليار دىنارمان بەركەوتوو، ئايا دەتوانىن ئەو پارەيە دابىن بكەين، مەبەست لىرەدا بەقىست دانەوہى ئەوہىە كە تۆ سندوفىك دادەنىيى ناچىتەوہ گىرفانى حكومت، ماناى ئەوہش نىە كە تۆ ئەمسال ئەو پارەيەت خەرج كرد، ئىتر تەواو ئەبىت و يەكەى نىشتەجىبوون پىويست نابىت، ئەمە رىگانىە، بلىين ئەم رىگانىەمان كرد له بەينى فلان شوين، ئىتر رىگات پىويست نابى، يەكەى نىشتەجىبوون لەھەموو دونىادا، بە بەردەوامى پىداويستىە، ئەو پارەيە كە سالانە نايىتەوہ بۆ حكومت، ئەگەر تەوانى ئەو پارەيە لە جياتى 49 مىليار، سالى 250 مىليار دابىن، ئەوہ بە ماناى ئەوہىە كە وەحدەى سەكەنى پى جىبەجى دەكرىت، چوار ھەزارەكە مەبەستم لە 200 مىليارەكەيە، 50كە بۆ خزمەتگوزارىەكانىەتى، ئەگەر بتوانىن سالانە لە چوار ھەزار بۆ 10 ھەزار يەكەى نىشتەجى دروست بكەين، بە بەردەوامى پىويست پى دەبى، لە 5 سال بۆ 10 سال، ئىنجا ئەتوانى ئەم ئىحتىياجە فىعلىەى كە ئىستا ھەيە، كەلەكە بوو، ئنجا دايىپوشىن ئەو پارانە كە دواى دىتەوہ ناو ئەو سندوفە، جارىكى تر بۆ يەكەى نىشتەجىبوون سەرف دەكرىتەوہ، ئەمە كارىك نىە بلىين لە ماوہى 10 سال يان 15 سال يان 25 سال، بە بەربەردەوامى تۆ پىويستت بەم پارەيە ھەيە، ئەو سندوفە كە پارەكەى بۆ دەگەرپتەوہ، جارىكى تر بۆ يەكەى نىشتەجى سەرف دەكرىتەوہ نەوہك بۆ شتى تر، ئەوہ تەنھا روون كىردنەوہبوو، چونكە زۆر باس لەوہ كرا كە ئايا سالەكانى چۆن بى قىستەكەى چۆن بى، دەربارەى ئەوہى ئايا فرۆشتنەكە لاي كى دەبى، ئىمە نالىين وەكو وتم راعى جىبەجى كىردنى ئەم ياسايە، كە واجبە لەسەر كىيە، قەزىتەكە لە وەزارتە، بەلام خۆ ھەمووى نايت بۆ وەزارت، ئەوہ لە رىگەى يەكە ئىدارىەكان و لە رىگەى پىكھاتەكانى وەزارتەوہ جىبەجى دەكرىت، عەرزى جەنابتەم كرد وتم پىشكەش بكرىت بە چى، بە سەرۆكى يەكە ئىدارىەكان، (رؤساء الوحدات الاداريە)، كە ئەلىين وەزارت، يەعنى وەزارت و پىكھاتەكەيەتى، قىستەكانىان مانگانەبى يان سالانە بى، بەراستى ئەويش لە تەعلىماتەكە دىارى دەكرىت، بەنىسبەت ئەوہى كە موزەفە، ئەوہى كە ئىستا دىارى كىردووہ لەسەرى، موزەفە واى پى باشرە كە لە مووچەكەى بىردىت مانگانە، چونكە ئەبى ئەو يەكە نىشتەجىيە بە ناوى ئەو تەسجىل ناكىت، بەرھەن ئەمىنىتەوہ لەسەر وەزارت مانگانە، بەلام ھەندىكى ترىان باشە كە بەسالانە بى، بەتابەت ئەوانەى كە ھاوولاتىن و كاسب كارن، بۆيە مانگانەو سالانەكە بەپى تەعلىماتەكان، ئىمەكارىك ناكەين لە تەعلىماتەكان بەراستى ئىمە بۆ خزمەتى ھاوولاتىان و ئەو چىن و توپزەيە كە ئەركى ھەموومانە ئەركى حكومەتە كە خزمەتىان بكات، بە تەئكىد كەس كارىك ناكات لە تەعلىماتەكان كە وا قورسى بكەين لەسەر ئەو چىن و توپزە سوودى لى نەبىن، من ئەوہبوو روونكىردنەوہكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

لىژنەى ھاوبەش فەرموو.

بەرپز عونی کمال سعید بهزاز:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

جهنابی وهزیری ئاوهدانکردنهوه روونکردنهوهیهکی باشی دا سهبارت بهو راو بۆچوونهی ئەندامه
بهرپزهکانی پەرلهمانی کوردستان.

بەرپز د.ئهرسهلان بايز اسماعيل/جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

کاک عونی، بزانی کاک کاردۆ نوقتهی نیزامی چی ههیه.

بەرپز کاردۆ محمد پیرداود:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

هەر بۆ ئەو رهئیهی بهرپز وهزیر، من لێی ئهپرسم ئهگهر 100 کەس، 100 هاوولاتی تهقدیمیان کردو
ههموو خالهکانیان وهکو یهك بێ، ئایا ههسهب ئهقدهمیه پۆلی نابینی لهوه؟.

بەرپز د.ئهرسهلان بايز اسماعيل/جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

فهرموو جهنابی وهزیر.

بەرپز کامهران احمد/ وهزیری ئاوهدانکردنهوه:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

ئیمه که دهئین و بهراستی زهوابتهکان دادهئین، بهپیی تهعلیماتهکه، خو له تهعلیماتهکه دهتوانین زۆر
ئیش بکهین، ئیمه با له ئیستاه به پیی ئهگهر بی و بنوو سین به پیی ئهقدهمیته له تهلهبیهکه،
بهراستی ئیتر دواي ئهوه وا بهسته ئهبین پیی، بهلام وهکو عهرزم کردن ئهمه لهگهڵ کێ دادهئین، دوینیش
باسم کرد لهگهڵ سەرۆکی یهکه ئیداریهکان، دواي ئهوهش تهعلیماتهکان دههینینهوه، له لای بهرپزان
لیژنه یاسایی و لیژنه ی ئاوهدانکردنهوه، لیژنه ی دارایی، که ئهم ههموارکردنه گراوه بهیهکهوه، به
یهکهوه دادهئیشین لهسهر رینماییهکان، به ههموومان بهیهکهوه رینماییهك دردهکهین، که بهباشی ئهم
یاسایه جیبهجی بکریت.

بەرپز د.ئهرسهلان بايز اسماعيل/جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

فهرموو لیژنه ی هاوبهش.

بەرپز عونی کمال سعید بهزاز:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

مه بهست له دهرکردنی یاساکه ئهسله خزمهت کردنی هاوولاتیانی کهم دهرامهته، ههروهها ههموار
کردنهگهشی ههمان مه بهست بهدی دین، پيشنیاری وا گرا کهوا ئهوه کهسانه ی که بهنیازن موشارهکه بکهن
لهو مهشروعی که وهزارهتی ئاوهدانکردنهوه دهیکات، حکومهت هیج پارهیان لێ وهرنهگریت، جهنابی
وهزیری ئاوهدانکردنهوه تهووزیجیکی روونیدا سهبارت بهو نوقتهیه، دوو، باس لهوه گرا ئهوه کهسانه ی که
دهمرن عهفوو بکرین، جهنابی وهزیر دووباره ئهوهی تهئکید کردهوه لهجیاتی ئیمه ئهوه قسهیهی کرد،

کهوا ئەو کەسانەى که دەمرن عەفوو دەکرین لە قەسەکان، لە ئەسلى قانونەکه باس کراوه، ماددهى (4) برهگهى (4) باس کراوه، دهئیت (في حالة وفاة مالك الوحدة السكنية قبل تسديد الاقساط المترتبة بدمته يعفى الورثة مما تبقى من الاقساط) پيشنيارى وا کرا که دهئى جياوازى لۆ بکريت بهينى فهريمانبهري و هاوولاتی، ئيمهش لهگهڵ ئەوهداين، که دهئى هاوولاتی کهم دهرامهت، کهم دهرامهت فهريمانبهري بهيت کهم دهرامهت بى، هاوولاتی، هاوولاتی فهريمانبهري، فهريمانبهري هاوولاتی، ههردووکیان وارده، ئيمهش لهگهڵ ئەو پيشنيارهين که فهريمانبهري لادريت، چونکه وهکو د.احمد ئيشارتهى پييدا، له ماددهى يهگهمی قانونهکهدا، (تقوم وزارة الاعمار والاسكان ببناء شقق ودور سكنية للمواطنين في اقليم كردستان لغرض تأمين السكن لمواطني الاقليم من ذوي الدخل المحدود وتمليکها لهم) واته ليرهش با سياغهکه مونهسقى بى لهگهڵ ماددهکه، ئيمهش لهگهڵ ئەو پيشنيارهين که موهزهف لاجريت، هاوولاتی به تهنيا(لمواطني الاقليم من ذوي الدخل المحدود) واته هاوولاتی کهم دهرامهت، پيشنيارى وا کرا کهوا ئەو کەسانەى که سوودمهند دهبن لهو پرۆژهيه، پاش پينج سال ئەو قهريمانهين لى وهريگيرتتهوه، نايا پاش تۆمار کردن يان پاش وهريگرتنى خانووهکان؟، ئيمه لهگهڵ ئەو پيشنيارهينه که ههنديک له ئەندام پهريمانه بهريزهکان ئيشارتهين پييدا، له دواى وهريگرتنى خانووهکه يان شوقهکه قستهکانيان لى وهريگيرتتهوه، دواى ئيستلام واته، پيشنيارى وا کرا کهوا له 10٪ زياتر نهبي له مووجهيان، ئەگهري مانگانه بى يان سالانهبى، ئەمه به تهعليماتهکهوه، جهنابى وهريگيرتتهوه، به تهعليماتهکه که دهردهگريت ئيش دهگريت، بۆ تهقديم کردنى داواکاریهکان، نايا بۆ جيههتيک بۆ وهزارهت بييت، فيعلن ئەوه کيشهکی گهوره دروست دهکات بۆ مهريگهزى وهزارهت بييت، بهلام ئەگهري سياغهکه بهو شيويه بييت، که وهحهداتى ئيدارى و رونهساي وهحهداتى ئيدارى ئەوان ئەو داواکاریانه وهريگرن، دواى رهوانهى وهزارهت بکرين، وهزارهت به گوپرهى ئەو تهعليماتهى که دهرى دهکاتهوه، تهديدى دهکات، چون تهعامول دهکات لهگهڵ ئەو داواکاریانه، ههنديک ئەندام پهريمانه بهريز نامازهيان بهوهدا کهوا زياده لهسهري پارهکه ههيه، هيج زيادهيه که لهسهري نيه، فائيدهى قانونى لهسهري نيه، تهنيا له ماددهى يهگهمی، دووهمی ئەسلى قانونهکه باسى ئەوهمان کردوو، نهفهقاتى ئيدارى، له 1٪ ئەويش زمنى کولفهکهيه، واته هيج فائيدهى قانونى نيه، ههتا له ناحيهى شهري بليين ههرامه يان ههلاله، به تهئکيد رهئى ماموستايانى زانايانى ئاينى وهريگيرا کاتى خوى، بهو شيويه، زۆربهى زۆرى قبولى ئەوهيان کردکه ئەو سياغهيه بهو شکهلى که له 1٪ وهکو نهفهقاتى ئيدارى زياد بکريت لهسهري کولفهکه، ئيعتيبار ناکريت به فائيدهى قانونى، ههرا مه وه ههلاله شهريه، ههنديک برادهر نامازهيان بهو دا کهوا وهکو باسمان کرد ئەگهري تهقديمى وهزارهت بکريت، واستهوا واستهکاری زۆر دهگريت، معلومه ئەوه ههموو به تهعليماتهکه چارهسهري دهگيرتتهوه، ئيمهش لهگهڵ ئەوهداين که تازه باسمان کرد، له ريگاي وهحهداتى ئيدارى بييت، موخافهزه، قائيمقام، ناحيه به تهنسيق لهگهڵ وهزارهت، ئەوکات وهزارهت ئيشهکانى خوى جيبهجي دهکات، پيشنيارى وا کرا کهوا کاتب عدل تهسديقى ئەوانه بدات که ئەو کەسانەى دهيانهوى موشارهکه لهو پرۆژانه بکات، ئەوهش دهگريت، ههري له تهعليماتهکه

دەكرىت، واتە زۆربەى زۆرى ئەو داواكارىيانەى ئەندام پەرلەمانە بەرپزەكان پېشكەشيان كرد، چارەسەر دەكرىن بە تەعلیمات نەوھك بە ياسا، وردەكارى زۆر كردن لە ياسا وارد نىە، بەھىچ مونتەئەقى داواكردى ياساكان، ئەوھى ئەمن لەبەر دەممە ھەر ئەوھندە بوو، ئەگەر برادەران مولاھەزەتیان ھەبوو، دەتوانن پووئى بكنەنەو، سوپاس.

بەرپز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/چېگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك جمال.

بەرپز جمال طاھر ابراھىم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پەرلەمانتارىن بەرپز، كاك عەونى تەقربەن زۆربەى پرسىيارەكانى وەلام داىەو، من تەنھا دەرپۆمە ناو بابەتېك، ئەوئىش مەوزوعى 25سال و نەسبەو تەناسوب و ئەوانە، ئەم خالە دەبى ئىمە بە وردى تەعامولى لەگەل بكنەن، ئەگەر بېئىنو سەيرى ئەو فەقەرەىە بكنەن، ئىمە لەوانەىە جەماعەتى ئىقتىسادى و حىسابات لە بابەت باشتر تى بگەن، ئىمە تەعامول لەگەل سى فاكترە دەكەن، فاكترەى سوكانە، ئەمە يەك، فاكترەى نەقەد، فاكترەى زەمەنە، كە چەند سال دابنىت و نەسبەى چەند دابنى؟، ئەم ھەرسى فاكترەنە، كۆنترۆل ناكرىت، ئەمە يەك، فاكترەى سابت نىنە، فاكترەىكە لە گۆرانكارىداىە، بۆىە ئەگەر بىتو زەمەنىك تەحدىد بكنەن، ئىحتىمالە ئىمە بكنەىنە ھەلەىەك، مەسەلەن ئاىا سوكانى كوردستان، دانىشتوانى كوردستان ئىستا ھەر ئەو ژمارە دەبى، يان خىلالى 20 سال 25 سال نەسبەى چەند زىاد دەبى؟، ئەمە حاجەى سەكەنى ھەر دووبارە دەبىتەو، نەقد، دەخل، ئەمپۆ من فەقىرم بەىانى ئىحتىالە من زەنگىن بەم، من ھەر بىم و لەناو ئەو شوقةىە بىمىنم نابى، يەعنى ئەمە لە گۆرانكارى داىە، ئەگەر بىتو ھەندى زەوابت دابنى، تەعلیماتىكى موحەدەد، ئىحتىمالە كابر بىمىنیت 25 سال، 25 سالەكە زۆرە، تۆ خەلكىك ھان نادەى وەزەكەى خۆى باشتر بكات، وەك ئىمە دەزانىن باسى ئەو دەكەن، باسى دابەزاندى سى سفر لەسەر دىنارى عىراقى، ئەوكاتە كىشە دىار نابى، بۆىە من پىموانىە بە تەفاسىل برۆن، بە تەفاسىل برۆن ئىحتىمالە بكنەىنە ناو ھەلەىەك، ثانىا، كوشتنى بازارىن زەمىنىش تەئەسوف دەبى بەم حالەتە، بۆىە من لەگەل ئەوھمە كە چۆن ھاتووە لە نەسى قانون، ئەوكاتە دەتوانىن تەعلیماتى تر و زەوابتى تر دابنىن بەپىى گۆرانكارى ئابووورى، ئىجتىماعى، سوكانى، ئەوكاتە ئىمە دەتوانىن تەحەكومىك بكنەن، ھەتا حەدىك كۆنترۆلى وەزەكە بكنەن، زۆر سوپاس.

بەرپز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/چېگرى سەرۆكى پەرلەمان:

لىژنەى ھاوبەش بزانىن ئاخىر سىاغەتان چىە؟.

بەرپز عونى كمال سعید بەزاز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

له ئه نجامى ئه و راو بۆج و ونه ي ئه ندامانى پهرله مانى به رپز، قانونه كه به و شيويه ده يوينمه وه، ئه گهر تييينيان هه بوو له سه رى دووباره ده توانين ده ستكارى بكه ين،
المادة الثالثة:

تلغى الفقرة اولاً من المادة الرابعة من القانون ويحل محلها مايلي:

1- تعلن وزارة الاعمار والاسكان عن بيعها الوحدات السكنية الشقق والدور السكنية للمواطنين من ذوي الدخل المحدود وبدون دفع المقدمة ويقدم طلب الشراء الى رؤساء الوحدات الادارية ويتم التوزيع حسب الضوابط وبالتنسيق مع مجالس الوحدات الادارية وبالشكل الذى يحقق العدالة بين طالبي تملك الوحدات السكنية.

به رپز د. ئه رسه لان بايز اسماعيل/ جيگري سه رۆكى پهرله مان:

فه رموو كاك شييرزاد.

به رپز شييرزاد عبدالحافظ شريف:

به رپز سه رۆكى پهرله مان.

به سوپاسه وه هه ردوو ليژنه كه ئه وانه ي ئيمه يان وه رگرت، ئه وانه ي كه ئه و براده رانه قسه يان له سه رى كرد، به لام به گوپه رى په يره و ئه گهر سى ئه ندامى پهرله مان له سه ر مه وزوعيك قسه ي كرد، ئه بى بخريته ده نگدانه وه، ئه وه هيجى نه خرايه ده نگدانه وه، به س باسيان كرد كه ئه و خراپه و ئه و باشه، ئه وه ره ئى هه موو ئه ندامانه نه وه ك به س ليژنه.

به رپز د. ئه رسه لان بايز اسماعيل/ جيگري سه رۆكى پهرله مان:

كاك شيروان فه رموو.

به رپز شيروان ناصح جه يدهرى:

به رپز سه رۆكى پهرله مان.

من دوو ملاحه زه م هه يه، مولاچه زه ي يه كه ميان ئه وه يه له روى پرۆتۆكۆلى عاده ته ن، موخافزه كان كۆنتاكيان له گه ل وه زاره ت هه يه، وه به قيه ي روئه ساء وه حه داتى ئيدارى كۆنتاكيان له گه ل موخافز هه يه، بۆيه من پيموايه موخافز دابندرپت ته نسيقه بكات، تاوه كو ئيستا ئه فزيه و نه و احيمان نيه، ئه مه يه ك، به نيسبه ت ته مليك ئه وه ي كاك دلشاد گوتى، دوو بابه ته، يه كيان ته مليك، ده بى له رپگه ي وه زاره ته وه بى، چونكه وه زاره ت هينه كه وه رده گرپت، به لام دانانى پيوه ره كان ئه بى به ته نسيق بى له گه ل موخافزه كان، چونكه موخافزه كان شاره زايى وه زعى هاوولاتيان له وه ي كه وه كو له وه زاره تيك، سييه ميشيان، به نيسبه ت ميئه ويه كه من له گه ل ئه وه نيم كه به نيسبه ي ميئه وي ئيستيقتاغات بكرپت، به لكو ئيمه حه دى ئه علاى كه دامان ناوه بيست و پينج سائه، له و 25 سائه ئه وه ي كه ده يه وي ئيستيفاده بكات له م پرۆژه يه، ئازاده ماوه يه ك بۆخوى ئيختيار ده كات، به پيى ئيمكانيه تى ماددى خوى، تو نابى له ئيستاوه 5% له سه ر فه رز بكه ي، يان 10%، يان 20% له سه ر فه رز بكه ي، ئه مه به موجيبى عه قديك ده بى به ينى وه زاره ت و به ينى

ئەۋەدى كە دەپەۋى تەملىك بىكات، بۇيە من لەگەل ئەۋەمە كە تەنسىقەكە بەينى ۋەزىر و بەينى موحافىز بى، بە ئىعتىبارى ئەۋەدى موحافىز مەسئولى مودەرائى نەۋاحى و قەزائەكان عايدى موحافىز، زۇر سوپاس.

بەرپىز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جېگىرى سەرۋكى پەرلەمان:
سۆزان خان فەرموو.

بەرپىز سۆزان شەھاب نورى:
بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

تەبەن كەس ناۋى مەجالسى نەھىنا، نازانم چۆن ھاتۇتە ناۋ ناۋانەۋە، خۇى رتەسى ۋەھەدات ئىدارى، چۈنكە ئىمە ئىداراتى سەربەخۇمان ھەيە، ئەم ئىدارە سەربەخۇيانەش بى بەش دەبن، كەۋاتە كە تۆ وتت(رۇساء الوحدات الاداريه) زۇر لە قانون دياره، پەئىس ۋەھەدى ئىدارى لە پارپىزگا جەنابى موحافىزە، لە ئىدارە سەربەخۇكە ئەۋ كەسەيە كە سەرۋكى ئىدارە سەربەخۇكەيە، بۇيە تىكايە يەنى با خۇمان نەخەينە ھەئەۋە، (رۇساء الوحدات الاداريه) يەكسەر خۇى ئەۋ مەعنايەۋ ئەۋ مەفھومە ئەگرىت ھەر كەسەك لە قانون بزائىت، زۇر سوپاس.

بەرپىز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جېگىرى سەرۋكى پەرلەمان:
كاك كاردۇ فەرموو.

بەرپىز كاردۇ محمد پىردۋاد:
بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

جارى ھىچ كەس باسى سەرۋكى پارپىزگاشى نەكردوۋە، ئەمە پىشنىارى ۋەزىر بوۋە، تەنسىقى ۋەزارەت لەگەل موحافەزات، موحافەزات كى دەگرىتەۋە، ئەنجومەنەكان دەگرىتەۋە، ئىستا راستە ئەئىين پارپىزگار، بەلام پارپىزگار بەھىچ قانونىك ئىش ناكات، زۇر زۇر فەردىە، زۇر تەنسىقىكى دىيارىكراۋە، لەبەر ئەۋەدى ۋەھەداتى تىش ھەيە كە پەيوەندى بەۋەيە لە رىڭگاي ئەنجومەنەكان ھەم عەدالەتى تىدا دەبى، ھەم نوپنەرايەتى ھەموو خەلكەكە دەكەن، لەبەر ئەۋە ئەم پەئىە گونجاۋ ترە، ھىچ پىشنىارىكىش نىە بۇ موحافىز، سوپاس.

بەرپىز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جېگىرى سەرۋكى پەرلەمان:
كاك رىباز فەرموو.

بەرپىز رىباز فتاح محمود:
بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

من دوو قسەم ھەيە، يەكيان ئەۋەيە كە بەداخەۋە ھەموو ئەۋ موناقتەشاتانەى كە لەناۋ پەرلەمان دەكرىت، پىموايە زىادەن، يەنى ئەۋە نىكەى سەعاتىكە ئىمە دانىشتوۋىن زۇربەى ئەندامانى پەرلەمان قسەيان كىردوۋە، لە كۇتايدا دوو كەس لە لىژنەكان بەئارەزوۋى خۇيان زەرب ئەدەن بەسەر پەئى مەجموعەيەك،

رەئىيەتچىلىك ئۆزى دەكەن كە خۇيان بە ئارەزوۋى خۇيان ئەيەنەۋىت، ئەۋە ئەسلەن ھەر حساب نەكردنە بۇ
پاي پەرلەمانتاران، چونكە عورف ھەيە و پەيپەۋى ناوخۇش ھەيە، ئەگەر سى كەس تەئىدى رايەكى كىرد،
پىۋىستە بخىرئە دەنگدانەۋە، يەنى ناكىرئە بە ئارەزوۋى ئەۋ كەسە ئەگەر وىستى بىخاتە دەنگدانەۋە يان
نەيخاتە دەنگدانەۋە، قسەيەكى تىرىش ئەۋەيە، كە ئىمە ياساى ئەنجومەنى پارىزگاگانمان ھەيە، لە ياساى
ئەنجومەنى پارىزگاگان، ھەم مەجلىس ھەيە لە موحافەزات، ھەم مەجلىس ھەيە بۇ قەزاۋ ناحىەگان، ئەۋ
قسەيەكى كە ئىستا دەكرىت كە گوايە قەزاگان مەجلىس نىە، ئەۋە نىەتى ئەۋەنىە كە ھەلئىزاردن بۇ قەزاۋ
ناحيەگان بكرىت، يەنى ناكىرئە موحافىز ئەگەر پەرلەمانى كوردستان، چاۋدپىرە بەسەر ۋەزارەتئىكەۋە،
ئەۋا مەجلىس موحافەزەش ئەبى چاۋدپىر بى بەسەر موحافىزەۋە، ناكىرئە موحافىز بە ئارەزوۋى خۇى چى
ويست بىكات تەنسىقەكە تەنھا لەگەل ئەۋ بى، سوپاس.

بەرىز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سۆزان خان فەرموو.

بەرىز سۆزان شەباب نورى:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

من داۋا دەكەم ئەۋ نەسى قسەيەكى كاك د. رىباز بسىرئەۋە، ئىمە لىرە بە نىەت قسە ناكەين، ئىمە لىرە
نەھاتوۋىن بە نىەت باسى بكەين، ھەتا ئىستا لە عىراقىشدا ھەلئىزاردنى ئەنجومەنى قەزاۋ نەۋاھى
نەكراۋە، لەبەر ئەۋە ئىتىھام كىردنى ئەۋەكى كە بە نىەتانە، بەتەمانىن بكرىت، بەرپاستى ئەۋە دەست
راكىشانى دەستى ئىتىھامە، من داۋا لە جەنابت دەكەم كە بىسپرنەۋە.

بەرىز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

پەيام خان فەرموو.

بەرىز پەيام احمد محمدامین:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

دىارە من بۇخۇم باسى مەجلىس موحافەزەم كىرد، د. احمدىش وابزانم ھەر تەئىدى ئەۋ پەئىيەكى كىرد، باسى
مەجلىس موحافەزەكى كىرد، چەند كەسىكى تىرىش ھەر تەئىدىيان كىرد، بۇيە ئەۋ قسەيە كىرا لەناۋ ھۇلى
پەرلەمان، تەئىدىشمان لەسەرى كىرد، پىۋىستە بخىرئە دەنگدانەۋە.

بەرىز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

فەرموو كاك عونى.

بەرىز عونى كمال سعید بەزاز:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

ھەندىك ئەندام پەرلەمان ئىمە لەسەر مەنەۋە ئىتىھام دەكات، كەۋا تەلەباتەگان ۋەردەگرىن بە ئارەزوۋى
خۇمان سىياغەكى دەكەين، ئەمەن دەمەۋى تەۋزىح بەدم، لە بىدایەتى قسەگانم من گوتەم، ئەۋ سىياغەيەكى

دەخوینمەوہ ئەوہ قابیلی دووبارہ چاۋ پېخشانندنەوہیہ، دووبارہ دیراسەت کردنە، نەوہک تەسبیتی دەکەم بەو شکلەى گە دەچەسپینین بەسەر ئەندامە بەرپزەکان، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جېگري سەرۆكى پەرلەمان:
فەرموو كاك دلشاد.

بەرپز دلشاد شهاب حاجى:
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پېموايه خەريکه گۆتەنەکان بە ئاراستەيەکدا دەچن، کەسێک يان جيهەتێک لەبەر چاۋ دەگيرى، ئەمە پەرۆزەيەکی مۆستەقبەلەيە، ئەمە ئەمەرۆ دەست پى بکات، رەنگە دوو سالى تريس نەگاتە ئاستى ئەوہى کەوا وەحەداتى سەکەنى دابەش بکريت، تىروانين لەسەر ئەوہى کە ئەمەرۆ مەجلىس موحافەزە چۆن کار دەکات، يان موحافز چۆن کار دەکات، هيشتا ئىنتىخابات نەکراوە، هيشتا مەعلوم نيە کى موحافزە، هيشتا مەعلوم نيە ئەعزايەکانى مەجلىس کين، بەدیتنى من شتيکە لە زاويەيەکی زۆر بچووگەوہ سەير دەکريت، لە واقعدا رەنگە ئەمەرۆ لە شوينیکەوہ بۆ شوينیکى تر جياوازی هەبى، بۆيە عيبرەت لەوہ دانیه ئەگەر تەعلیماتیک و زەوابتيکی رپک و پیک دابندریت، هەرکەسيکيش جيبەجيی ئەو تەعلیمات و زەوابتە بکات، بەمەر جيک لەو چوارچيۆهيه دەرنەچيیت، ئەو پەرلەمانەى ئیمەش دەورى خوی ببينیت، بە رەقابە بەسەر ئەو تەعلیمات و جيبەجی کردنەو ئەو زەوابتانەى کە هەيە، بۆيە ئیمە تەرکيز لەسەر جەوہەرى بابەتەکە بکەين، بەدیتنى من دروست ترە، زەمانەتيک و مریگرين کە تەعلیماتیکى عادلانە دەرچيیت، ئینجا وەکو عەرزى جەنابتانم کرد، ئیشی پەرلەمانیشە بەدواداچوون بکات، بۆ چۆنیەتى پەیرەو کردنى، سوپاس.

بەرپز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جېگري سەرۆكى پەرلەمان:
كاك عمر فەرموو.

بەرپز عمر عبدالرحمن على:
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو موقتەرەحەى کە جەنابى وەزير پيشکەشى کرد، ليرە تەئيد کرا من تەئيدم کرد، کاک عدنان تەئيدى کرد، کاک کاروان تەئيدى کرد، وەکو باسيسى لەسەر دەکريت بە پى پەيرەوى ناوخۆ، پيوستە ئەو موقتەرەحەى کە سى ئەندام زياتر تەئيدى لەسەر دەکەن، بخريته دەنگدانەوہ، ئەمە لە لايەک، لە لايەکی ترەوہ، وەکو باس لەسەر ئەوہ دەکريت بۆ رپوون کردنەوہيەکی زياتر و دەرچوون لەم وەزەحەى کە ئیستا باسى لەسەر دەکەين، وەزارەت بە تەنسيق لەگەل روئەسای وەحەداتى ئيدارى، روئەسای وەحەداتى ئيدارى، موحافز دەگريتەوہ لە شارەکان وە موحافزە، بە تەئکید قائىمقام و مودير ناحيه مورتەبتن بە موحافزەوہ، بۆيە ئەم مەلومات و ئەم ئیجساو ئەم تەئکیداتە لەسەر کى دەخلى مەحدودە، کى مۆستەحەقە و کى مۆستەحەق نيە، ناچيته وەزارەت، بە تەئکید روئەسای وەحەداتى ئيدارى ئەوان ليزان

ترن له ناوچهكان بۇ كۆكردنهوهى مهعلومات، پيويسته نهو موفتهرهحهى كه وهزير پيشكهشى كرد، چوار كەس، پينج كەس تەئيدمان كرد، بخريته دەنگدانهوه، بۇ نهوهى كوتايى پى بيت، سوپاس.

بهريز د.ئهرسالان بايز اسماعيل/جيگرى سهروكى پههلهمان:
كاك عدنان فهرموو.

بهريز عدنان عثمان محمد:
بهريز سهروكى پههلهمان.

يهكەم له نهنجومهنى موخافهزهكان، خوٲان نهزانن ليجانى تايهت ههيه، يهعنى ليجانيك ههيه كه تايهته بهم ئيشانهوه، دهكريت باشر تهنسيق بكريت، باشر عهدهالتهى و ههماههنگى له مهوزوعهكه بكريت، دووهم خال، له راستيدا ههندي مهسائيل ههيه، كه ياسا ههيه، بهتايهت له مهوزوعى بهم چهشنه، دهبي ههندي خال ههيه تهديد بكريت له فازانجى هاوولآتبان، يهعنى ههندي مهسائيل ههيه ناكريت بدريته دهست وهزارهتهوه و به تهعليماٲ بكريت، بويه ههنديچار ههموو ئيشهكان بدهينه دهستى وهزارهت بۇ نهوهى تهعليماٲ دهريكات بۇ نهم مهوزوعه، بهتايهت بۇ نمونه، لهسهر مهسهلهى دانهوهى قهرزهكه، شيوازى دانهوهى قهرزهكه، له راستيدا نهمه وهزيفهى پههلهمانه، نهوهك وهزيفهى وهزارهت، وهزارهت تهعليماٲ دههدهكات بۇ تهسهيل كردنى ئيشهكانه، ياساكه برههكان دهبي له راستيدا له پههلهمانهوه پهسهند بكريت، بهشيك بيت له پرؤزه ياساكه، سوپاس.

بهريز عونى كمال سعيد بهزاز:
بهريز سهروكى پههلهمان.

سياغهى ترمان ناماده كردهوه، دووباره قابيلى دهستكاريه، با نهئين تهسبيتمان لهسهر دهكهن.
المادة الثالثة:

تلغى الفقرة اولاً من المادة الرابعة من القانون ويحل محلها مايلي:

أولاً: تعلن وزارة الاعمار والاسكان عن بيعها الوحدات السكنية شقق والدور السكنية للمواطنين من ذوي الدخل المحدود وبدون دفع المقدمة ويقدم طلب الشراء الى رؤساء الوحدات الادارية وتنظر في الطلبات وفق ضوابط تحددها الوزارة بالتنسيق مع المحافظات.

ثانياً: يسد طالب التملك بدل شراء الشقة أو الدار السكنية التي ترتب بدمته باقساط شهرية أو سنوية خلال مدة لاتزيد على خمس وعشرين سنة من تاريخ استلام الوحدة السكنية.

بهريز د.ئهرسالان بايز اسماعيل/جيگرى سهروكى پههلهمان:

جهنابى وهزير لهسهر نهو سياغيه جهنابت رهئيت چيه؟

بهريز كامهران احمد/ وهزيرى ناوهدانكردهوه:
بهريز سهروكى پههلهمان.

من پشتگیری لهناوهرۆکی ئەو دەقە دەکەم که خویندراپهوه.

بهريز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

كاك عمر فەرموو.

بهريز عمر عبدالرحمن:

بهريز سەرۆکی پەرلهمان.

ئەو فەقەرەى ئيزافيهى (من تاريخ استلام شقة او وحدة سكنية) هيچ پيويست ناكات، خۆ تەحسيل حاسله هەتاوهكو ئيستيلامى شوقەكە نەگريت و بيناكەى پى نەدریت، كابرا ئيلتيزامات نايەتە سەرشانى، بۆ ئەووى خۆى تەحسيل حاسل بكات، كابرا لەو دەقیقەیهوه مۆلتەزیمە، ئيلتيزامات بە وەزارەتى مەعنیەوه بكات، سوپاس.

بهريز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

فەرموو كاك كاردۆ.

بهريز كاردۆ محمد پيردواد:

بهريز سەرۆکی پەرلهمان.

سەبارەت بەو پيشنيارهى كه هەبوو لە لايەن سى ئەندامى پەرلهمانهوه بۆ ليخوش بوون، ئەمە دەبى بخريته دەنگدانهوه، چونكه ئەوى تر ئەبپتە سولفە حكومەت دەيدات لە زەمەنيكى دياريكراو، هيچ تەسهيلاتىكى ترى تيا نيه.

بهريز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

پيم خوشە ئەووى ئەو پيشنيارهى تەقدیم کرد، بزانی ئەو عەفوه نەبەتى چەند بى؟، ئەبى تەحديدى بکەن، چونكه كۆمهليک رهئى حياواز هەيه، فەرموو كاك دلشاد.

بهريز دلشاد شهاب حاجى:

بهريز سەرۆکی پەرلهمان.

من پيموايه تەحديد کردنى پارەيهك، كهوا وهك پارە دەدریتە خەلك، وهكو مەبدهئ باوهرپناكەم كهسيك لهناو ئەو هۆلى پەرلهمانە داھەبى لەگەل ئەو دانەبى كهوا تەسهيلات بۆ خەلك بكریت، بەلام دووپاتى دەكەمەوه، ليخوش بوون لە بەخشيى پارە، بەپيى وەزارەتى ماليه، بەپيى تەقديرات و بەپيى ئەم وەزەانە تەسەورى من وايە ئەم مەسەلەيه رەنگە زۆر گونجاو نەبى.

بهريز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

جەنابى وەزير تەوزيحي دا بۆ ئەو مەسەلەيه، دەليت حكومەت ئيمكانيهتى ئەووى نيه كه ئەو مەسەلەيه بە مينجەبى، چونكه جيل لە دواى جيل ديت هەمووى پيويستى بە سەگەنە، ئەبى ئەو پارەيه هەمووى

بجیٲته وه سندوق؁ سال؁ به سال؁ سهكهن دروست بكریٲته وه؁ خو رهئی حكومهت ئه وه بوو بهرهمی؁ فهرموو كاك عدنان ته حدیدی هینهكان بكه بزانین.

بهریز عدنان عثمان محمد:

بهریز سهروكی په رله مان.

جاری مهسه لهی رهئی؁ ئه وه رهئی وهزارته؁ بهلام رهئی په رله مان ئه وهیه كه دهكری؁ هاوكاری وهزارت بی؁ بو ئه وهی كه له بودجهی داهاتوودا مهبله غیكی باش؁ موعته بهر دابندریت بو؁ ئه مهسه لهیه؁ هاوكاری وزارته بین بو؁ ئه وهی مهبله غیكی باش دابندریت بو؁ ئه مهسه لهیه؁ ئه مه وهزیفهی په رله مانه و ئیشی په رله مانه؁ دووم؁ من داكوكی له وه دهكهم كه ئه مه مهوزوعه له راستیدا دهبی؁ ئه مه برپه یه بخریٲته دهنگدانه وه؁ ئه ویش ئه وهیه كه بهو شیوهیه بی؁ لاتزید عن 10% من الدخل الشهری لمدة عشرة سنوات فقط) واته تا 10 سال؁ ئه وه كه سه پاره كه بدات؁ له دواى 10 ساله كه ئیتر عه فوو بكریت؁ له هه موو ئه وه پارهیه؁ ئه مه وهزیفهی حكومه ته؁ به شیكه له واجبی حكومهت؁ بهرام بهر به هاوولاتی؁ یه عنی ئه مه نه مهكرومیهیه؁ نه مینجه یه كه؁ ئه مه به شیكه له ئیستیحقاقی هاوولاتی؁ ئه مه به شیكه هی ئه مه ولاته كه داهاتی نه وته و مولكى هه موومانه؁ له راستیدا من نامه وی؁ بكریٲته موزایه ده وهكو ئه وانه؁ من ئه مه وی؁ باس له ئیستیحقاقاتى خه لكی بكه ین كه ئه مه له ولاتانی ئه وروپا و له هه موو ولاتیكى دیموكراسی؁ كه حكومهت خه مخوری هاوولاتیه كانی بی؁ پیادهی دهكات.

بهریز د. ئه رسه لان بایز اسماعیل/جیگری سهروكی په رله مان:

ئه وه به نیسه به تی موه زه فینه؁ به نیسه به تی خه لكی تر كه موه زه ف نیه؁ چو ن ته حدید دهكری؁ چو ن ته حدیدی ده خله كه ی دهكریٲت؟.

بهریز عدنان عثمان محمد:

بهریز سهروكی په رله مان.

كریكاره ده خلی دیاریكراوی هه یه؁ كارمهنده ده خلی دیاریكراوی هه یه.

بهریز د. ئه رسه لان بایز اسماعیل/جیگری سهروكی په رله مان:

له بهر ئه وهی دوو رهئی جیاواز هه یه؁ ره ئیه كیان سی؁ كه س زیاتر ده لئین با نیسه به تی 10% ی ده خل بو؁ ماوه ی 10 سال؁ باقی تر عه فوو بكریت؁ ئیمه ریگا ده ده ین دوو كه س دیفاع له وه بكات؁ دوو كه سیش باس له وه بكات كه نایا حكومهت ئیمكانیه تی ئه وهی هه یه؁ یان ئه وه چهن د ئیجابیه؁ دواپی ده یخه ینه دهنگدانه وه بو؁ ئه وه مهسه لهیه؁ فهرموو كاك اسماعیل.

بهریز اسماعیل سعید گه لالی:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

من تەئىدى نەسى پىرۇژەكە دەكەم كە لە حكومت هاتوو بەراستی، ئەو پىشنىارە ئەبوايە بخرايە دەنگدانەو، ئەگەرچى من لەگەئىدانىم، بەلام نەسى پىرۇژەكە كە هاتوو، بەراستی زۆر بەشپوئەيەكى ئىقتىسادى بە شپوئەيەكى علمى دارپۇژراو، تۆ دايمە كە پىشنىار دەكەى كە قانون دادەنپى، ئەبى شتىك بەكى كە ئىدامەى هەبى، مەسەلەى كرىچى شتىكى موزمىنە، يەنى ھەمىشە سەرمايەت دەوى، ئەمسال بابلين نەبەى كرىچى يان دەخلى مەحدود، پەنجا ھەزارمان ھەيە، دپتە چل، ئەچىتەو چل و پىنج، يەنى بەزر و نزمى ئەكات، يەنى ئەمە شتىكە بە بەردەوامى ھەمىشە پىويستت بە مىزانىەيەكە، مىزانىەش نابى مەعدوم بى نابى لەناوبچى، ھەمىشە ئەبى بەگپتەو، لەبەر ئەو من ئەو كە لە نەسى پىرۇژەكەى حكومت بىنم بە راستى، ھەتا مودەى بىست و پىنج سائەكە كە حساب كراو بە تەقدىر، نىكەى شوقەيەكى 70 بۆ 75 مەترى كە تەقدىر دەكەى لە دەورى چل بۆ چل و پىنج ھەزار دۆلارە، يەنى ھەمووى بەراستى بەشپوئەيەكى علمى بەشپوئەيەكى دىراسى ئىقتىسادى دارپۇژراو، بۆيە من بەراستى تەئىدى پەئىەكەى حكومت دەكەم، ھىوادارم دەستكارى نەكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپۇز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

پەيمان خان فەرموو.

بەرپۇز پەيمان عزالدين عبدالرحمن:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

من تەئىدى ئەو پەئىە دەكەم كە كاك عدنان و ھەندى لە برادەران تەئىدىان كىرد، ئەو كە لە 10%ى دەخلەكە بى، بۆ ماوئە 10 سال، بۆ؟، لەبەر ئەوئەيەكە، ئەم پىرۇژەيە لە ئەساس ھەدەف لپى، كە تۆ وختىك پىرۇژەيەكە دادەپۇژى ئەبى بزانى ھەدەف لە پىرۇژەكە چىە؟، ھەدەف لەمە يەكەم بۆ دەعمى خەلكى كەم دەرامەتە، بە موزەف و بە ھاوولتپانەو، دووم، بۆ ئەوئەيە كە قەيرانى نىشتەجى بوون لە ھەرىمى كوردستان كۆتايى پى بپنى، كە ھەم ئەركى حكومتە ئەو قەيرانە كۆتايى پى بپنى، ھەم مافى ھاوولتپانىشە كە بەركەوتەى خۇيان لەو خپرو بپرەى ھەيە لە ھەرىمى كوردستان لە نىشتەجىبوون سوودى لى وەرگىرن، ئەوئەيە كە ئەمىنپتەو كە چۆن تەقدىرى ئەو بەكرىت، يان كە چۆن بى كە دەخلى ديار نىە، ياخود موزەف نىە، ئىمە كۆمەئىك ياساى ترمان ھەيە، كە ديسانەو ئەوانەى كە دەخلىان ديارى كراو نىە و موزەف نىن پپى تەقدىر دەكرىت، بە نموونە لە ياساى بارى كەسپتى، لەكاتى جىابوونەو، ئەو پياوئە كە لە ژنەكەى جيا ئەبپتەو و موزەف نىە، چۆن تەقدىرى دەخلەكەى دەكرىت بۆ ئەوئەيە ماریە لى دەركرىت، كە ئەمانە ھەمووى كۆمەئىك حىساباتى ئاسانە، حكومت دەتوانى بۇخۇى رپكى بخت، شەرت نىە ئەمانە بەكەين بەكۆل بەسەر خۇمانەو، دووم، بۆ ئەوئەيە كە قەسە لەسەر ئەمە دەكرىت، ئەبى ماف و ئەرك ھاوشانى يەكتر بن، كاتىك كە تۆ ئىلتىزامىك لەسەر كەسپك دروست دەكەى بۆ ماوئە 10 سال بىداتەو، ئەمە ھەم ئىلتىزامى خۇيەتى بەرامبەر بە ھەرىمى كوردستان، بەرامبەر بە حكومت كە

پاره دداتوه بۆ ماوهی 10 سال، هه‌م ئه‌و مه‌ترسه‌یی که کاک اسماعیلیش هه‌یه‌تی بۆ ئه‌م پرۆژه‌یه‌ی له‌ناو بچۆ له 10 سال، به‌شیک له پاره‌که ئه‌گه‌ر پته‌وه ئه‌مه بۆ ئیدامه دانیشه جارێکی تر بۆ پرۆژه‌که، له‌به‌ر ئه‌وه من ته‌ئیدی ئه‌وه ده‌که‌م که له 10% ده‌خل و بۆ ماوه‌ی 10 سال بۆ.

به‌رپز د.ئه‌رسه‌لان بايز اسماعیل/جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

کاک عمر فه‌رموو.

به‌رپز عمر عبدالرحمن علی:

به‌رپز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

هه‌موو یاسایه‌ک که ده‌رده‌کریت موشه‌ریع نیه‌تیکی هه‌یه له ده‌رکردنی و هه‌ده‌فیشی هه‌یه له ته‌حقیق کردنی ئه‌و یاسایه، ئاشکرایه به‌ وازحی له‌م یاسایه نیه‌تی موشه‌ریع ئه‌وه‌یه که وه‌حه‌داتی سه‌که‌نی، ئه‌زمه‌ی سه‌که‌ن نه‌هیلۆ، هه‌ده‌فیشی ئه‌وه‌یه که هاوکاری ئه‌و که‌سانه بکات که مسته‌وای ده‌خلیان نزمه، چ هاوولاتی بن، چ فه‌رمانبه‌ران بن، که هه‌ردووکیان هه‌ر هاوولاتی ولاته‌که‌ن، ئه‌گه‌ر بێتو ئه‌مه جیبه‌جی بکریت که له 10% یان 5% هه‌ر نسه‌به‌تیکی بۆ پینچ سال بدریت، دوا‌ی کۆتایی پۆ بۆ، وه‌کو کاک اسماعیل گو‌تی ئه‌م پرۆژه‌یه له‌باتی ئه‌وه‌ی مه‌دعووم بۆ، مه‌عدوم ئه‌بۆ، مه‌فروزه ئه‌م پرۆژه‌یه بۆ به‌رده‌وامی خزمه‌ته‌که‌ی که پێشکه‌شی ده‌کان ده‌عمی ماددی بکریت، ئه‌گه‌ر ده‌عمی ماددی نه‌کریت، می‌زانیه‌ی نه‌بۆ، پاره‌ی بۆ ته‌خسیس نه‌کریت، ئه‌م پرۆژه‌یه یه‌ک وه‌جبه به‌رده‌وام ده‌بۆ، یه‌ک که‌ره‌ت ئه‌توانۆ چه‌ند وه‌حه‌ده‌یه‌ک دروست بکات، له بانک پاره‌ی نامینیت و هه‌یچی به‌ده‌سته‌وه نامینیت، پرۆژه‌که ناکریت، پراسته می‌زانیه‌ی عام غه‌سه‌به له‌سه‌ری می‌زانیه سالانه پاره بۆ ئه‌م پرۆژه‌یه ته‌خسیس بکات، به‌لام خۆ هه‌ر له ولاته‌که‌ی ئیمه ته‌نیا ئه‌م پرۆژه وه‌حده سه‌که‌نیانه‌مان نیه، ته‌ربیه‌ت هه‌یه، سه‌حه‌ت هه‌یه، ئاسایش هه‌یه، خه‌ده‌ماتی ترت هه‌یه، ریگا و بان هه‌یه هه‌مووی پێویستی به‌وه‌یه که له می‌زانیه‌ی عام سالانه می‌زانیه‌ی بۆ ته‌خسیس بکریت، وه به ته‌ئکیدیشه‌وه سالانه هه‌ریمی کوردستان و هه‌موو شوپنه‌کانی تر، له نفوس زیاد ده‌کات و عه‌ده‌دی زیاد ده‌کات، خه‌ده‌ماتی زیاتری پێویسته، له‌به‌ر ئه‌وه پێویسته بری می‌زانیه‌کان بۆ هه‌موو به‌شه خزمه‌تگوزاریه‌کان سالانه زیاد بکات، که سالانه زیاد کرد به ته‌ئکیدیه‌وه وه‌حده‌ی سه‌که‌نی، یه‌که‌ی نیشه‌جۆ، له داواکردنی زیاد کردنایه، چونکه هه‌مووکات، هه‌موو سالیک ژماره‌ی دانیشه‌وان زیاد ده‌کات، ژماره‌ی هاوسه‌رگیری زیاد ده‌کات، ژماره‌ی دروست بوونی خیزان زیاد ده‌کات، پێویستی به‌ یه‌که‌یه‌کی نیشه‌جۆ هه‌یه، له‌گه‌ڵ ئه‌م زیادبوونه‌ش زیاد بوونی فه‌قیری موه‌زه‌فی ده‌خل مه‌حدودیش هه‌ر زیاد ده‌کات، ئه‌گه‌ر بێتو ئه‌م پرۆژه‌یه ده‌عمیکی ماددی له پشته‌وه نه‌بۆ، ئه‌و پاره‌ی که می‌زانیه بۆ ته‌خسیس ده‌کریت، ئه‌و قیستانه‌ی که داویه‌تی وه‌کو قه‌رز بۆی نه‌گه‌ر پته‌وه، بۆیه‌ک که‌ره‌ت ئه‌توانۆ وه‌حه‌ده‌ی سه‌که‌نی و خه‌ده‌مات پێشکه‌ش به‌ هاوولاتیان بکات، دواتر ئه‌م پرۆژه‌یه به‌ فه‌شله کۆتایی پۆ دیت، خوانه‌خواسته، له‌به‌ر ئه‌وه پێویسته وه‌کو پرۆژه‌که خۆی چۆن هاتوه، به‌و ئیزافه‌ی که

نەبىت لەو دابەزىنە، ئەمە ئىشكالىك بۇ ئىمە دروست دەكات، ئەمپۆ لە كوردستان بەهەزارن خەلك هەيه دەخلى مەحدودە، هەژارە، بەلام سولفەى عەقارى وەرگرتوو، بەپى ئەم ياسايە ئەم كابراییە مۆستەفید نابیە لەوہى كە ئىستا ئىمە باسى دەكەين، لەبەر ئەوہ منیش لەگەل ئەوہم ياسايە كە وەكو خۆى بمىنىت، بۇ ئەوہى بتوانين بەردەوامى بەو كارە بدەين، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جېگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

موناقتەشە زۆر كرا، دوو لەم لا، دوو لەولا قسەى خۆيان كرد، پەئىك هەيه دەلى پەرۆژەكە لەو بارەيه وەكو خۆى بروت، پىشنيارىكىش هەيه دەلى 10% لە يارمەتیهكەى بېردىت بۇ ماوہى 10 سال، بۆيه ئىمە ئىستا ئەوہى ئەخیر دەخەينە دەنگەوہ، كى دەلى لە 10% لە يارمەتیهكەى مانگانەى بېردىت بۇ ماوہى 10 سال، باقى ئىتر لى عەفو بكرىت، كى لەگەل ئەوہدايە دەستى بەرز بكاتەوہ تەكايە؟، سوپاس، كى دەلى وەكو خۆى بروت، تەكايە دەستى بەرز بكاتەوہ؟.

بەرپۆز عونى كمال سعید بەزاز:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرلەمانتارانى كوردستان، سیاغەى ماددەكە بەم شۆوہيه دەبى

المادة الثالثة:

تلغى الفقرة اولاً من المادة الرابعة من القانون ويحل محلها مايلي:

أولاً: تعلن وزارة الأعمار والاسكان عن بيعها الوحدات السكنية شقق ودور سكنية للمواطنين من ذوى الدخل المحدود وبدون دفع المقدمة ويقدم طلب الشراء الى رؤساء الوحدات الادارية وتنظر في الطلبات وفق ضوابط تحددها الوزارة بالتنسيق مع المحافظات.

ثانياً: تعدل الفقرة الثانية من المادة وتقرأ كالتى:

يسدد طالب التملك بدل شراء الشقة أو الدار السكنية التي ترتب بدمته باقساط شهرية أو سنوية خلال مدة لاتزيد على خمس وعشرون سنة.

بەرپۆز خليل عثمان حمدامين:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددهى سىيەم:

بەرگەى يەكەمى ماددهى چوارەمى ياساكە لادەبىریت و ئەمەى خوارەوہ جىگەى دەگریتەوہ:

يەكەم: وەزارەتى ئاووہدانکردنەوہو نىشتەجى کردن فرۆشتنى يەكەکانى نىشتەجى کردن خانوو و شوقەى نىشتەجى بۇ ھاوولاتیانى كەم دەرامەت رادەگەيەنى بەبى پيشهكى، داواكارى كرينهكەش پيشكەش بە

سەرۆکی یه‌که ئیداریه‌کان ده‌کریت و داواکاریه‌کان به‌پێی رێسایه‌ک که وه‌زاره‌ت به‌ هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ڵ پارێزگا‌کان دایده‌پێژیت، مامه‌له‌ی له‌گه‌ڵدا ده‌کریت.

دووهم: بره‌گی دووهم له‌ماده‌که هه‌موار ده‌کریت و به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه ده‌خویندریته‌وه. داواکاری به‌ موڵک کردنه‌که نرخه‌ی کرپنی شوقه‌که یان نرخه‌ی کرپنی خانووه‌که که ده‌که‌وێته سه‌ری به‌ قیستی مانگانه یان سالانه له‌ ماوه‌یه‌کدا ده‌داته‌وه که له‌ 25 سال زیاتر نه‌بێ.

به‌رپێز د. ئه‌سه‌لان بايز اسماعيل/جێگری سەرۆکی په‌رله‌مان:

کێ له‌گه‌ڵدايه تکایه ده‌ستی به‌رز بکاته‌وه؟، په‌نجاو سێ که‌س له‌گه‌ڵدايه، کێ له‌گه‌ڵدايه تکایه ده‌ستی به‌رز بکاته‌وه؟، 11 که‌س له‌گه‌ڵدايه، که‌واته به‌زۆرینه‌ی ده‌نگ ئه‌و ماده‌یه‌ په‌سه‌ند کرا، برۆن بو‌ ماده‌یه‌کی تر.

به‌رپێز عونی کمال سعید به‌زاز:

به‌رپێز سەرۆکی په‌رله‌مان.

المادة الرابعة:

تكون أصل المادة الخامسة من القانون فقرة اولاً لها وتضاف اليها ثلاث فقرات بتسلسلات ثانياً و ثالثاً و رابعاً و كلاتي:

ثانياً: تخصص حكومة اقليم كردستان-العراق مبلغاً سنوياً ضمن الميزانية العامة للاقليم لتأمين بناء الوحدات السكنية تنفيذاً لاحكام هذا القانون.

ثالثاً: تؤسس صندوق بأسم صندوق الاسكان في وزارة الاعمار والاسكان و تودع فيه سنوياً المبالغ المخصصة ضمن الميزانية العامة للاقليم لديمومة بناء الوحدات السكنية.

رابعاً: تودع ما يتم استرجاعه من المبالغ وفق ما هو منصوص عليه في المادة الرابعة ثانياً من هذا القانون في صندوق اعلاه.

به‌رپێز د. ئه‌سه‌لان بايز اسماعيل/جێگری سەرۆکی په‌رله‌مان:

تکایه به‌ کورديه‌که‌شی بخویننه‌وه.

به‌رپێز خلیل عثمان حمدامین:

به‌رپێز سەرۆکی په‌رله‌مان.

ئه‌سلی ماده‌ی پێنجه‌می یاساکه ده‌بێته بره‌گی یه‌که‌می یاساکه و سێ بره‌گی دیکه‌به زنجیره‌کانی دووهم و سێیه‌م و چواره‌م بو‌ی زیاد ده‌کریت وه‌ک ئه‌مه‌ی خواره‌وه.

دووهم: بو‌ جێبه‌جێ کردنی حوکمه‌کانی ئه‌م یاسایه حوکمه‌تی هه‌رێمی کوردستانی عیراق برێک پارهی سالانه له‌ بودجه‌ی گشتی هه‌رێم داده‌نیت بو‌ دا‌بین کردنی بنیات نانی یه‌که‌کانی نیشته‌جێ بوون.

سيپيم: له و وزارتې ناوهدانكردنه و نه نيشته جي كردندا سندوقيك به ناوې سندوقي نيشته جي كردن دادمه زيريت و سالانه نهو بره پارهيي تيډا داده ندريت كه له بودجهي گشتي هريمدا بو بهرده وام بووني يه كه گاني نيشته جي بوون ته رخاڼ ده كريت.

چوارم: نهو بره پارانهي كه ودره گيرته وه به پيپي دهقي ماددهي چوارم دووهي نه م ياسايه به سندوقي ناوبراوي سهره وه ده سپردرين.

بهريز د. نهرسه لان بايز اسماعيل/ جيگري سرؤكي پهرله مان:

جه نابي وه زير رهئي جه نابت.

بهريز كامهران احمد/ وه زيري ناوهدانكردنه وه:

بهريز سرؤكي پهرله مان.

به ئي، من له گهل نهو دهقه دام كه خويندرايه وه، سوپاس.

بهريز د. نهرسه لان بايز اسماعيل/ جيگري سرؤكي پهرله مان:

فهرموو كاك عهوني.

بهريز عوني كمال سعيد بهزاز:

بهريز سرؤكي پهرله مان.

نيمه ليژنه ي هاويهش به باشي ده زانين سياغه كه بو ته سه لسولي مادده كه ده ستكاري لي بكريت، چونكه ته خسيسي مه بلغ پيش نهويه كه وزارتې دارايي نه م بابه ته ته مويل بكات، واته بهو شكله ده بي (تكون اصل المادة الخامسة من القانون الفقرة ثانيا لها وتضاف اليها ثلاث فقرات بتسلسلات اولاً وثالثاً ورابعاً وكالاتي) نهواني تر وهكو خوي ده مينيتته وه، زور سوپاس.

بهريز د. نهرسه لان بايز اسماعيل/ جيگري سرؤكي پهرله مان:

نيستا ماددهي چوارم خويندرايه وه، كي دهيوئ له سر نهو ماددهيه قسه بكات ناوي بنووسيت، پهيمان عزالدين، هاژه سليمان، به فرين، خورشيد احمد، كاوه محمدا مين، شقان احمد، عبدالرحمن حسين، دلير محمود، د. احمد، نه م خوشك و برايانه ده يانه وي قسه بكن، فهرموو پهيمان خان.

بهريز پهيمان عزالدين عبدالرحمن:

بهريز سرؤكي پهرله مان.

نه م ماددهيه له بهر نهوي تاييه ته به

بهريز د. نهرسه لان بايز اسماعيل/ جيگري سرؤكي پهرله مان:

نوقته ي نيزاميت هه يه؟ بيوره پهيمان خان فهرموو.

بهريز پهيمان عزالدين عبدالرحمن:

بهريز سرؤكي پهرله مان.

ئەم ماددەدەپە لەبەر ئەوئە تايبەتە بە تەخسەس كەردنى مەبلەغىڭ بۇ ئەوئە كە، بابلىين ئەسلى مەوزوعەكە ئەمەيە، ئەم مەبلەغە كە تەخسەس دەكرىت ئەوئە گەنگە ئەو ماددەدەپە دابرىژرىت، يان زەمانەت بكرىت، كە بەفعلى بېتە مايە جىبەجى كەردنى پەزۇزەكە، بەتايبەتە كە ئىمە لە بودجەى سالى 2011 ئەزانين تەخسەس فەقەرەيەك ھەبوو، مادەيەك ھەبوو بۇ پەزۇزەى وەبەرھىنان، بەشەك ئەبىت لەو، ديسانەوە دروست كەردنى وەحەداتى سەگەنيە، بۇيە ئەبى بابلىين دژ بە يەكەيەك ياخود ئەوئە كە تەخسەس كراوہ نەبىتەمايەى بەتال كەردنەوئە ئەمە، يان ئەمەى كە دەكرىت كە تەخسەس دەكرىت لەمەودوا سالانە، پەزۇزەى وەبەرھىنانەكە چى لى دىت، لەبەر ئەوئە مەفروزە ئەو ماددەدەپە تۆزىك پۇشن بكتەوئە، لەكاتى موناقتەشە كەردنى بودجە رەوبەرووى كىشەيەك نەبىنەوە لەو بارەيەوئە، بەنەسبەتەى سىھەمەوە كە باسى سندوقىك ئەكات، دروست كەردنى سندوقىك بەناوى ئىسكان، ئىمە ديسان لە پەزۇزە ياساى بودجە كە موناقتەشەمان كەرد لە موناقتەشە كەردنيا، بېيارماندا بە زۆرىنەى دەنگ سندوقى تەدویر دروست بكرىت، بۇ ئەوئە ئەو پارانەى كە لە تەدویرى پەزۇزە جىبەجى نەكراوہكان ئەمىنەتەوئە، بخرىتە ئەو سندوقە تا وەزارتە پەيوەندىدارەكان بتوانن لە سالى داھاتوو ئىشى لەسەر بکەن، ئىمە لە بەدواداچوونىكمان بۇ لای بەرپىز وەزىرى دارايى وتمان ئەو سندوقە ئايا دروست بووہ يان دروست نەبووہ؟ بەرپىز وەزىرى دارايى بە ئىمەى راکەياند كە تەئسىس كەردنى سندوق پىويستى بە قانونە، ئىمە ناتوانين بەبى دەركەردنى ئەو قانونە سندوقىك دروست بکەين، لىرە ئىمە دىبىنەوہ بەر دەمى ئەو پەرسيارە، كەواتە ئەو سندوقى تەدویرەى كە بلىي دەنگمان لەسەرى داوہ، بۇ خۇشى دەنگمان لەسەرى داوہ، لەبەر ئەوئە قانونىكى پى دەرنەچووہ، لە كۆل خۇمان كەردۇتەوئە و توومانە سندوقىك دروست بىي، بەلام باسى ئەوئە كەرد كە حىسابىكى كەردۇتەوئە، حىسابى بانكىي بۇ ئەوئە پارەى تەدویرى تى بچىت، لەبەر ئەوئە لەمەدا ئىمە دەبى لەسەرى رابوہستين، ئەگەر پەرسيارەكە رەوبەرووى لىژنەى ياسايى ئەبىتەوئە، ئەگەر تەئسىسى سندوقىك پىويستى بە دەركەردنى ياسايەكى تايبەت ھەيە، زەرورەتى لىرەدا چىە؟ ئەگەر واش نيە لىرە فورسەتتىكى تر دروست ئەكات بۇ ئەوئە موسائەلەى وەزىرى مالىە بکەين بۇچى ئەو سندوقەى ترى دروست نەكەردوہ، بۇيە ئەو سندوقە لەسەرى رابوہستين بزائين ئەگەرى دروست كەردنى ھەيە يان نيەتەى، ئەگەر نيە بە موعالەجەيەكى تر موعالەجەى بکەين، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ھازە خان فەرموو.

بەرپىز ھازە سلیمان مصطفى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

منیش تىبىنيەم تەنھا لەسەر مەسەلەى تەخسەس كەردنەكەيە، بەراستى مەسەلەى تەخسەسەكە زۆر گەنگە بۇ پەزۇزەيەكى وەھا، تەخسەسەكە لىرە زۆر بەروونى دانەنراوہ، بۇ نەموونە، كى ئەو پارەيە تەخسەس دەكات؟ ئىمە راستە لە ميزانىەى سالى 2011، چل و نۆ مىليار دىنار تەرخانكرابوو، لەسەر چ ئەساسىك

ئەو مەبلەغە تەرخان دەگریت، من پېم باشە لە ياساکە ئاماژە بەو بکریت، کە ئەو لایەنە پەيوەندیدارانەى کە تەخسىسى مەبلەغەگە دەگەن، بۆ نموونە، وەزارەتى شارەوانیە، وەزارەتى مالییه، وەزارەتى ئاوەدانکردنەوویە، ئەو وەزارەتە وەزارەتى مەعنین، ئەو وەزارەتە داتایان لە لایە، بۆ نموونە، لە هەولیر چەند شوقە پېویستە؟، کولفەگەى چەندە؟، ئەو بە تەقدیر دابندریت، ئەو وەزارەتە موکەلەف بن بەوئى کە تەخسىسى ئەو مەبلەغە بکەین، لە ياساکەدا بە برکەیهک بێت کە کین ئەو وەزارەتە مەعنیانەى کە موکەلەف بن تەخسىس کردنى ئەو مەبلەغە، بۆ ئەوئى بتوانین بە ئاسانى مەبلەغەگە لەبەر دەستمان بێ لەکاتى تەخسىس کردندا لە میزانیهش، زۆر سوپاس.

بەرپز د.ئەرسەلان بايز اسماعیل/جیگری سەرۆکی پەرلەمان:
بەفرین خان فەرموو.

بەرپز بەفرین حسین محمد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

دیارە بۆ دیاری کردنى ئەو گۆژمە پارەیهى کە سالانە لە بودجە دیاری دەگریت، تاوەکو ئیمە نەزانین پېویستی دانیشتوانى هەرپم لە هاوولاتیانى کەم دەرامەت چەندە، سالانەش پېویستمان بە دروست کردنى چەند یەگەى نیشتهجیبوون هەیه، ئیتر ئیمە چۆن بتوانین سالانە گۆژمەیهک بەبى دیاری کردنى برەگەى ئیمە دابنیین، یەعنى حیساببىکى گراوہبى، بەبى ئەوئى ئیمە بزانی، پزژەى سوودمەندان بۆ دروست کردنى یەگەى نیشتهجى بوون چەندە؟ سالانەش چەند یەگەى نیشتهجیبوونمان پېویستە؟ ئیمە هەر وەرپکى گراوہ دابنیین و دواتر پەخشان و تەخشان بکریت، بۆیه من پېم باشە برى پارەگە، گۆژمەى پارەگە، لە بودجەى گشتى دیاری بکریت، چونکە ئیمە پار 49 ملیارمان برى لە سندوقى نیشتهجیبوون، بۆ جیکردنەوئى ئەم ياسایە، ئیستا پارەگە مەوجودەو هیشتا شتیکیش دەست بەکار نەبوو، بۆیه پېم باشە برەگەى دیاری بکریت و بە گراوہبى نەهیلدریتەو، زۆر سوپاس.

بەرپز د.ئەرسەلان بايز اسماعیل/جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

کاک خورشید فەرموو.

بەرپز خورشید احمد سەلیم:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بە رەئى من ئەو خالە پېویستی بە ریکخستن هەیه، لیرە بەو شکله دەبى بۆ تەنزیمى کارى سندوق(المادة الرابعة: ثالثاً: تؤسس في وزارة الاسكان والاعمار صندوق بأسم صندوق اسكان ذوى الدخل المحدود) یەعنى تەعریفەگە دیار بى (صندوق اسكان ذوى الدخل المحدود وتودع فيه سنوياً المبالغ المخصصة للصندوق من الميزانية العامة) ئەم سندوقە سالانە پارەیهکى زۆر دیت، مەسەلەن، پەنجە ملیار، شەست ملیار، سەد ملیار پېویستی بە ئیدارە هەیه، بۆ ئیدارە کردنى ئەم سندوقە، دەبى ئاماژەى پى بەن لە ياسایەگە (یدار

الصندوق بألية تقترحها الوزارة المعنية المصادق عليها مجلس الوزراء) دهبیت ئه نجومه نی وهزیران ئاگای له ئیداره ی ئه و صندوقه بیّت، چۆن ئیداره ده کریّت؟ چۆن پاره که سه رف ده کریّت؟ پیویسته ئه نجومه نی وهزیران موصاده فقه له سه ر ئالیه تی ئیداره ی صندوق بکات، وهزاره تی دارایش له ریگای ئه نجومه نی وهزیرانه وه به شدار دهبیت له موصاده فقه کردنی ئه و ئالیه ته، (خامسا: يحتفظ الصندوق بالمبالغ المتبقية من التخصیصات السنوية المرصود لها) ئیحتیماله 49 تا 50 ملیار له ئه مسالدا ته خصیص کراوه، ئیحتیماله 3 ملیاری سه رف بکریّت، باقیه که ی دهبیت بمیّنیت له صندوق، (يحتفظ الصندوق بالمبالغ المتبقية من التخصیصات السنوية المرصود لها)

(سادسا: تودع ما يتم استرجاعه من الاقساط المستحقة على المستفيدين في صندوق الإسكان لديمومة بناء الوحدات السكنية)، پیشنیار ده که م ئه و خالانه به نیسه بت صندوق زیاد بکریّت، چونکه کاری صندوق کاری ئیمه که دهبیت، ئالیه تی ئیشکردنه که ی دیار بیّت، زۆر سوپاس.

به ریژ د. ارسلان بایز اسماعیل / جیگری سه رۆکی په رله مان:

سوپاس، کاک کاوه فه رموو.

به ریژ کاوه محمد امین:

به ریژ سه رۆکی په رله مان.

وهللا تا رادهیه ک کاک خورشید قسه کانی منی باس کرد، بهس بۆ ته ئکید کردنه وه له هه ندی خالی دمه وه ی قسه بکه م، پرۆژه ی نیشه جیبوون پرۆژه یه کی به رده وامه وه و درێژخایه نه، ئه و بره پاره ی که سالانه بۆی ته رخان ده کریّت، به قه ناعه تم له وانه یه مه سه له ن بۆ نموونه له سالی 2011 ئه و بره پاره ی که بۆی دانرا هه مووی سه رف نه کراوه، صندوقی خو شی هه یه که ئه و پاره یه له و صندوقه داده ندریّت، حه قه ئیمه به فه قه ره یه ک ئیلزامی حکومه ت یان وهزاره تی په یوه ندیدار بکه ین، که ئه و بره پاره ی که ته رخان ده کریّت، ئه و قستانه ی که بۆی دیته وه، له و میزانیه وه و سالانه ش که قیسته کانی دیته سه ر ده ستکاری نه کریّت، یه عنی هه یج ده سه لاتیک توانای سه حب کردنی نه بیّت له و صندوقه بۆ ئه وه ی وهزاره ت بتوانیّت ئه و پلانه ی که هه یه تی بۆ دروست کردنی خانووی نیشه جیبوون بۆ که مده رامه ت و هه ژاران بتوانیّت لێی به رده وام بیّت له پاره که دا، به لام ئه گه ر هاتو رۆژیک له رۆژان لایه نیکی ده سه لات له سه رووی وهزاره ته وه پاره که ی لێ سه حب کرد، بۆ وه زعیکی تر بۆ چاره سه ر کردنی کیشه یه کی تر له وانه یه ئه و کاته وهزاره ت له پلانه که ی خو ی له و پرۆژه درێژخایه نانه نه توانیّت ئه و ئه زمه یه ی که ئیستا که ئیمه هه مانه و دمه انه ویّت حه لی بکه ین، له وانه یه خه له لی تی بکه ویّت وتووشی ئیشکالیه ت بین، بۆیه سالانه ئه و بره پاره ی که ته رخان ده کریّت له و صندوقه بمیّنیته وه، مه سه له ن ئه مسال 2011 ئه گه ر مانگی 6 ته صدیقی بودجه کراو ئه و پاره ی بۆ ته رخان کرا، پیّم وانه هه مووی سه رف کرابیّت، به حوکمی ئه وه ی که پیویستی به ته نده ر هه یه و به جیگا و ریگا و قسه کردن له گه ل پارێزگا کان و ناحیه کان و قه زاکاندا هه یه، بۆیه پاره ی لێ ماوه ته وه، که واته با ده ستکاری نه کریّت، ئه و پاره ی که له 2012 ش دیته سه ری حه قه هه ر له و صندوقه بمیّنیته وه

تا ئەوان بتوانن لە پرۆژەى دريژخايەن سەرفى بکەن، تا خزمەتى خەلگى کەمدەرامەت و ھەژار بکەن، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلەمان :

زۆر سوپاس، كاك شقان فەرموو.

بەرپۆز شقان احمد عبدالقادر:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

برگەى دوووم و سێيەم، من پێم باشە كە دەمج بکريئ، چونكە ھەدەفى جيبەجیكردى حوكمەكانى ئەم ياسايە لە برگەى يەكەم و دوووم دەكريئ دەمج بکريئ بەم شيوەيە (بۆ جيبەجی كرىدى حوكمەكانى ئەم ياسايە حكومەتى ھەريەمى كوردستان بپرك پارەى سالانە لەبوجدەى گشتى ھەريەم دادەنيئ لە صندوقتيك بەناوى (صندوقى نيشتەجیكردى) لە وەزارەتى ئاوەدانکردنەووە نيشتەجیكردى دادەمەزريئ، بەو شيوەيە دەمج بکريئ، لەجياتى ئەم دوو برگەيە بکريئ بە يەك برگە، چونكە پيوست بە دوو برگە ناكات، چونكە ئەو پارەيە بۆ ئەو صندوقەيە، وە صندوقەكەش ھەيە ئەمە ئەگەر ياساشى بۆ دەرئەچوووت ئەو تەعامول ھەر لەگەڵ صندوقەكە كراو، پيشتر ھەر ھەبوو، برگەى چوارەم، كە ئەگەر دەستكارى كرا ئەو كاتە دەبيئ بە برگەى سێيەم: من داوا دەكەم كە ئەو بۆ زياد بکريئ، ھەر وەھا ئەو كە پيشووتر لەم صندوقە لە دەستەى وەبەرھيئان دراو بەخەلك ئەو پارەش ھەر تەدوير بکريئ بۆ ناو ئەم صندوقە، ئەك ئەم پارەيە بيئ بەتەنھا، ئەو كە ئيستا داوامان كەردوو تەدوير بکريئ بۆ ئەم صندوقە، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك عبدالرحمن، فەرموو.

بەرپۆز عبدالرحمن حسين ابابكر:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

قسەكانى من كران، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك دلير، فەرموو.

بەرپۆز محمد دلير محمود:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

لەماددەى چوارەم كە دەليئ، ئەصلى ماددەى پينجەمى ياساكە دەبيئە برگەى يەكەمى ياساكە، برگەى ترى زنجيرەى دوووم و سێيەم و چوارەمى بۆ زياد دەكريئ، من لەلای خۆم بەم شيوەيە ريكەم خستوووتەو، ئەصلى ماددەكە كە ھەيە، پيوست ناكات وەكو برگەيەك لە برگەكان دابندرئ، ئەم سى برگەيە كە دانراو پيوستە بکريئ بە يەكەم و دوووم و سێيەم، لەبەر ئەو ئەصلى ماددەكە خۆى ئەليئ چى) ئەليئ وەزارەتى دارايى پارەى پيوست بۆ بنياتنانى شوقەو خانووكانى نيشتەجيبوون بۆ وەزارەتى

ئاۋەدانكردنەۋەو نىشتەجىكردن تەرخان دەكات) كەۋاتە لىرەدا لە بېرگەى دوۋەم واى لىھاتوۋە لە ماددەكەدا لەلايەن لىژنەى ھاوبەشەۋە كە من دەلىم بىت بەيەكەم، دوۋەم، سىيەم، خۇى نەصەكەى تەقريبەن ئەو مانايە دەگرىتەۋە، لەبەر ئەۋە ئەو بېرگەىە زىادەبە ھەر ئەۋە بەسە، (بۇ جىبەجىكردنى ھوكمەكانى ئەم ياسايە حكومەتى ھەرىمى كوردستانى عىراق بېرېك پارەى سالانە لە بودجەى گشتى ھەرىم دادەنىت بۇ دابىن كردنى بنىاتنانى يەكەكانى نىشتەجىبوون) ئەمە ئەۋە بەنىسبەت ئەۋەى كە لىژنەى ھاوبەش نووسىۋىەتى پىي دەلىن بېرگەى سىيەم: كەلای من دەبىت بە بېرگەى دوۋەم، ئەلىت (لەۋەزارەتى ئاۋەدانكردنەۋەو نىشتەجىكردندا صندوقىك بەناۋى صندوقى نىشتەجىكردن دادەمەزرىت، سالانە ئەو بېر پارەىەى تىدا دادەندرىت كە لەبودجەى گشتى ھەرىمدا بۇ بەردەوام بوونى بنىاتنانى يەكەكانى نىشتەجىبوون تەرخان دەكرىت) لەياساى بودجەدا ھەموو سالىك بېرېك پارە دادەندرىت بۇ پالېشتى صندوقى نىشتەجىبوون، جا صندوقى نىشتەجىبوون ئەمە ئەم بەشەيان كە لەلايەن ۋەزارەتى ئاۋەدانكردنەۋەو دروست دەكرىت بۇ خەلكى كەمدەرامەتە، بەلام لەھەمان كاتىشدا بەشىكى ترىشى ئەۋەىە كە دەدرىت بۇ كەرتى تايبەت تا شوقەكان بە مواصەفاتىكى تر دروست بكرىت، لەبەر ئەۋە بە رەئى من ئەو بېر پارەى كە دادەندرىت سالانە بۇ پالېشتى صندوقى نىشتەجىبوون شەرت نىە ھەموۋى بخرىتە ئەم صندوقەۋە بەشىكىشى بۇ پالېشتى كەرتى تايبەت بىت، ئەۋانەى كە شوقە دروست دەكەن، بە مواصەفاتى جىاۋاز، بەرەئى من واباشترە بوترىت بەناۋى صندوقى نىشتەجىبوونى كەمدەرامەت، يەئى ئەۋ بەشە ھەموۋى نەچىت بۇ ئەۋى، ئاگامان لەۋە بىت كە سالانە بەج شىۋەىەك لىرەدا داىرېژىن، كە دواىى نەتوانىن گەشە بە پىرۋزەى نىشتەجىكردن بكەىن بۇ صنفەكانى ترى كۆمەل، زۇر سوپاس.

بەرىز د. ارسلان بايز اسماعيل جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، لىژنەى ھاوبەش، فەرموو.

بەرىز د. رۇزان عبدالقادر دزەبى:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

مەبەست لە ھەمواركردنى ماددەى پىنجى ئەصلى ياساكە چىە؟، ماددەى پىنج باس لەۋە دەكات، كە ۋەزارەتى داراىى و ئابوورى تەموىلى ۋەزارەتى ئاۋەدانكردنەۋە دەكات بە بېر پارەىەكى تەرخانكراۋ بۇ ئەۋ مەبەستە، ئىمە لەكاتى ئامادەكردنى پىرۋزەكەدا كىشە زۇر بوو لەسەر چۆنىەتى جىبەجىكردنى ئەۋ پىرۋزەىە، پىرۋزەى دروست كردنى يەكەى نىشتەجىبوون و شوقە بۇ ھاۋولاتيانى كەمدەرامەت، ھەولماندا كە ئىلتزامىك لەسەر حكومەت دروست بكەىن، كەۋا سالانە لەياساى بودجە پىۋىستە بېرېك پارە تەرخان بكرىت، بۇ جىبەجىكردنى ئەم پىرۋزەىە، ۋە پىشنىارى ئەۋە كرا، كەلەناۋ ئەۋ ياسايە بېرەكە دىارى بكرىت، بەرىزان ئەۋ بېر سالانە دەگۆردىت رىژەكەى، پارەكە چەندە؟، بېرەكەى چەندە؟، بۇيە ھەر سالىك لەكاتى پەسەند كردنى بودجە بېر پارەىەك دىارىكرابىت و دانرا، ئەۋە پىۋىستە ئىمە بىئىنەۋە ئەۋ ياسايە ھەموار بكەىنەۋە، بۇيە پىمان باش نىە لەناۋ ئەۋ ياسايەدا بېر پارەكە دىارى بكرىت، باشتر واىە لەياساى بودجە

ديارى بكرىت، هەر وهك لهياساى بودجهى سالى 2011 له ماددهى شازده برپگهى يهكهه، برى 9 مليار دینارمان تهرخان کرد بو ئهوهى بهپى ياساى ژماره 7ى سالى 2008 يهكهى نيشتهجىبوون دروست بكرىت، باس لهوه كرا لهلايهن پهيمان خانهوه، كه دامهزراندنى صندوقهكه بهياسا ديارى بكرىت، فيعلهن ئهوه بهياسا ديارى كرا، ئهوهش ماددهيهكه ماددهى 5 لهياساكه، كهواته بهياسا صندوقهكه دادمهزرىت، لهههر ياسايهك برپگهيهك يان دهقئيك هاتبىت ماناى دروست كردنى صندوقه، بويه پيوست بهوه ناكات كه ياسايهكى تايهت ههبيت بو ئهوهى صندوقهكه دابمهزرينين، ئهوه ماددهيه بهشيكه لهياسايهك كهوا صندوقه دادمهزرىت، پيشنيارى ئهوه كرا كه ناوى صندوقهكه دهستهواژهيهكى بو زياد بكرىت، (صندوق الإسكان لذوي الدخل المحدود) ئهوهش زور لهناوهرؤكى ومههستهكه ناگؤرپت، لهبهر ئهوهى ئيمه ياساكه نيهتى مشرع زور روون و ئاشكرايه ماددهى يهكمان بو تهرخانكردوه، كه كين ئهوانهى كه مەشمولن به حوكمهكانى ئهه ياسايه، بويه ئهوه لهناوهرؤكى بابهتهكه ناگؤرپت، گرنه ئهوهيه صندوقهكه دابمهزرىت و پارهكه بيته ئهوه صندوقهوه، بو ئهوه مههستهه له ياساكه ديارى كراوه بهكار بيته، كاك دلير ئامازهى بهوهكرد كه تهمويلى وهزارهتى ئاوهدانكردنهوه، ئهوه جهنابى وهزير ليرهيه كيشهيان زوره لهدواخستنى ئهوه تهمويله، بويه ههر مههسته ئهوه بو لهدانانى صندوقهكه، برى پارهكه بجيته ئهوه صندوقه، تاكو بتوانن لهوه ماوهى كه بهئين بهخهلك ددهن، لهوه ماوهى كه داواكان وهردهگرن، دهست به پرؤژهكه بكهن و ئهنجامى بدن، و جييهجى بكهن لهماوهى ديارى كراو پيشكەشى هاوولتايانى بكهن، سهبارته به چؤنيهتى بهرپوهبردنى صندوقهكه، پيشنيارى ئيمه ئهوهيه كه نهگهر به نيزام ئهنجومهنى بهرپوهبردنى صندوقهكه واته برپگهيهك زياد بكهين، بهنيزامهك بهريزان چؤنيهتى بهرپوهبردنى صندوقهكه بهنيزام ريك بخريته و بهرپوهبجيت، ئهوه تيبينيهكانى ئيمه بوو، زور سوپاس، نهگهر لهسهه ئهوه ريك كهوتن كهوا بهنيزام، ئيمه دهقئيكمان ئامادهكردوه كه تهئسيى صندوقئيك دهكرىت (باسم صندوق الإسكان يرتبط بوزارة الإعمار والأسكان ويتمتع بالشخصية العنوية ويحدد بنظام مجلس ادارته وراثسته وكيفية اتخاذ القرارات في المجلس).

بهريز د.ئهرسهلان بايز اسماعيل / جيگرى سهروكى پههلهمان:

ليژنهى هاوبهش ئاخير صياغهتان بخوينهوه.

بهريز د.رؤزان عبدالقادر دههه:

بهريز سهروكى پههلهمان.

المادة الرابعة:

أولاً/ تخصص حكومة إقليم كردستان - العراق مبلغاً سنوياً ضمن الموازنة العامة للإقليم لتأمين بناء الوحدات السكنية تنفيذاً لأحكام هذا القانون.

ثانياً/ تقوم وزارة المالية بتمويل وزارة الإعمار و الإسكان بالتخصيصات المالية اللازمة لبناء الشقق و دور السكن.

ثالثاً/ تؤسس صندوق باسم صندوق الإسكان في وزارة الإعمار و الإسكان و تودع فيه سنوياً المبالغ المخصصة ضمن الموازنة العامة للإقليم لديمومة بناء الوحدات السكنية و يتمتع بالشخصية المعنوية و يحدد بنظام مجلس إدارته و رئاسته و كيفية إتخاذ قراراته.

رابعاً/ تودع في الصندوق ما يتم إسترداده من المبالغ وفق ماهو منصوص عليه في المادة الرابعة أولاً من هذا القانون.

بهريز د. ئههسهلان بايز اسماعيل/ جيگري سهروكي پههلهمان:
كورديهكهتاتان ههيه بخويننهوه.

بهريز خليل عثمان حمدامين:

بهريز سهروكي پههلهمان:

ماددهى چوارهم: ئەسلى ماددهى پينجهمى ياساكه دهبيتته برهگهى دووهمى ياساكهو، سى برهگهى ديكه به زنجيرهى يهكهه و سىيهم و چوارهم بۆ زياد دهكرىت، وهكو ئەمههى خواروهه لىديت:

يهكهه: بۆ جيبهه جى كردنى حوكمهكانى ئەه ياسايه، حكومهتى ههريمى كوردستان-عيراق برىك پارهى سالانه له بودجهى گشتى ههريم دادهنىت بۆ دابين كردنى بنياتنانى يهكهه نيشتهجييون.

سىيهم: له وهزارهتى ئاوهدانكردهوهو نيشتهجيكردها سندوقىك بهناوى سندوقى نيشتهجيكردها دادهمهزرىت و سالانه ئهوه بره پارهيهى تىدا دادهنديت كه له بودجهى گشتى ههريمدا بۆ بهردهوام بوونى بنيادنانى يهكهكانى نيشتهجييون تهرخان دهكرىت و.....

بهريز د. ئههسهلان بايز اسماعيل/ جيگري سهروكي پههلهمان:

ئيوه تهسهلسولى خالهكانتان جى گوپكى كرد، ئىستا وهكو ههديمهكههت خويندهوه، تكايه تهسهلسولهكهشى رىك بخهههوه، دكتوره موقهديمهكههت نهخويندهوه جهنابت، سههلهنوئى عهههيهكههى بخويننهوه، دوايى كورديهكههى بخويننهوه.

بهريز د. رۆزان عبدالقادر دزمي:

بهريز سهروكي پههلهمان.

المادة الرابعة:

تكون أصل المادة الخامسة من القانون الفقرة ثانياً لها وتضاف إليها ثلاث فقرات بتسلسلات أولاً، ثالثاً، رابعاً و كالاتي:

أولاً/ تخصص حكومة إقليم كردستان - العراق مبلغاً سنوياً ضمن الموازنة العامة للإقليم لتأمين بناء الوحدات السكنية تنفيذاً لأحكام هذا القانون.

ثانياً/ تقوم وزارة المالية بتمويل وزارة الإعمار و الإسكان بالتخصيصات المالية اللازمة لبناء الشقق و دور السكن.

بەرپز محمد دلپىر محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەنسىبەت ئەو سندوقى نىشتە جىببونەوۋە كە ئىستا لەوئى ناونراو، ئىمە لە كاتى بودجەى سالى 2011 ، 49مىليار دىنار دانراو بۇ مەوزوعى پالېشتى سندوقى نىشتە جىببون، ئەگەر ئىمە ھەمووى بخەينە ناو ئەو سندوقەو، ئىمە دوو جۆر پىرۆژەى نىشتە جىببونمان ھەيە، بەشىكىان ئەوۋىيە بۇ خەلگى كەم دەرامەت ئەكەين يەعنى (ذوى الدخل المحدود) بەشىكى تىرىشى ئەوۋىيە كە لە لايەن كەرتى تايبەتەوۋە دروست دەكرىت، بۇ چىن و تويژەكانى تر كە خانويان نى، بەلام برى پارەيان ھەيە بە پىشەكى و بە قىستە، لەبەر ئەوۋى بە رەئى من ئەگەر ئىمە ياساكە بەو شىوۋىيە دابنىين بلين سندوقى نىشتە جىببون بۇ وەزارەتى ئاوەدانكردنەو، ئەو پىرۆژانەى كەرتى تايبەت لەمەو دوا ئەوۋىستىت، كە بۇ خەلگى ترە كەم دەرامەت نى، بە مواسەفات، بەلام بە قىست ئەيدىرتى ئەوۋىش ھەر پىوۋىستى بە نىشتە جىببونە، كەواتە لىرە ئەم سندوقى نىشتە جىببونەى وەزارەتى ئاوەدانكردنەو بەرەئى من وا ناوبندىرتى، سندوقى نىشتە جىببونى كەم دەرامەت، يان خاوەن داھاتى سنووردار، ئەوكاتە ئەو پالېشتىە

بەرپز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو ھەمووى شەرھە، ئەوۋە كەينى نوقتەى نىزامى بوو، سەرلەنوئى شەرھى دەكەيتەوۋە، فەرموو دانىشە، جەنابى وەزىر ئاخىر رەئىت لەسەر ئەوۋى كە خویندرايەو.

بەرپز كامەران احمد/ وەزىرى ئاوەدانكردنەو:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەو سندوقە ھەر دەمەوئى روونكردنەوۋىيەك بەدم، ئەم سندوقە كە دەللىين سندوقى ئىسكان، بۇ دەخلى مەحدود، ئەمە لەناو سندوقىكە ئەچىتە پىكھاتەى وەزارەتى ئاوەدانكردنەو، جىايە لەو سندوقەى تر كە وەزارەتى دارايى دايانەو، بۇ يەكەكانى نىشتە جىببون، لەرپىگەى وەبەرھىنانەو لە قانونى ئىستىسمار دەكرىت، ئەمە دەچىتە پىكھاتەى وەزارەتى ئاوەدانكردنەو، لەبەر ئەوۋى جىاواز دەبى لەگەل ئەو، تەمۋىلەكەى لە لايەن وەزارەتى دارايىيەو دەبى، ئەو برە پارەيەى كە لە ياساى موازەنە تەرخانكراو 49 مىليار دۆلارەكە، بىگومان غەرەزەكەى بۇ چىيە؟، غەرەزەكەى ھەر بۇ ئىسكانە، ئەمە ھەموار كىردنە بە شىوازى سەرھەكەيەتى، ئىمە بە نووسراوئىك ئەتوانىن داوا لە وەزارەتى دارايى بکەين، بچىتە ئەو سندوقەو، زۆر سوپاس.

بەرپز د.ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

تکايە لەدوای خویندەنەوۋى ئاخىر سیاغە، تکايە كەس دەست بەرز نەكاتەو، لەبەر ئەوۋى سەرلەنوئى دەبى بگەرپنەوۋە سەرى و جارىكى تر بىخویننەوۋە بەرپىگەى قانونىيەو، فەرموو ئاخىر سیاغە بىخویننەو، كاك دكتور جەنابت لەوئى دانىشتوۋى، ئەندامى لىژنەكەى، فەرموو بزائەم.

بەرپز د.احمد ابراهيم على(وهرتى):

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

هەندیک بڕگە لێره زیاد ئەکریت، یەعنی که لێره زیاد ئەکریت هەقی خۆمانه که قسهی لهسه بکهین، لێره باسی سندوقی ئیسکان کرا که شهخسیهه مهعنهوی ههیه، وایزانه غهلهته شهخسیهه مهعنهوی بو سندوق نابێ، یەعنی ئەمه دوای دهنگان، دوایی ناتوانین قسهی لهسه بکهین، بۆیه من ئەئیم مهجلس ههیه ئەبێ شهخسیهه مهعنهوی بو مهجلسه که بێ، بهلام بهپێ ئهوهی که خۆیندرایهوه، سندوقی ئیسکان ئەلێ شهخسیهه مهعنهوی ههیه، چۆن سندوقی ئیسکان شهخسیهه مهعنهوی ههیه؟، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ئهسهلان بایز اسماعیل/ جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

فهرموو ئاخیر سیاغه بیخویننهوه.

بەرپز د. رۆزان عبدالقادر دزمیی:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

المادة الرابعة:

تكون أصل المادة الخامسة من القانون الفقرة ثانياً لها و تضاف إليها ثلاث فقرات بتسلسلات أولاً، ثالثاً، رابعاً و كالاتي:

أولاً: تخصص حكومة إقليم كردستان - العراق مبلغاً سنوياً ضمن الموازنة العامة للإقليم لتأمين بناء الوحدات السكنية تنفيذاً لأحكام هذا القانون.

ثالثاً: يؤسس صندوق باسم صندوق الإسكان في وزارة الإعمار و الإسكان و تودع فيه سنوياً المبالغ المخصصة ضمن الموازنة العامة للإقليم لديمومة بناء الوحدات السكنية و يكون للصندوق مجلس إدارة يتمتع بالشخصية المعنوية و يحدد بنظام مجلس إدارته و رئاسته و كيفية إتخاذ قراراته.

بەرپز د. ارسلان بایز اسماعیل/ جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

دکتۆره تکایه له سهههتاوه بیخویننهوه، صیاغه کههه بیخویننهوه، تکایه ئاخیر صیاغهه بکهین به بێ ههچ ئیشکالێک ئینجا بیخویننهوه.

بەرپز د. رۆزان عبدالقادر دزمیی:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

تكون أصل المادة الخامسة من القانون الفقرة ثانياً لها و تضاف إليها ثلاث فقرات بتسلسلات أولاً و ثالثاً و رابعاً و كالاتي:

أولاً: تخصص حكومة إقليم كردستان - العراق مبلغاً سنوياً ضمن الموازنة العامة للإقليم لتأمين بناء الوحدات السكنية تنفيذاً لأحكام هذا القانون.

ثالثاً: يؤسس صندوق باسم صندوق الإسكان في وزارة الإعمار و الإسكان و تودع فيه سنوياً المبالغ المخصصة ضمن الموازنة العامة للإقليم لديمومة بناء الوحدات السكنية و يتمتع بالشخصية المعنوية و يحدد بنظام مجلس إدارته و رئاسته و كيفية إتخاذ قراراته.

رابعاً: يودع في الصندوق ما يتم إسترداده من المبالغ وفق ما هو منصوص عليه في المادة الرابعة ثالثاً من هذا القانون.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلهمان:

كوردییهكهشی بخویننهوه.

بەرپز خلیل عثمان حمدامین:

بەرپز سەرۆكى پەرلهمان.

ماددهی چوارهم/ ئەصلى ماددهی پینجهمی یاساکه دهییته برهگی یهکهمی یاساکه و برهگی دووهمی یاساکه و سى برهگی دیکهى به زنجیرهکانی یهکهم و سییهم و چوارهم بۆ زیاد دهکریت و وهك ئەوهی خوارهوه: یهکهم/ بۆ جیبهجی کردنی حوکمهکانی ئەم یاسایه، حکومهتی ههریمی کوردستانی عیراق برپیک پارهی سالانه له بودجهی گشتی ههریم دادهنیت بۆ دابین کردنی بنیاتنانی یهکهکانی نیشتهجی بوون. سییهم/ له وهزارهتی ئاوهدانکردنهوه و نیشتهجی کردن دا سندوووقیک به ناوی سهندوووقی نیشتهجی کردن دادمهزریت و سالانه ئەم بره پارهی تیدا دادهنریت که له بودجهی گشتی ههریم دا بۆ بهردهوام بوونی بنیاتنانی یهکهکانی نیشتهجی بوون تهرخان دهکریت و خاوهنی کهسیتی مهعنهوی یه و ئەنجومهنیکی بهرپوهبردنی دهبیت و سەرۆک و چۆنیهتی برپاردانی بهرپسا دیاری دهکریت. چوارهم/ ئەم بره پارانهی که وهردهگیرینهوه به پپی دهقی ماددهی چوارهم و دووهمی ئەم یاسایه به سندوووقی ناوبراوی سهرهوه دهسپیردری.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلهمان:

تکایه ئاخیر صیاغه خویندرايهوه، کى لهگهئدايه دهست بهرز بکاتهوه؟ کى لهگهئدا نیه؟ به کوی دهنگ پهسند کرا، فهرموون بۆ ماددهیهکی تر.

بەرپز عونی کمال سعید بهزاز:

بەرپز سەرۆكى پەرلهمان.

المادة الخامسة:

تعديل المادة السادسة من القانون و تقرأ كالاتي:

تلتزم وزارة الإعمار و الإسكان ببناء الوحدات السكنية الشقق في مراكز المحافظات و شقق و دور سكنية في الأفضية و النواحي و القرى، و تسليمها خلال مدة لاتتجاوز سنتين من تاريخ تسجيل الطلب لديها إلا في حالة وجود مبرر قانوني.

بەرپز خلیل عثمان حمدامین:

بەرپز سەرۆكى پەرلهمان.

ماددهی پینجهم:

ماددهی شهشهمی یاساکه ههموار دهکریت و بهم شیوهیهی خوارهوه دهخویندریتهوه:

وہزارہتی ٹاؤہدان کردنہوہ و نیشتهجی کردن پابہند دہبیت بہ بنیاتنانی یہکہکانی نیشتهجی کردن، شوقہکان لہ مہلہندی پاریزگان شوقہ و خانوی نیشتهجی بوون لہ قہزا و ناحیہ و گوندہکان دا و لہ ماوہیہک دا کہ لہ دوو سال زیاتر نہبیت لہ بہرواری تۆمار کردنی داواکاریہگہوہ دہیاندات بہ کریارہکہ، لہ حالہتیک دا نہگہر پاساویکی یاسایی نہبیت.

بہرپیز د.ارسلان بایز اسماعیل / جیگری سہرۆکی پەرلہمان:
فہرموو کاک عہونی.

بہرپیز عونی کمال سعید بہزاز:

بہرپیز سہرۆکی پەرلہمان.

ئیمہ لہ ماددہی پیشوو دہستکاریمان لہ (تاریخ و یسجل لہا حسب أقدمیة تقدیمہا) ئہوہ لہوی لاجوو، دہبی لیرہ دہستکاری لہو صیاغہیہ بکہین، دہلی (من تاریخ تسجیل الطلب) واتا پیشنیار دہکہین کہوا ببیتہ (من تاریخ قبول الطلب إلا فی حالہ وجود مبرر قانونی) لہ ئہخیری ماددہکہ (فی حالہ قبول الطلب).

بہرپیز د.ارسلان بایز اسماعیل / جیگری سہرۆکی پەرلہمان:

چۆنتان صیاغہ کرد توخوا؟ بزانیئ ئہوہ چۆن چۆنی یہ؟ فہرموو جہنابی وہزیر.

بہرپیز کامہران احمد / وہزیری ٹاؤہدانکردنہوہ:

بہرپیز سہرۆکی پەرلہمان.

سہبارت بہو روونکردنہوہ بہلی، لہبہر ئہوہی لہو روونکردنہوانہی پیشوودا ئہوہمان لابردووہ، ئہوہ ئیستا ئیشکالیکمان بو دروست دہکا، ہہموو کہسیک کہ تہلہبہکہی تہسجیل کردبی، بو نمونہ ئیمہ سالی داہاتوو (1000) شوقہ دروست دہکہین، لہ ہہزار یہکہ، نہگہر 10 ہہزار کہس تہسجیلی تہلہبہکہی کردبی کہواتہ لہو رۆژوہ ہہر دہہزارہکہیان موستہحق دہبن، لہبہرئہوہ پیمان باشہ بکری بہ (من تاریخ قبول استحقاق مقدم الطلب) یہعنی لہ کاتیکدا کہ موستہحق دہبی بہ ئہو کہسہی کہ تہلہبہکہی تہقدیم کردووہ، لہو رۆژہی کہ ئیعلان دہکریت کہ موستہحقہ بہ وہرگرتنی یہکہ نیشتهجیکہ، تہنہا ئہوانہ بگریتہوہ، یہعنی ئہو کاتہ ئہو ژمارہ زۆرہ نایگریتہوہ، زۆر سوپاس.

بہرپیز د.ارسلان بایز اسماعیل / جیگری سہرۆکی پەرلہمان:

جہنابی وہزیر سونالیک ہہیہ، ئیوہ کہی تہقدیمی تہرحی فرۆشتن دہکہن؟

بہرپیز کامہران احمد / وہزیری ٹاؤہدانکردنہوہ:

بہرپیز سہرۆکی پەرلہمان.

به نيسبته ووزارتهوه به پيى نهو رپنمايپانهى كه دايدنهيت، دواى نهوهى كه نيمه ئيعلانى دهكهن بؤ نهوهى له رپى بهئيندرايهتى يهوه، تهبهن ئيشهكه دهكرى، ژمارهكانى معلوم دهبيت، ئيعلان دهكهن، كه ژمارهكهى معلوم دهبي، كه چهند شوقه دهكهن و له كوئ دهيكهن، ئيعلانى بؤ دهكهن، دهئيين نهوهنده شوقهمان ههيه، چونكه نهگهر ئيستا نيمه كه ئيعلانى دهكهن بؤ نموونه نهمسال نزيكهى هزار يهكهى نيستهجى يه، تهصهورمان وايه يهكسهر وهكو پيشتريش نامازهم پيدا لهوانهيه (50) هزار كهس تهقديم بكات، تۆ نهوهى ههموو دهكهيته (data base) يك، تۆ هزار دانته ههيه، لهسهر نهساسى نهولهويهت دهديهتى، بهلام نهگهر نهو (50) هزار كهسه واى حيساب بكهين به پيى نهوه، له رۆژى تهسجيل كردنى ناوهكهيهوه، كه ناوهكهى تهقديمى كر دووه، كهواته ههر پهنا هزارهكه به پيى نهو برهگهيه دهبي پاش دوو سال من خانووى بدهمى، يهكهى نيستهجى بدهيتى، بؤيه دهئيين (من تاريخ) له تهئريخى ئيستىحقاقي موقهديمى تهلهبهكهوه، نهو كاته ئيعلان دهكرتتهوه دهئىي/ نهوهنده كهس بهرى كهوتوووه و نهوانه تهنها شمول دهكات بؤ ماوهى دوو سالهكه.

بهريز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جيگرى سهروكى پههلهمان:

فهرموو كاك دلشاد.

بهريز دلشاد شهاب حاجى:

بهريز سهروكى پههلهمان.

من پيموايه جارى هيشتا وهختى مشوورته برپك مايه، تازه ماددهكه خويندراوتهوه، بوار بدرتته نهندانمان ناوى خويان بنووسن موناقيهشهى لهسهر بكهن، بهلكو نهفكارى تريش دپته گوڤرى و له نهخبرى دهكهن، سوپاس.

بهريز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جيگرى سهروكى پههلهمان:

ئىستا ماددهكه خويندرايهوه، بزانيه كى دهيهوى لهسهر نهو مادديه قسه بكات و ناوى بنووسين، ناوتان بلين: كاك دلشاد، سوزان خان، كاك جلال، كاك خورشيد، كاك شوڤرش، كاك شقان، شيلان خان، كاك عبدالسلام، ناسك خان، كاك فاضل، سيوهيل خان، كاك عمر، شهونم خان، كاك دلشاد فهرموو.

بهريز دلشاد شهاب حاجى:

بهريز سهروكى پههلهمان.

من پيموايه دهست كردن به كارى بينا كردن و كوئابى هينان به كارهكه هيج پهيوهنديهكى به عهقد و به ئيعلانى عهقد و ئيعلانى نووسين و فهرزكردنى ناوهكانهوه نيه، كارى ووزارته نهو رۆژه دهست پى دهكات، نهوهى كهوا تهخسيسى ئيمكانيات و تهخسيسى عهردى بؤ دهكرتت، ووزارته له خلالى نهو مودهته و به پيى نهو بره پارهى كهوا بؤى تهرخان كراوه، دهبي له خيالى مودهيهكى زهمنى ئيشهكهى خوى تهواو بكات، عيلاقهى به نووسينى عهقد و چوون و نهچوونى هاوولاتيانهوه نيهه گومان لهوه دانیه ووزارته چهند وهدهدى سهكهنى بكات، تهلهب و ئيستحقاقاتى زياتر لهو عهقهدها ههيه، كهواته مورتهبت نيه به

مەۋزوعى عەقدەكەۋە، نە بە قېۋىلى عەقدەكە و نە بە نىھايەتى عەقدەكەۋە، ئەمە لەلاپەك، لەلاى دوۋەمى چۈنكو موستەفید يان ئەۋەدى كە عەقد دەكات ھىچ پارە نادات لە ئەسنای بىناكردن، بۇ ئەۋەدى تۇ ئىرتباتى بەكى بە مودەپەكى زەمەنىەۋە، ئەم سىغەپە لە عەقدى ئىستىماراتەۋە ھاتوۋە، عقودى ئىستىمارى كە يەككە دەچىت ناۋى خۇى لای موستەسمرىك دەنوۋسى لە خىلالى مودەپەكى زەمەنى دا دەبى ئەۋەندە پارە بدات و لە خلالى ئەو مودەتەش دا جىھەتەكە موگەلەفە بەو مودە زەمەنىە، وەحدەى سەگەنىەكەى تەسلىم بكات، لىرە خاۋەنى عەقد يان بلىين كەسە موستەفیدەكە داواكار ھىچ پارەك نادات، ھىچ ئىلتزامىكىشى لەسەر نىە ھەتاۋەكو مورتەبت بىت بە ئىلتزامىكى تىرى زەمەنىەۋە، ئىلتزامى وەزارەت مورتەبتە بەو پۇژەى كەۋا حكومەت و وەزارەتى مالىە پارەى بۇ تەرخان دەكات و لەگەل تەرخان كەردنى با بلىين پىداۋىستىەكانى تر وەكو مەۋزوعى زەۋى و شتى وا، چۈنكو بەۋەۋە مورتەبتە وەزارەت، مومكىنە دەست بەناۋ نوۋسىن بكرىت و ئەشكالىەتى زەۋى ھىشتا حەل نەبى، مەسەلەپەكى تر يان پاش و پىش بوۋىە رەبت كەردنى مودەى زەمەنى ھىچ عىلاقەى بە عەقدەكانەۋە نىە، پتر بەۋەپە كە زەمىنە بۇ كارەكە خۇش دەكرىت و وەزارەت ئىنجا چەند تەحدىد دەكات لەماۋەى دوو سال دا وەزارەت ئەو وەحدە سەگەنىانە دروست بكات لەو وەختەى كەۋا تەخسىساتى بۇ تەرخان دەكرىت.

بەپۇز ئەرسلان بايز/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سۇزان خان فەرموو.

بەپۇز سۇزان شەھاب نورى:

بەپۇز سەرۋكى پەرلەمان.

من پىشنيار دەكەم بۇ پالپشتى بۇ قسەكەى كاك دلشاد ئىمە لىرەدا بەرامبەرەكە مولتەزم نىە بە دەفەى پارەۋە، بۇپە ئەگەر ھاتو ئىمە ئەركىك كە دەپخەپنە سەر وەزارەت كە دەبى جى بەجى ي بكات لە مودەى دوو سال دا ئەم پۇژەپە دەبى لە ماۋەى دوو سالدا بۇ ئەۋەدى خەلك توۋشى حالەتى نەفسى ئەۋە نەبى ھەر چاۋەرپى بى و چاۋەرپى بىت و ناۋى تەسجىل كەردوۋە مەعەلەپم ئەو لەۋانەپە پاش دە سالى دىكە بەرى كەۋى و بەپىي ئەو زەۋابتانەى كە دادەندرى، بۇپە ئەگەر بوتىرى (تلتزم وزارة الاعمار والاسكان ببناء الوحدات السكنية الشقق فى مراكز المحافظات والشقق ودور السكنية فى الاضية والنواحي وتسليمها خلال مدة لاتتجاوز سنتين من تاريخ تخصيص الادعاءات لاتمام المشاريع).

بەپۇز د. ئەرسلان بايز/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

كاك جلال فەرموو.

بەپۇز جلال على عبداللە:

بەپۇز سەرۋكى پەرلەمان.

من بە بى پىشەكى داۋاى ئەۋە دەكەم كە بلىي (مدة لاتتجاوز سنتين من تاريخ تنفيذ المشروع وحسب الاستحقاق).

بەرپۇز د.ئەرسلان بايز/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

كاك خورشيد فەرموو.

بەرپۇز خورشيد احمد سليم:

بەرپۇز سەرۋكى پەرلەمان.

لېرە بابەتتەك ھەيە و دەبى يەكلاى بىكەينەو، دەلى تقوم الوزارە، ئايا وەزارەت ئەم ئىشانەى ھەمووى بە خوى دەيكات بە تەنفيز موباشر يان بە مقاولينيش دەكات، ئەگەر بە مقاولينيش بىكات دەبى لېرە ئىمە بلىين (تقوم الوزارە بىنەئ او الاشراف على بناء الوحدات السكنية وتسليمها للمستحقين فى مدة لاتتجاوز السنتين من تاريخ المباشرة بالمشروع) ئەو زور موھىمە، چونكە زور كۆسپ ھەيە ھەتا وەزارەت دەست بەكار دەبىت، ھەتا عارد تەئەمین دەكات و ئاسن دىنن و نازانم يەعنە ئىشەكى زور بۇ دەوئەت، بۇ ئەوھى شتەكە مونسف بىت (من تاريخ المباشرة بالمشروع) دەبى لە خىلالى دوو سال و ئەوھش يەكلاى بىرئەو، ئەگەر وەزارەت ھەمووى بە خوى دەكات بە بىنا راستە، ئەگەر وەزارەت بە مقاولى دەكات دەبىت ئامازەى پى بەدەين، (تقوم الوزارە بىنەئ او الاشراف على بناء الوحدات السكنية وتسليمها للمستحقين خلال مدة لاتتجاوز السنتين من تاريخ المباشرة بالمشروع الا فى حالة وجود مبرر قانونى).

بەرپۇز د.ئەرسلان بايز/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

كاك شورش فەرموو.

بەرپۇز شورش سىد مجيد:

بەرپۇز سەرۋكى پەرلەمان.

سوپاس سەرۋكى پەرلەمان، قسەكانى من کران.

بەرپۇز د.ئەرسلان بايز/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك شقان، فەرموو.

بەرپۇز شقان احمد عبدالقادر:

بەرپۇز سەرۋكى پەرلەمان.

نازانم من دەبىنم لېرەدا مودەى زەمنى زىادە كە دانراو، ئەو ھەر ھەئبگىرئەت باشترە، ئەوھى كە موستەھقە ژمارەيان زورترە، ئەو وەختە دەبىت وەزارەت بە قورعە كىشى بىكات، بەرپۇگای قورعە كىشى نەبىت دەرھەقى ئەو وەزە نایەت، چونكە ژمارەى موستەھقەكان زىاترە لە ژمارەى يەكەى نىشتەجىبوون، زور سوپاس.

بەرپۇز د.ئەرسلان بايز/جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، شلىر خان، فەرموو.

بەرپۇز شلىر محمد نجيب:

بەرپۇز سەرۋكى پەرلەمان.

قسهكانى كاك خورشيد كه دهليٽ، (تلتزم وزارة الاعمار والاسكان تعلن اشرافه) چونكه جهنابى وهزير خوى دهزانيت، نهگهر تهنفيز مباشر بيٽ نهو سهلاحيهتهى نيه نهو مهشروعه گهورانه بكات، كه ليرهش دهليٽ (وتسليمها خلال مده لاتتجاوز) فيعلنه بيٽجه له بينايهى وهحداتى سهكهنى تو مهشاريعى خزمهتگوزاريت ههيه، كى دهليٽ نهو پارهى بو تهرخان نهكريت و نهو تهنسيقه بهو خيراييه نهكريت، خوى نيتسا بهرپوهچوونى پرؤزهكان نهو مهشاكيلانهيان ههيه نهمه بهردهوامه، لهبهه نهوه بهرهنى من با نهچيته زير نهو بارانهوه، چهند نهوتوانيت لهريگاي چاوديري بهرلهمانهوه، مهعنای وايه وهزارهتهكهى موقهصر نيه، لهبهه نهوه با نهو ماوهيه لابيريت و بيناي يهكهى نيشتهجيپوونهكش بكريت به ئيشراف، سوپاس.

بهريز د.نهرسلان بايز/جيگري سهروكى بهرلهمان:

سوپاس، كاك عبدالسلام، فهرموو.

بهريز عبدالسلام مصطفى صديق:

بهريز سهروكى بهرلهمان.

جاري من نازانم ماددهى شهشى نهصلى چى بوو، تاكو موبهريپر بيٽ نيټمه بهم شيويهه بيگورين، نهگهر لهبير بكهين ماددهى شهشى نهصلى، من نهليټ نه نهمه، نه مادده نهصليهكهش حاجهت ههبيٽ كه نهصلن ههبن، بهرهنى من توٽيك بيري لى بكهينهوه يهكهه: مهسهلهى دووسال هى نيمزا كردن يان تهقديم كردن، تو چوزانيت چهند كهس تهقديمى كردهوه؟، چوزانى چهند پارهت ههيه؟، لهخومانهوه نيټمه وهعد بهخهلك بدهين كه بهدوو سال شوقهت ددهينى، بهرهنى من نهوه ههر نهبيٽ نهو مهوزوعه له كوٽ و تازهكهدا، تو ناتوانى بهخهلك بليٽ له ماوهى دوو سال من شوقهت بو ناماده دهكهه، چونكه لهوانهيه 10 ههزار يان 20 ههزار كهس تهقديمى كردهبيٽ بهس دهبي بزانيت كه صندوقهكهت چهند پارهى تيديايه، يهعنى موبهريپراټم بو نهوهى كه نهمه ههر نهبيٽ نهم ماددهيه، دووه: مهسهلهى نهوهى كه نايا خوى دهيكات يان لهريگاي مقاولهوه دهيكات، لهبهه نهوهيه تاكو ئيلزايى بكهين، نهم ياسايه مهجالى نهوه نيه حكومهت خوى تهعليماتى خوى ههيه، ميكانيزمى خوى ههيه، بو تهنفيزى مهشاريع نيټمه ليره بيٽن بيزهبت باسى تهنفيزى مهشاريع بكهين، به تهسهورى من نهوه زيادهى نهصيه، دووه شت نيټمه بهههر شيويههك بهرهنى من ئيلتيزامى حكومهت به ماوه نهكهين، يهكهه: كه خوى مهشروعكه تهقديم دهكات، نهوه ماليهوه نهجومهنى وهزيران بو خوٽيان تهعليمات دهردهكهه، بوٽيه من نامهوى قسهكانم دووباره بكهمهوه نهوهنده بيري لى دهكهمهوه چ ههدهفيك ههيه لهم ماددهيه، چونكه ههموو نهو نهصانهى كه تو دهينووسى له كيشه دروست كردن و پهشيمان بوونى حكومهت له بهليټنهكانى هيج نهنجاميكى ترى نيه، باس له دهستپيكردن كرا، باشه دهست پيكردى چى، نهمه پرؤسهيهكى بهردهوامه نيټمه ياسا دهرناكهين بو يهك پرؤزه، بهردهوام پرؤزه دروست دهكريت، خهلك داواى كردهبيٽ يان داواى نهكردهبيٽ، من نازانم

حەزەدەكەم لىژنەى ياساىى يان ئەو برادەرانە بۆمان شەرح بىكەن، كە ئەم ماددەيە ھىچ فائىدەيەكى نىيە، بۆيە پېشنىيار دەكەم كە ھەر نەمىنىت، بىر بىكەينەوہ كە ھى كۆنەكەش ھەر نەمىنىت، سوپاس.

بەرپىز د.ئەرسلان بايز/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ناسك خان، فەرموو.

بەرپىز ناسك توفىق عبدالكرىم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دىارە قوہى ھەموو ياسايەك لە جىبەجى كىردىدايە، ئەكرىت ئىمە ئەو مادانەى كە دايدەنىين لەم ياسايەدا، ئاگامان لەوہ بىت كە ئايا تا چەند دەتواندىت جىبەجى بىكرىت، ئەوہى كە لاي من جىگى پىرسىيارە، وابزانم كاك خورشىد ئىشارەتى پىدا، ئەوہى كە تۆ دەلىت لەبەرۋارى تۆماركىردنى داواكارىيەكان، مەسەلەن بۆ نموونە ئەمە لە ۋەقائىعدا مانگىكى تر بلاۋ دەبىتەوہ، ئىعتىادى خەلك دەست دەكات بەناۋ نووسىن، ئايا لەو كاتەوہى، يان لەدۋاى ئەوہى كە يەكەكان دروست دەكرىت، ئىنجا دەرگى تەسجىل كىردن دەكرىتەوہ، يەئنى ئەمە مەتاتىەك دەھىلپتەوہ نازانىن چۆن دەبىت ۋە چاۋەرۋانىش زۆر موشكىلەيە، ئەمە يەك: دووہم: كاتىك كە دەلىت لەحالىتەكدا كە ئەگەر پاساۋىكى ياساىى نەبىت، ئەمە ئەگەر دۋاى ئەوہى كە يەكەكان تەواۋ دەكرىت ئەوچا تەسجىل دەست پىبىكات، ئەوہ دوو سالى بۆ چىيە؟، ئىنجا ئەگەر پاساۋىكى ياساىى نەبىت زۆرچا دواگەوتن و شت روودەدات پاساۋى ياساىى بۆ ئەدۆزىتەوہ، لەبەر ئەوہ ئەم ماددەيە دارشتىكى تىرى ئەوۋىت بەشىۋازىكى تر بۆ ئەوہى دۋاىى لە جىبەجىكىردندا ئاسان بىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز د.ئەرسلان بايز/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، سىوھىل خان، فەرموو.

بەرپىز سىوھىل عثمان احمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

قسەكانم كران، زۆر سوپاس.

بەرپىز د.ئەرسلان بايز/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك فازىل، فەرموو.

بەرپىز فاضل محمد قادر((بەشارەتى)):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپىنى من ھەرچەند راۋ بۆچۈونى جىاۋاز ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە، بەحەقىقەت بە چۈر بىرگە ھاتوۋە ناوەرۆكى ئەم ماددەيە، بەلام من لەسەر دوو بىرگەيان قسە دەكەم، كە خۇشبەختانە ناۋى ناحىيە گۈندەكان ھاتوۋە، بۆ خانوو و شوقەى نىشتەجىبون، بەحەقىقەت ئەمە بىرپارىكى زۆر زۆر باشە، ئەۋىش دوو حالەتى زۆر گىرنگ لەخۇيدا دەبىنىتەوہ، يەكەمىان: ئەمە زىاتر ئاۋەدانكىردنەوہ لەكوردستان زىاد دەكات،

ئەگەر ئەم بىر پارە بىتە جىبە جىكرىدىن، لەناھىيە و گوندەكاندا، ھەرچەند دەلىت لە مەلۇمەندى پارىزگانان و لەقەزاكانىش، بەلام بۇ ناھىيە و گوندەكان بەھقىقەت ئەمە زىاتر ئاۋەدانكردنەۋە لەكوردستان دروست دەكات، لايەنى دوۋەم: ئەرك و زەخت كەمتر دەكاتەۋە لەسەر ناۋەندى شارە گەورەكان، بۇيە من پىشنيار دەكەم ئەۋەى ناھىيە و گوندەكان ئىھتىمامىكى زىاتر يان ھەقىكى زىاترى پى بدرىت، چونكە بەپراستى لەپرابدوو ئىمە لەپەرلەمانى كوردستان بىرپارىك دەرگرا، دەتوانم بلىم زۇر جىگاي دەستخوشىيە بۇ حكومەتى ھەرىمى كوردستان، ئەۋىش مەسەلەى سولھەى خانووبەرەيە، كە ئىستا ئاۋەدانكردنەۋەيەكى زۇر باش بە سىستەمىكى جوان لەگوندەكاندا دەبىندرىت، يەئنى لەچاۋ ئەمەدا رۇھىيەتلىكى زۇر باشى ئاۋەدانكردنەۋەى لەگوندەكان دروست كردوۋە، ئەمەش بە ھقىقەت دەبىتە زىاتر بەھىز بوۋنى زىرخانى ئابوورى لەھەرىمى كوردستاندا، زۇر سوپاس.

بەرىز د. ئەرسلان بايز/ جىگري سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك عومەر، فەرموو.

بەرىز عمر عبدالرحمن على:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئەم ماددەيە ئەگەر ئىمە بىين سەيرى بگەين، لە ئەصلى پرۇژەكەدا بۇيە نووسراۋە (تلزم وزارە الاعمار) بە ئىلتىزامىكى جانىبەينە، ۋەزارەت لەگەل ئەۋ كەسەى كە شوقەكە يان خانوۋەكەى لى دەكرىت، چونكە لەۋىدا شەرتى دەفعى پىشەكى لەسەرە، بەشەرتى دەفعى پىشەكى كەۋاتە ۋەزارەت ئىلتىزامىكى ترى مۋتەبادىلى لەسەرە كە لە زووترىن كاتدا كە لە دووسال تىنەپەرپىت شوقەكە پىشكەش بكات، بەلام لىرەدا كە پىشەكى نەما لەم تەعدىلەى كە ئىستا ھەيە، بەۋاتا ئەۋ ئىلتىزامەى كە لەسەر داۋاكارى شوقەكەيە كە دەيكرىت، ئىلتىزامىكى لەسەر نەما، كەۋاتە دەبىت ئەم ئىلتىزامەى سەر ۋەزارەتلىش ھەلبىگرىت و جىگاي نەماۋە لەم ماددەيەدا و پىۋىست بەۋە ناكات، ھەرچى چەند بەمەتاتى باسى لەۋە كردوۋە، (عند وجود مبرر قانونى) خۇى لەخۇيدا موبەپرپى ياسايى كە لىرەدا زۇر بە مەتاتى ھاتوۋە خۇ ئەگەر بىت و ۋەزارەت ھەر سەبەبىكى بەدەستەۋە بىت بۇ نەدانى ئەبىت لە ئەصلدا موبەپرپەكە ياسايى بىت، بىلىت و نەبىت، ئەگەر شتىكىش ھەبوو خارىجى ئىرادەى ۋەزارەت بوو ئەچىتە بابى قوۋە قاھىرە، ئەۋە لە ياساشدا باسى لەسەر بكرىت يان نەكرىت ھەر مەغفىە ھەر رۇشتوۋە تىپەپرپو، لەبەر ئەۋەى ئەۋ ئىلتىزامە نەما، لەماددەى سىدا ئىمە وتمان ۋەزارەت ئىعلانى دەكات بۇ فرۇشتن، تەلەب تەقدىم دەكات، ئەمە خۇى لەخۇيدا ئىلتىزامى سەر ۋەزارەتى دروست كرد، كە بەبى پىشەكى شوقەيەك يان خانوۋىيەكى سەكەنى بدات بە ھاۋۋلاتى، لەبەر ئەۋە من ھاۋرام لەگەل راپەكەى كاك عبدالسلام كە ئەم ماددەيە جىگاي نەماۋە لىرەدا ئەبىت لابرىت، سوپاس.

بەرىز د. ئەرسلان بايز/ جىگري سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، دوو کەس ماوه قسە بکەن، سێ کەس ش داوای کردوووە کە قسە بکات، هەر ئەصلەن ئەو ماددەییە نەمینیّت، بۆیە سەرۆکیەتی پیمان باشە بیخەینە دەنگەووە ئەووی کە دەلیت ماددەگە هەر نەمینیّت، کاک عونی قسەت هەیه، فەرموو.

بەرپز عونی کمال سعید بەزاز:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەو ماددەییە بە تەقدیری ئیمە رۆحی یاساکەیه، چونکە هەدەفمان ئەوویە کە ئیلزامی وەزارەتی ئاوەدانکردنەووە بکەین کەوا هەلبەستیت بەدابین کردنی یەگە ی نیشته جیبوون بۆ هاوولاتیانی کوردستانی کەم دەرامەت، وە تەسلیم کردنی لەماوویەکی دیاریکراودا، چونکە خەلک ئەگەر بلیین وەزارەتی ئاوەدانکردنەووە نیشته جیبوون هەلدەستیت بە بیناکردنی شوقە یان خانوو، ئینتیزار دەکات کە کە ی ئەو بینایە تەواو دەبیت، زۆر بەلین دەدریت بەس جیبەجی ناکریت، لیرە مەبەستمان ئەوویە کە ئەمە بمینیتەووە، سەبارەت بە قسەکانی کاک دلشاد، کە ئاماژە ی بەووە دا کە دەلی وەزارەتی ئاوەدانکردنەووە هیچ عیلاقیە بەووی نامینیتەووە تەنها و تەنها ئوموری فەنیە، نەخیر وەنیە، لە بیدایەتی ماددە ی یەگەم، دەلی وەزارەتی ئاوەدانکردنەووە مولزەمە بە تەملیک کردنی ئەو مولگە، بە ناویان دەکاتەووە، وەزارەتی ئاوەدانکردنەووە مولزەمە بە جیبەجی کردنی ئەو عەقده مۆتەبادەلە کە لە بەینی ئەو کەسانە ی کە داواکاری دەکەن، ئەو شوقانە بکرن و لەگەل وەزارەتی ئاوەدانکردنەووە پەيوەندیان هەیه، نەک لەگەل وەزارەتیکی تر، چونکە ئەو عاردانە ی کە وەزارەتی شارەوانی تەخصیصی دەکات، بۆ وەزارەتی ئاوەدانکردنەووە دەکرێ و بەناوی ئەویش دەکرێ، ئینجا وەزارەتی ئاوەدان کردنەووە بەناوی ئەو هاوولاتیانە تۆماری دەکاتەووە.

بەرپز د.ئەرسەلان بایز اسماعیل/جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

کەواتە ئەو دوو کەسە با قسەکانیان بکەن و دواتر قسە دەدین بە ئەوانە ی کە نوقتە ی نیزامیان هەیه، شەونم خان فەرموو.

بەرپز عونی کمال سعید بەزاز:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت، با ئەو تەوزیحە ی بدهم..... کەیفی جەنابتە.

بەرپز شەونم محمد غریب:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

قسەکانی من لە لایەن شلیر خانەووە کرا، لەبەر ئەووە پیویست ناکات دووبارە ی بکەمەووە و زۆر سوپاس.

بەرپز د.بشیر خلیل حداد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ئىمە دەزانىن كە ئەمپۇ ئەوانەى داواى خانوو دەكەن زۆرن، كرىئ نشينهكان زۆرن، ھەر ئەمپۇ ئىعلان بىرىئ لەوانەى 100 ھەزار كەس ناوى خۆى دەنووسى، باشە كە 100 ھەزار كەس ناوى خۆى نووسى، وەزارەتى شارەوانى، وەزارەتى ئاوەدانکردنەو تەواناى ھەى 100 ھەزار وەحدەى سەكەنى دروست بىكات؟، نەخىر، زۆر زۆر سى ھەزار يان چوار ھەزار وەكو مەرحەلەى يەكەم دروست بىكات، ئەمانە ئەگەر بلىين : وتسلىمەھا خلال مدە لا تتجاوز سنتين من تأريخ تسجيل الطلب، ئەو 100 ھەزار كەسە ھەموويان تەسجىلى تەلەبىان كەردو، باشە پاشى دوو سال ئىمە دەتوانين 100 ھەزار خانوويان بدەينى؟، نەخىر، كەواتە پاش ئەو مەن دەلىم با ئەو ناوانە بنووسرى، لە پاشان بە قورعە، با وەزارەتى ئاوەدانکردنەو خانووەكان دروست بىكات، تەواوى بىكات، ئىنجا با تەقدىمى تەلەب بىرى، پاش تەواو بوونى، خانووەكان حازرە، چەند خانوومان ھەى، لەسەر ئەوئەندە قورعە دەكەين، يان ئەوئەندە كەسەمان دەوى لە دانانى، ئەو مەرحەلەى يەكەمە و، زۆر سوپاس.

بەرىز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كوپستان خان فەرموو.

بەرىز كوپستان محمد عبدالله:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

مەن پىشتىگىرى ئەو رەئىھى كاك عەونى دەكەم، بەئى ئەم ماددەىھە روحى قانونەكەىھە، ئەگەر ئىمە ئەم ماددەىھە لىرە تەسبىت نەكەين، ئەو ھەموارە بە دەردى ياسايەكە ئەجى، كە ئىستا سى سال و شەش مانگ زىاتر تىپەرى لەسەر ئەم ياسايە و نەچوووتە بوارى جىبەجى كەردن، بۆىھە ئەگەر ئەم ماددەى تىدا نەبى مەن دىنيام سى سال و شەش مانگى دىكە ئەم ياسايە ناچىتە بوارى جىبەجى كەردن، بۆىھە پىشتىگىرى ئەو رەئىھە دەكەم كە ئەم ماددەىھە بىمىنىتەو، و، زۆر سوپاس.

بەرىز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سۆزان خان فەرموو.

بەرىز سۆزان شەھاب نورى:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

مەن دەزانم لە مونتەلەقى جىبەو ھەندىك دەلىن پىويست ناكات ئەم ماددەىھە تىدا بىت، بۆ ئەوھى كە ھىچ ئىلزىمىك دروست نەكرىت ياخود ھالەتتىكى نەفسى دروت نەبىت بۆ خەلكەكە، ياخود ئەگەر ھات و ھكومەت نەيتوانى لە دوو سالدا تەواوى بىكات لە دوو سال و نىودا تەواوى دەكات بۆ نمونە، مودەكەى زىاتر دەبى، ئەمانە ئومورى فەنىھە بەراستى، بەجىبى ئەھىلىن بۆ وەزارەت خۆى، بەلام روحى قانونەكە لىرەدا جىبە؟، تۆ چۆن ئىلزىمى وەزارەت دەكەى ھەلسىت لەو مودەىھە، ياخود، تەبەن ئەمانە ئەيدەن بە ماقول، چۆن ئىلزىمى موقاولەكە بىرى كە لەو مودەىھە بەرىز سەرۆكى پەرلەمان، لەو مودەىھە دەبى تەواو

بكرى، ئىمە لەبەر چاومانە، بينيومانە، لە مەريخ ناژين ئىمە، لەم وەلاتە ئەژين، پرۆژە ھەيە دراوتە
 مقال، مقال راى كرددوو و بەجىي ھىشتوو، جاددەكەى چال كرددوو و كونى كرددوو، عالەمەكە باز ئەدا
 بەسەرى، ئاو خەرىكە منال ئەخنكىنى بەجىي ھىشتوو، كەس نىە موحاسەبەى بكات، بۆ؟، بۆ ئەوھى ئەم
 ھالەتە بەسەر ئەم پرۆژەى ئىسكانەدا نەيەيت، چونكە ئەمە ھەياتى خەلكە، ئىنسان ئەچىت لەناو ئەم
 خانوانە ئەژىت، كەسىك نەيگرىتە دەست كە ئىستىھانە بكات بە ھەياتى خەلكى، كەم و كورتى تىدا بكات،
 وەزارەت ئىشراقى تەواوى لەسەر دەكات، بە پىي معيارە راستەكان ئەوھ بكات و بە مودەش، خۆى لەوانەيە
 ھۆمەت خۆشى پىي خۆش بى، وەزارەت خۆشى پىي خۆش بىت، ئىلزامى تىدا بى مودەى دوو سالەكە،
 بەلام لىرە قسەكە لەسەر يەك شتە، ئايا تەسجىلى تەلەب بىت ياخود لە دواى تەواو بوونەوھ بىت؟، ئەوھ
 شتىكى دىكەيە بەس مانەوھى ئەم ماددەيە بەرھى من، زەمانىكە بۆ ئەوھى كە ئەو خانوانە لە موددەى
 خۆيدا تەواو بكرىت، تەھەروب نەكرى لە تەواو بوونى.

بەريز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك خەليل فەرموو.

بەريز خەليل عثمان حمدامين:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوماددەيە بەراستى مەغزايەكى تىشى ھەيە كە ئىلزامى وەزارەتى كرددوو، يەئنى ئىمە لە كۆبوونەوھى
 ھەرسى لىژنە پەيوەندىدارەكان زۆر زۆر تەئكىدەمان لەسەر كرددووھ ئەويش، ديارىكردىنى دروستكردىنى
 شوقەيە لە مەئبەندى پارىزگان، ھەروھە شوقە و خانوو و نىشتەجىبوون لە قەزا و ناحىەكان، يەئنى
 ئەمەش ھەر ئىلزامىكە بۆ ھۆمەت لەبەر ئەوھى كە ئىمە فەترەيەكە ھەموو دەزانين كە ژمارەيەك،
 يەئنى رووبەريكى فراوان لە ئەرزى كشتوكالى ئىمە بۆ يەكەى نىشتەجىبوون كوژاوتەوھ و كىشەى
 دابىنكردىنى زەويمان ھەيە، بۆيە لە مەئبەندى شارە گەورەكاندا، بە تايبەتى لە پارىزگاندا، ھۆمەت لەو
 ماددەيە ئىلزام كراوھ كە شوقە دروست بكات، يەئنى ئەو ئىلزامەشى بۆ ھۆمەت تىدايە يەئنى ھەر ئەوھ
 نىە كە مەسەلە ئەوھى كە ھۆمەت راستە ئەوھ دەبى ھۆمەت ئىلزام بكات كە لە ماوھى دوو سالدا يەكەى
 نىشتەجىبوون دروست بكات و رادەستى دەستى ھاوولاتى بكات، ئەمەشى تىدايە، يەئنى ھىوادارم بەريزان
 ئەندامانى پەرلەمان موراعاتى ئەوھش بكەن، يەئنى نەك ھەر ھەلگرتنى ماددەكە بە جارى، ھەر
 فەقەرەكى ئاخىرى لە بەروارى تۆماركردىنى ماددەكەوھ قسە ھەلگرتى و دەستكارى بكرى، بەلام روھى
 ماددەكە بە تەواوى من پىم وايە لەگەل ئەوھ نىم و زۆر سوپاس.

بەريز د. ئەرسەلان بايز اسماعيل/جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

دوو رهښی جیاواز ههیه، ههردوو لایه‌گان قسه‌یان کرد، پېښناری ئه‌وه ههیه ئه‌صل ئه‌و مادده‌یه هه‌لبگیږی،
ئه‌وه پېښناره‌که‌یه، کي له‌گه‌ل ئه‌وه‌یه ئه‌و مادده‌یه هه‌لبگیږی؟ کي له‌گه‌ل‌دایه ئه‌م مادده‌یه بمینیتته‌وه؟
ده‌مینیتته‌وه و ناخیر صیاغه‌که‌ی بخویننه‌وه.

به‌رپز عونی کمال سعید به‌زاز:

به‌رپز سه‌رؤکی په‌رله‌مان.

ئیستا صیاغه‌که‌ ده‌خوینمه‌وه، به‌لام دووباره ته‌ئکیدى ده‌که‌مه‌وه ئه‌و صیاغه‌یه ئه‌گه‌ر مولاچه‌زاتی له‌سه‌ر
هه‌بوو با نه‌ئین لیژنه‌ی هاوبه‌ش لیږه ته‌سبیتی له‌سه‌رمان ده‌کات، دووباره ده‌توانین موعاله‌جه‌ی بکه‌ینه‌وه،
زؤر سوپاس.

المادة الخامسة:

تعديل المادة السادسة من القانون...

به‌رپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سه‌رؤکی په‌رله‌مان:

فه‌رموو کاک حه‌مه سعید، ئه‌گه‌ر ئه‌وه‌یه ته‌واو بووه حه‌سم کراوه، نابی قسه‌ی له‌سه‌ر بکه‌ی، هه‌رموو
موناقه‌شه کرا ناوی خؤت نه‌نوو‌سیبوو جه‌نابت، ته‌واو بووه ناوی خؤت نه‌نوو‌سیبوو.

به‌رپز حه‌مه سعید حه‌مه‌علی:

به‌رپز سه‌رؤکی په‌رله‌مان.

نوقته‌ نیزامییه‌که‌ له‌سه‌ر ئه‌وه بوو خستمانه ته‌صویتته‌وه، ده‌ئیت حه‌سم...

به‌رپز عونی کمال سعید به‌زاز:

به‌رپز سه‌رؤکی په‌رله‌مان.

المادة الخامسة:

تعديل المادة السادسة من القانون و تقرأ كالاتي:

تلتزم وزارة الإعمار و الإسكان ببناء الوحدات السكنية الشقق في مراكز المحافظات و شقق و دور سكنية في
الأقضية و النواحي و القرى و تسليمها خلال مدة لا تتجاوز السنتين من تاريخ المباشرة بالمشروع و إعلان
الإستحقاق إلا في حالة وجود مبرر قانوني.

داوا له سه‌رؤکی په‌رله‌مان ده‌که‌م ئه‌و صیاغه‌یه بخاته ده‌نگدانه‌وه.

به‌رپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سه‌رؤکی په‌رله‌مان:

کوریدییه‌که‌شی بخویننه‌وه، کاک عبدالسلام ئه‌گه‌ر مولاچه‌زه‌ت هه‌یه ئیستا، چونکه‌ دواى خویندنه‌وه‌ی
مادده‌که‌ له‌ رووی قانونییه‌وه حه‌قت نییه، ده‌ فه‌رموو نیزامییه‌که‌ت بلی.

به‌رپز عبدالسلام مصطفى صديق:

به‌رپز سه‌رؤکی په‌رله‌مان.

نيزاميههكهم لهوويه پيش ئهوهى ئيمه بيخهينه دهنگان ئيمه دهنگان دا لهسهر يهك شت، دهنگان دا ئهم مادديه بمينيت يان نه مينيت، بويه ئيحتيرامى ئهو رهئيه دهگرين، بهلام پيش ئهوهى ئيمه دهنگان لهسهر نهسهكهى بدهين رجات لى دهكهم مهجال بده پيشنياريك گهلاله بكرى، چونكه ئهوهى كاك خهليل وتى باشه، پيوسته له هيچ جيگاي تر له ياسا نه هاتوو، چوار فاريزه ئهوهى دوو سائهكه رجاتان لى دهكهم خوشك و برايان ئهوهى كاك عمر وتى ئهساسى دوو سائهكه پاش ماوهى مادده كونهكهيه كه پيشينهى ههبوو، رجاتان لى دهكهم ئهوه جياوازه لهوهى خوشكه كوستان و خوشكه سوزان وتيان ئيلزامى حكومهته دوو سال، ئهگهر ريگهم پى بدهى بهريز سهروكي پهلهمان، من لهم ياسايه بهم شيوه تى گهشتوو، حكومهت پاره تهرخان دهكات بو سندووكتي، وهزارهت دهست پى دهكات به ئيلزام بهو ياسايه خانوو و شوقه دروست بكات، كهس پيشكesh، داواكار ههبيت و نهبيت، با ئيمه بهس تيبگهيهنين، ئهوه نه پرؤزهى فيلاكانى فلان شار و فلان گونده، ئهوه ئيلزامى حكومهته ئهو پارويه بخاته گر شوقه دروست بكات، ئهو مهسهلهى ئيلزام، ئهى من و تو له پهلهمان ئيشمان چى يه؟ ياسامان دهرکردوو بچين ئيلزامى حكومهت بكهين بهردهوام بيت، واتا ئاوهدانکردن و دروست كردنى خانوو عهملهيهيهكى بهردهوامه، ههر وهختيك خهلك پيشكeshى كرد خانويهك ئاماده بوو، مهرجهكان به دهستى يهك بيت، خانووكان دهست پى دهكهم به دابهش كردن، بويه رجاتان لى دهكهم من پيشنيار دهكهم، لهبهر ئهوهى مهسهلهى دوو سائهكه نه ئهو غهريزه تهحقيق دهكات ئهوهى خوشك و برايان باسيان كرد، نه ههدهفى ماددهكهيه، ئهساسيكه پاشماوهى پيشينهيه، تاكو له گوندهكان دا لهوى ئهگهر به باشى دهزانن بلين پرؤسهى ئاوهدانکردنهوهكesh بهردهوام دهبيت حكومهت مولزومه به پى ئهو پارهى داويهتى، تهلهباتهكان وهريگريت، تاكو عهملهيهيهكه زور زور وازح بيت، ئهو كاته ئيمه ماددهكesh ماوه، بهلام ههدهفى ماددهكesh تهحقيق بوو له قسهكانى كاك خهليليش بوو، ئهو دوو سائهش بىرى لى بكهين ههدهفهكه ئهو بوو ئهو دوو سائه لهوى ماوه، تو ناتوانى، مهعقول نيه ياسا دهربكات پهلهمان، له ههر ياسايهك مادديهكى ههبيت، دهبيت و بهو مادده و بهو مادده، تو كه ياسات دهرکرد دهبى ئيلزامى حكومهت بكهى له ريگاي ليژنهكان بهردهوام بيت له تهنفيز كردنى، پيشنيارهكهم وازحه؟ سوپاس.

بهريز دارسلان پايه اسماعيل / جيگري سهروكى پهلهمان:

ماموستا عمر، فهرموو.

بهريز عمر عبدالعزيز بهاءالدين:

بهريز سهروكى پهلهمان.

وهلا من لهسهر ئهو ئيزافهيهى كاك عهونى تيبينيهكهم بينى، ئهوهم ههيه ئايا بهروارى موباشه به مهشروعكه لهگهلى ئيعلانى ئيستيجقاهكه يهك بهرواره؟ چونكه ئهوه دووباره كيشه دروست دهكات، يهعنى سهرهتاي دهست پى كردنى پرؤزهكه لهگهلى راگهياندنى ئيستيجقاهكه يهك كاته؟ تا تو بلىى سائهكه لهويوه دهست پى دهكات، ئهوه پرسياره ئهگهر كا عهونى وهلامم بداتهوه.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك حمە سعید.

بەرپز حمە سعید حمە علی:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

جاری من گلەیی دەكەم كه دواى دەنگدان رېگەت دا نوقتەى نيزامى بگرن، بەس رېگەى منت نەدا، قەیناکە، گەردەنت ئازاد بېت، سەبارەت بە من پېموايە دیاری کردنى ئەو دوو سائە زەرورە، چونكە كاك كامەران جەنابى وەزیر و هەموو ئەو برابانەى كه له مەشروع و له هەندەسە دەزانن بە پېى (bill) و بە پېى (time) و بە پېى فەقەرەت و ئەو مەشروع و خانوو کردنە دەبى زەمەن دیاری بکرى بۆ کردنەوہى ئەو وەحدە سەکەنیا، بەلام نوقتەکەى من ئەوہیە كه نەك له تەسجیلی تەلەبەوہ، خەلك بۆى هەيە شەش مانگ تەسجیل تەلەب بکات، هیشتا موباشەرە بە مەشروعەكە نەکراى، له رۆژى موباشەرە بە مەشروعەكە وەحداتی سەکەنى دوو سائەكە دیاری بکرى، ئەویش تەبعەن وەزارەت خۆى دەزانى كه ئەو مەشروعە ئیحالە دەکات و پینج هەزار وەحدەيە، چوار هەزار وەحدەيە، زەمەنەکەى بۆ دیاری دەکات بۆ فەقەرەکانى، لەبەر ئەوہ بۆ تەئریخی مەشروعەكە بى و سوپاس.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

تکايە ئاخیر صياغەى بکەن لێژنەى هاوبەش، ئاخیر صياغەى بکەن و دەيخەينە دەنگەوہ.

بەرپز کامەران احمد / وەزیرى ئاوەدانکردنەوہ:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من تەنھا بۆ رپوون کردنەوہيەك، پېموايە ئەگەر ئەو ماددەيە بمينيتتەوہ باشترە بۆ دوو سائەكە، بەلام وا صياغە بکرى وەکو عەرزەم کردن كه له دواى ئەوہى ئیعلانی ئیستیحقافیان دەکرى له تەقدیمی تەلەبەكە (و المباشەرە بالمشروع) ئەوہش ئیزافە بکرى، بەلام لێردە تيبينییەكى تر هەيە دەمەوئ بیخەمە بەردەمی بەرپزتانەوہ ئەویش ئەوہیە لێرە نووسراوہ (و القری) گوندەکان، ئیمە له ماددەکانى پيشوودا وتوویمانە كه ئەو زەوى يە تەرخان دەکرى له وەزارەتى شارەوانى، تاپۆ دەکرى لەسەر وەزارەتى ئاوەدانکردنەوہ بە مەبەستى تەملیک کردنى بۆ سوودمەندەکان، له گوند دا ئەمەیان ناکریت، بۆیە ناوہینانى گوند لەم پرۆسەيە بۆ دروستکردنى يەكەى نیشتەجى، ناوہینانەكەى لێرە جى نابیئەوہ، پېموايە ئیمە له شوینىكى تر له سندووقى نیشتەجى پارە دەدرى بە مینجە بۆ گوندەکان، ئەوانەى كه دەگەرپنەوہ و خانوو بەشيوہى خۆکر دروست دەکەن، زۆر سوپاس.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموون ئاخیر صياغەى بکەن.

بهريز عونی کمال سعید بهزاز:

بهريز سهروکی پههلهمان.

المادة الخامسة:

تعديل المادة السادسة من القانون و تقرأ كآلآتي:

تلتزم وزارة الإعمار و الإسكان ببناء الوحدات السكنية الشقق في مراكز المحافظات، و الشقق و دور سكنية في الأفضية و النواحي و تسليمها خلال مدة لا تتجاوز السنتين من تاريخ المباشرة بالمشروع إلا.....

المادة الخامسة:

تعديل (المادة السادسة) من القانون ، و تقرأ كآلآتي:

تلتزم وزارة الاعمار والاسكان ببناء الوحدات السكنية (الشقق في مراكز المحافظات) و (الشقق و دور سكنية في الأفضية والنواحي والقرى) وتسليمها خلال مدة لا تتجاوز سنتين من تاريخ تسجيل الطلب لديها الا في حالة وجود مبرر قانوني.

بهريز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سهروکی پههلهمان:

تکايه به کورديه کهش بخویننه وه.

بهريز خليل عثمان حمدامين:

بهريز سهروکی پههلهمان.

ماددهی پینجه م:

ماددهی (شه شه م) ی یاساکه هه موار ده کريت و، به م شیوهیه ی خواروه ده خویندریتته وه:

وهزاره تی ئاوه دانکرده وه و نیشه جی کردن پابه ند ده بیت به بنیادنانی یه که کانی نیشه جی کردن (شوقه کان له مه لهنندی پاریزگاگان) و (شوقه و خانوی نیشه جی بوون له قه زاو ناحیه و گونده کان) داو، له ماوه یه کدا که له دوو سال زیاتر نه بیت له بهرواری ده ست پی کردنی پرؤژه که وه ده یاندا ت به کریاره که، له حاله تی کدا نه گهر پاساویکی یاسایی نه بیت.

بهريز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سهروکی پههلهمان:

جه نابی وه زیر.

بهريز کامهران احمد / وهزیری ئاوه دانکرده وه:

بهريز سهروکی پههلهمان.

ته نها تی بینیم له سه ر ده قه کان هه یه، نه وه کریار نییه له کورديه که دا، له کورديه که دا نووسراوه کریار، به ئی عه ره بیه که نه ساسه.

بهريز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سهروکی پههلهمان:

عه ره بیه که نه ساسه، کاک عه ونی.

بەرپز عونی کمال سعید بهزاز:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

المادة الخامسة:

تعديل (المادة السادسة) من القانون، وتقرأ كآتي:

تلتزم وزارة الاعمار والاسكان ببناء الوحدات السكنية (الشقق في مراكز المحافظات) و (الشقق ودور سكنية في الاقضية والنواحي) وتسليمها خلال مدة لا تتجاوز سنتين من تاريخ المباشرة ببناء الوحدات السكنية.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جيگري سەرۆکی پەرلهمان:

تکایه دهیخه مه دهنگدانه وه، کئ لهگه ئدایه دهستی بهرز بکاته وه؟ زۆر سوپاس، کئ لهگه ئدا نییه دهستی بهرز بکاته وه؟ زۆر سوپاس، بهکۆی دهنگ پهسند کرا، تکایه ماددهیهکی تر فهرموون.

بەرپز عونی کمال سعید بهزاز:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

موبهریری قانونی لهگه ئیهتی، (الا في حالة وجود مبرر قانوني) لهگه ئیهتی.

المادة السادسة:

تعديل المادة السابعة من القانون وتقرأ كآتي:

تسجل الشقة أو الدار السكنية بأسم طالب التملك في دائرة التسجيل العقاري المختصة ملكاً صرفاً ومرهونة رهناً تأميينياً لصالح الوزارة لحين تسديد القسط الأخير من البدل مع مراعاة الفقرة (ثالثاً) من المادة (الرابعة) من هذا القانون.

بەرپز خليل عثمان حمدامين:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

ماددهی شه شه م:

ماددهی (حه وته م) له ياساکه هه موار دهکریت و، بهم شیوهیهی خواره وه دهخویندریته وه:

شوقه که یان خانووی نیشته جئ بوونه که به ناوی داواکاری موئکدارکردنه که وه دهکریت له فه رمانگه ی تایبه ته مندی تو مارکردنی خانووبه ره به شیوهی موئکی صرف و بو دنیایی له سه ر وه زاره ته که ره هن دهکریت تا دانه وهی قیستی کو تایی نرخه که ی، له گه ل چاو دیری کردنی برگه ی (سییه م) ی مادده ی (چواره م) ی ئه م یاسایه .

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جيگري سەرۆکی پەرلهمان:

جه نابی وه زیر.

بەرپز کامهران احمد/ وه زیری ئاوه دانکردنه وه:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

من لهگه ل ناوه پۆکی مادده که م، زۆر سوپاس.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسهى ههيه لهسەر ئەم ماددهيه؟ كهس نيبه، ئاخير صياغهى بخوينهوه، بۆ ئهوهى بيخهينه دهنگدانهوه.

بەرپز عونى كمال سعيد بهزاز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

المادة السادسة:

تعديل المادة السابعة من القانون وتقرأ كالاتي:

تسجل الشقة أو الدار السكنية بأسم طالب التملك في دائرة التسجيل العقاري المختصة ملكاً صرفاً ومرهونة رهناً تأميناياً لصالح الوزارة لحين تسديد القسط الأخير من البديل مع مراعاة الفقرة (ثالثاً) من المادة (الرابعة) من هذا القانون.

بەرپز خليل عثمان حمدامين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددهى شهشم:

ماددهى (حهوتهم) له ياساكه ههموار دهكریت و، بهم شیوهیهى خوارهوه دهخویندریتهوه: شوقهكه يان خانووى نيشتهجی بوونهكه بهناوى داواكارى مولكداركردنهكهوه دهكریت له فهريمانگهى تايبهتمهندی تۆمارکردنى خانووبهريه بهشیوهى مولكى صرف و بۆ دئنيای لهسەر وهزارهتهكه رهين دهكریت تا دانهوهى قیستی كۆتایی نرخهكهى، لهگهڵ چاودیری كردنى برگهى (سییهم)ى ماددهى (چوارهم)ى ئەم ياسايه.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

ئىستا دهبخهمه دهنگدانهوه، كى لهگهڵدايه دهستی بهرز بکاتهوه؟ زۆر سوپاس، كى لهگهڵدا نيبه دهستی بهرز بکاتهوه؟ زۆر سوپاس، بهكۆى دهنگ پهسند كرا، تكايه ماددهيهكى تر فهرموون.

بەرپز عونى كمال سعيد بهزاز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

المادة السابعة:

على مجلس الوزراء والجهات ذات العلاقة كل حسب اختصاصه إصدار الأنظمة والتعليمات اللازمة لتسهيل تنفيذ أحكام هذا القانون.

بەرپز خليل عثمان حمدامين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددهى حهوتهم:

پۆیۆستە لەسەر ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندیدارەکان، ھەریەکەو بەپێی پەسپۆرایەتی خۆی، بەیەرەو و رێنمایی پۆیۆست بۆ ئاسان کردنی جێبەجێ کردنی ھۆکمەکانی ئەم یاسایە دەربەگەن.

بەرپۆز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

کۆ تیبینی ھەبە لەسەر ئەو ماددەبە؟ ئیستا دەبێخەمە دەنگدانەو، کۆ لەگەڵدایە دەستی بەرز بکاتەو؟ زۆر سوپاس، کۆ لەگەڵدا نیبە دەستی بەرز بکاتەو؟ زۆر سوپاس، بەکۆی دەنگ پەسند کرا، تکایە ماددەبەکی تر فەرموون.

بەرپۆز جەمال طاهر ابراهيم:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

المادة الثامنة:

على مجلس الوزراء والجهات ذات العلاقة تنفيذ أحكام هذا القانون.

بەرپۆز د.احمد ابراهيم على(وهرتی):

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددهی ھەشتەم:

پۆیۆستە لەسەر ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندیدارەکان ھۆکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

بەرپۆز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

کۆ تیبینی ھەبە لەسەر ئەو ماددەبە؟ نیبە؟ ئیستا دەبێخەمە دەنگدانەو، کۆ لەگەڵدایە دەستی بەرز بکاتەو؟ زۆر سوپاس، کۆ لەگەڵدا نیبە دەستی بەرز بکاتەو؟ زۆر سوپاس، بەکۆی دەنگ پەسند کرا، تکایە ماددەبەکی تر فەرموون.

بەرپۆز جەمال طاهر ابراهيم:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

المادة التاسعة:

ينفذ هذا القانون اعتباراً من تاريخ نشره في الجريدة الرسمية (وقائع كردستان).

بەرپۆز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەگوردبەکەهێ فەرموون.

بەرپۆز د.احمد ابراهيم على(وهرتی):

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددهی نۆبەم:

ئەم یاسایە لەبەر واری بۆ وکردنەوھێ لە رۆژنامەهێ فەریمی (وھقایی کوردستان) ھوھ جێبەجێ دەکریت.

بەرپۆز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆکی پەرلەمان: